

Europas Syn på Den Nye Verden

En økokritisk analyse og diskussion af portrætteringen af naturen og de indfødte i
Mellem- og Nordamerika, 1492-1650

Maria Lindequist Madsen (20135564)

Anders H. Ravnsborg (20154480)

Kandidatspeciale

Vejleder: Johan Heinsen

2. juni 2020

Abstract

In 1492 the Americas were discovered. Colonisation of the new world began, first by Spain in Central- and South America and later by England in North America. This caused a clash between cultures, religions, and ethnicities. As the colonisation process began, historical sources brought depictions of the new world and its inhabitants to Europe. Research has investigated how the old-world societies handled their process of colonisation thoroughly and a pattern appeared in the early research based heavily on what composed the colonising nations' literary tradition. Arguments are made that especially the Spain act accordingly to ancient texts by both Roman and Greek philosophers. The natives' humanity or lack thereof was a focal point in debates in Spain in the early- and mid-1500's. In England there was a focus on how to properly colonise the Americas all the way through the 1500's. The English were determined on developing colonies that made coexistence with the natives possible.

By analysing historical sources by Christopher Columbus, Amerigo Vespucci, Hernán Cortés, Thomas Harriot, John Smith, and William Bradford, this project seeks to discover how these viewed the natives they encountered. By analysing their view on the natives and the humanity or lack thereof portrayed as well as how they viewed the new world as a whole, is what this project can add to the academical discussion. We will investigate which attributes are given to the natives and how they are portrayed to investigate which emphasis was put on humanity in the depiction of the natives. In addition, we will investigate how the nature of the new world is portrayed. Ecocritical tools add an understanding of the nature portrayed through connections made between certain types of nature and certain feelings provoked in the observer of said nature. The use of ecocriticism adds concepts such as pastoral and wilderness nature to the discussion, which extends to animals placing these in the aforementioned tropes. In many ways the English sources draw parallels between natives and animals. Through an application of these ecocritical theories a deeper understanding of an author's attitudes towards the new world can be deduced by analysing how they portray the nature and natives of the new world.

Through our analysis we encountered a contradicting answer to the importance of humanity in especially Spain in research literature. As neither of the Spanish sources made any hints to any lack of humanity in the natives. This could mean that any debate regarding the humanity of the natives could be a post rationalisation made in Spain to legitimise the unjust treatment of the natives by the Spanish. By reducing the natives to barbarians and brutes Spain could justify warring against the

natives to spread Christianity to the new world. In English sources we do see this depiction of natives being portrayed as both animal-like and as less human.

All our sources have a strong focus on religion and the religious conversion of the natives to Christianity. We see a difference in whether or not the Europeans acknowledge the natives' beliefs as a religion. Columbus and Vespucci claim that the natives are without a religion and Columbus thus state that the natives could be easily converted. Cortés and the English sources clearly acknowledge the existence of a religion in the new world, but all portray this religion as sinister and akin to devil worship characterised by human sacrifices.

When discussing the nature portrayed in the sources, we see a tendency where the Spanish sources portray most of the nature they encounter as pastoral nature although it typically is not. Columbus and Vespucci both go into detail when depicting the nature of the new world. Columbus have very few mentions of dangerous nature while Vespucci has some. However, it is fair to say that the Spanish sources do not portray the nature of the new world as intimidating in any way similar to the English sources. The English sources portray the nature they encounter as dangerous and very wild.

Overall, the depiction of the new world and its inhabitants appear much more positive in the Spanish sources than the English sources.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
Indledning	6
Forskning	8
Det tidlige spanske syn på fremmede	8
Brugen af Aristoteles	11
Pagden	16
Columbus; Caribs, Caniba og Kannibalisme	17
Andrien; Atlantic History	19
Den spanske ekspedition til Mexico	22
Erobringen af Tenochtitlán	26
Kampen om territorium (Spanien og England)	29
Engelske tanker om koloniseringen	32
Spatial Habitus - hvordan individer opfatter den sociale verden	34
Teori	37
Klassisk pastoral	38
Romantisk pastoral	40
American pastoral	43
Blød og hård pastoral	44
Wilderness (Vildmarken)	46
Det Sublime	49
Dyr, Sjæle og Mennesker	50
Analyse	52
Christoffer Columbus' første møde med den nye verden	52
Amerigo Vespuccis Mundus Novus (1503)	61
Hernán Cortés	64
Cortés ankommer til Tenochtitlán.....	66
Thomas Harriots Briefe and True Report	69
Naturen.....	69
De Indfødte.....	71
John Smiths Generall Historie	73
Vildmarken.....	74
Beboelse.....	74

Pastoral natur	75
Jæger/samler Samfund.....	76
Religion	77
Styre.....	78
William Bradfords Of Plimoth Plantation.....	80
Vildmarksnatur.....	80
Pastoral Natur og Beboelse	80
Dyrisk sammenligning.....	81
De Indfødte	82
Diskussion	84
Natur.....	84
Religion	84
Overlegenhed	85
De Indfødte.....	86
Menneskelighed og Dyriske egenskaber	87
Konklusion	88
Litteraturliste.....	92

Indledning

I 1492 sejler Christoffer Columbus under spansk flag mod vest for at finde en ny rute til Indien men ender i stedet i øhavet udfør Amerika. Han støder på land ved øerne, vi i dag kender som Bahamas, hvor han møder et folkefærd, der er fremmed for europæere. Dette er dermed det første møde mellem europæere og de indfødte i den nye verden. Denne opdagelse af nyt land føder flere opdagelsesrejser til Amerika. Et årti efter Columbus' opdagelse konstateres det, at der er tale om et helt nyt kontinent og ikke dele af Asien, som man indtil da har troet. Resultatet af disse rejser bliver især beretninger om den nye verden og dets befolkning. På dette tidspunkt har det kristne Spanien netop generobret den Iberiske Halvø fra muslimerne. Derfor er der gnidninger mellem de forskellige etniciteter og religioner i Spanien. Disse resulterer i udvisningen af jøder og muslimer, hvorfor det er spændende at kigge på spaniernes beskrivelser af de folk, de møder i Amerika.

I 1521 og 1532 foretager spanierne store erobringer i Sydamerika, hvor de henholdsvis erobrer Mexico og Peru. Dette vidner om, at der er sket et skift i det spanske syn på den nye verden fra Columbus' opdagelse frem til Cortés' erobring af Mexico. Netop dette har forskere forsøgt at forklare gennem de love, der udformes på denne tid. Ydermere opstår der i 1530'erne en debat i Spanien, som i 1550 kulminerer med Valladolid debatten. Her diskuteres de indfødtes menneskelighed, samt hvorvidt det er tilladt for kristne at føre krig imod dem. Denne diskussion om menneskelighed stammer eftersigende fra 1402, hvor spanierne erobrer de kanariske øer, og for første gang støder på mennesker, som er markant anderledes end dem selv både etnisk og religiøst. Da Portugal er den første nation til at tage slaver i Vestafrika, skabes også en debat om slaveri i forhold til race på den Iberiske Halvø.

Den engelske udforskning af den nye verden påbegyndes ligesom den spanske i slutningen af 1400-tallet. Det er dog ikke før slutningen af 1500-tallet, at englænderne påbegynder koloniseringsprocesser i Nordamerika. I løbet af 1500-tallet begynder flere forfattere at nedskrive deres idéer om, hvordan en eventuel kolonisering af Amerika skal foregå. De væsentligste tanker, der dukker op i denne tid, er, at englænderne ikke skal handle som spanierne men derimod forsøge at leve fredeligt i blandede samfund med de indfødte. Det er netop disse retningslinjer, man forsøger at rette sig efter under det første koloniseringsforsøg af Roanoke i 1585. Kolonien oprettes på opfordring af Sir Walter Raleigh men fejler, da der opstår problemer med de indfødte. Disse problemer har Richard Grenville i centrum, da det er netop hans voldelige handlinger, der bryder freden i Roanoke. Få år senere forsøger man igen at oprette en koloni ved Roanoke efter samme principper som ved første forsøg. Denne koloni synes at være succesfuld men ender som et stort

spørgsmålstegn i historien, da ingen med sikkerhed kan sige, hvad der skete med kolonien. Dermed er den første succesfulde koloni Jamestown i Virginia, som oprettedes i 1607, under John Smith.

Grundet en interesse i at udføre en mere dybdegående undersøgelse af spørgsmålet om menneskelighed blandt Amerikas indfødte, vil vi se nærmere på kildetekster fra starten af henholdsvis den spanske og engelske koloniseringsproces. Dermed har vi udvalgt tekster af Columbus, Vespucci og Cortés for at repræsentere det spanske syn, mens Harriot, Smith og Bradford skal give et indblik i de tidlige engelske tanker. For at kunne besvare spørgsmålet om, hvordan de tidlige opdagelsesrejsende og kolonister har opfattet den nye verden og dens indbyggere, har vi valgt at benytte teorier fra engelskfaget. Disse teorier hører under paraplybegrebet 'økokritik' og omhandler synet på naturen. Disse teorier tillader en dybere forståelse af, hvordan europæerne har opfattet naturen og de indfødte på deres rejser i den nye verden. Teorierne anvendes normalt til analyse af skønlitteratur, men er også anvendelig i historisk kildemateriale. Dette leder frem til følgende problemformulering:

Hvordan portrætteres naturen og de indfødte i den nye verden forskelligt i kilder fra de tidlige opdagelsesrejsende, erobrere og kolonister fra Spanien og England og hvordan kan økokritiske teorier hjælpe til at belyse dette?

Forskning

Det tidlige spanske syn på fremmede

Både spanierne og portugiserne havde i det 15. århundrede haft mange års tæt kontakt med fremmede kulturer og etniciteter efter at have delt den Iberiske Halvø med både arabere og jøder. Araberne var et højt kultiveret samfund allerede fra Umayyade-kalifatets erobring af den Iberiske Halvø i 711, og denne arabiske højkultur smittede naturligvis af på spanierne såvel som portugiserne og dikterede i høj grad den kulturelle udvikling på den Iberiske Halvø. Under den famøse reconquista, hvor den Iberiske Halvø generobres af kristne konger og fyrster, dannes endeligt de tre kongemagter Aragonien, Castilien og Portugal. I 1402 erobrer Castilien De Kanariske Øer, hvor de møder en befolkning mere fremmed for dem end muslimerne. Den lokale befolkning på De Kanariske Øer på denne tid er mere afrikansk end nogle andre, spanierne hidtil har mødt. Hvordan disse fremmede skulle behandles retfærdigt, blev omdrejningspunktet for lærde og har formentligt skabt fundamentet for de senere diskussioner om behandlingen af fremmede i Amerika.¹ I 1469 indgår Aragonien og Castilien en union mellem deres respektive Kong Ferdinand og Dronning Isabella, hvilket forener de to kongeriger, som senere kommer til at hedde Spanien. I 1492, som er samme år, som Columbus sejler mod Amerika, erobres de sidste muslimer i Granada. Inden Columbus blev sendt ud af Castilien, var Portugal den store udforsker. Portugal stod for udforskningen af store dele af Vestafrika og havde derfor bragt Europa et væld af viden om mærkelige mennesker langt fra Europa. Den normale praksis for portugiserne var at gøre de fremmede til slaver, når de erobrede dem med hård hånd. Portugiserne mente, at uanset hvilke fysiske smerter deres erobring bragte de fremmede, ville fordelene ved konvertering være meget større.² Portugal var derfor med til at skabe idéen om, at det var acceptabelt at gøre de indfødte til slaver med det formål at konvertere dem til kristendommen. Dog understreger Lewis Hanke, at det var spanierne, der først forstod nødvendigheden af at lave kristne love til at styre deres forhold til de indfødte, som de mødte.³

Europæerne lærte hurtigt om de fremmede, man mødte i både Afrika og Asien. Dette var dog ikke tilfældet med de indfødte i Amerika. Det virker nærmest som om, der ikke var nogen interesse for Amerika uden for Spanien. Meget få udgivelser om den nye opdagelse bliver i denne tid printet udenfor Spanien. Det var først efter erobringen af Mexico og Peru i 1521 og 1532, at resten af

¹ Lewis Hanke, *Aristotle and the American Indians: A Study in Race Prejudice in the Modern*

² Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 2.

³ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 2.

Europa fik øjnene op for det imperium, som spanierne var ved at bygge. Hanke skriver, at de spaniere, som tog til den nye verden, tog dertil med vilde forestillinger baseret på kristen mytologi. Columbus var sikker på, at denne nye verden, han havde opdaget, var det jordlige paradys. Andre søgte efter ungdommens kilde eller *The Seven Enchanted Cities*, som skulle være grundlagt af syv portugisiske biskopper, der flygtede fra den muslimske erobring. Hernán Cortés sendte knogler fra kæmper til Kejser Karl V.⁴ Spanierne forventede oprigtigt at støde på alle de middelalderlige mytologiske væsner såsom kæmper, pygmæer, drager, griffer, skæggede damer, mennesker med haler og hovedløse væsner med øjne i brystet i denne nye verden.⁵ Der findes mange underlige beskrivelser af de fremmede i Amerika. Blandt disse findes John of Holywood, der i bogen *Sphaera Mundi* fra 1498 beskriver de indfødte som blå i huden og med firkantede hoveder, samt en afbildning af de indfødte i form af en træindgraving fra 1505, hvorunder en beskrivelse af de indfødte findes:

*”They go naked, both men and women; they have well-shaped bodies, and in colour nearly red; they bore holes in their cheeks, lips, noses and ears, and stuff these holes with blue stones crystals, marble and alabaster, very fine and beautiful. This custom is followed alone by the men. They have no personal property, but all things are in common. They all live together without a king and without a government, and every one is his own master. They take for wives whom they first meet, and in all this they have no rule. And they eat one another, and those they slay are eaten, for human flesh is a common food. In the houses salted human flesh is hung up to dry. They live to be a hundred and fifty years old, and are seldom sick.”*⁶

De første opdagelsesrejsende, Columbus og Vespucci, beretter om et fredeligt folk og mødte ingen fjendtlighed fra de indfødte. Dette var med til at skabe et billede af et fredeligt folk, som hurtigt skulle blive erstattet af billedet af et fjendtligt kontinent fyldt med armerede krigere, som kom løbende ud af skoven for at bekriige de spanske soldater og missionærer. For spanierne skabte dette et dilemma, da de nu måtte finde svar på nogle spørgsmål om, hvorfra disse mennesker kom, hvordan de skulle behandles, og om de kunne gøres kristne. Conquistadorene søgte at vide, om man

⁴ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 3.

⁵ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 3.

⁶ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 4-5.

kunne føre retfærdig krig imod de indfødte, så det kunne tjene Herren og kongen, mens de gejstlige søgte at vide, hvordan de indfødte kunne ændres til at være det, som de burde være, hvilket i de gejstliges øjne var kristne. Hanke peger på to grunde til spaniernes håndtering af de indfødte i de første år. Den første var grundet i, hvordan spaniere var på dette tidspunkt. Her peger han på tre skelsættende begivenheder i 1492 alene, som, han mener, er instrumentale i en forståelse af spansk kultur; erobringen af Granada, forvisningen af jøderne og Columbus' udrejse. Disse bevidner ifølge Hanke om fundamentale karaktertræk hos spanierne, som han beskriver som "legalistic, passionate, given to extremes, and fervently Catholic."⁷ Den anden grund til håndteringen af de indfødte findes i den dominion, spanierne holder over den nye verden. I 1493 udskriver Pave Alexander VI en bulle, som betror den spanske trone kristianiseringen af de nyfundne landområder. Denne blev brugt som en retfærdiggørelse for megen misbrug af de indfødte, da det fra højere magter var blevet bestemt, at de indfødte skulle gøres kristne.⁸

Få beretninger fra de tidlige møder med de indfødte og erobringerne mangler observationer om de indfødtes kunnen og egenskaber samt deres evne til at modtage kristendommen. Det bliver i løbet af 1510'erne og årtierne fremefter et spørgsmål om, hvordan man bedst kan skåne de indfødte og sikre deres velfærd. Bartolomé de las Casas, som senere vil blive diskuteret, foreslår tidligt i sin karriere, at man importerer sorte slaver fra Afrika for at aflaste de indfødte. Senere ændrer Las Casas dog mening og modsætter sig nu al form for slaveri.⁹ I Spanien opstår der dog ikke på noget tidspunkt den samme modstand imod sorte slaver som imod slaver fra Amerika, og Las Casas, som på mange måder i dag fremstår som ordføreren imod slaveri, havde så sent som 1544 selv sorte slaver. Yderligere findes der ingen overleverede dokumenter, der modsiger brugen af sorte slaver fra det 16. århundrede.¹⁰ Man gjorde flere ting for at skåne de indfødte. Et eksempel er, da Cristóbal Muñoz, beordret af kongen, i 1550 bringer 100 kameler til Peru for at skåne de indfødte.¹¹

Som forskellige grupperinger af det spanske samfund finder vej igennem den nye verden, opstår en konflikt mellem deres beretninger om de indfødte. Hanke fortæller, at forskellige folkegrupper observerer de indfødtes kulturer forskelligt. Samtidig forklarer han, hvordan gejstlige, soldater, conquistadorer, kolonister og kongelige embedsmænd alle beretter forskelligt om de indfødte på baggrund af deres forskellige dagsordner. Et stort problem, som dette medbringer, er, at

⁷ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 8.

⁸ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 7-8.

⁹ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 9.

¹⁰ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 9.

¹¹ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 9.

de amerikanske indfødte stammer fra vidt forskellige kulturer, hvilket de forskellige grupperinger ikke forstår, hvorfor de generaliserer dem og dermed danner et falsk billede af, hvem de indfødte er. Dette gør derfor, at når Kejser Karl V skal træffe beslutninger om behandlingen af de indfødte, arbejder han og hans vejledere ud fra forskruede forståelser af, hvem de indfødte er. Dette skaber store problemer, fordi man forsøger at behandle alle de indfødte på samme måde, på trods af at der er stor forskel på øboerne, som Columbus mødte, Aztekerne og Inkaerne. Dette medfører, ifølge Hanke, at læren fra humanistiske strømninger, blandt andet om Aristoteles' 'naturlige slaver' og barbarer, bekvemt bliver påført indfødte fra Florida til Peru.¹²

Brugen af Aristoteles

Der eksisterer mange dokumenter om, hvilke spaniere der rejste til den nye verden, og ud fra disse tegner der sig et billede af en broget skare. Særligt conquistadorene springer i øjnene, da mange af disse stammer fra en lavere social strata.¹³ Dette forklarer dog ikke, hvorfor en mand som Cortés, som vi ved stammer fra den højere del af samfundet, allerede to årtier efter opdagelsen af den nye verden, ser så anderledes på de indfødte end hans forgængere, Columbus og Vespucci, som skrev meget positivt om de indfødte og sågar mente, at den nye verden var det tætteste, man kom på et paradys på jord. Cortés modtog en lignende undervisning som de førnævnte og var lært i humanismens tekster. Dog ser vi en anderledes beskrivelse af de indfødte i hans tekster sammenlignet med Columbus' og Vespuccis. Dette er muligvis et produkt af, at de indfødte, som Cortés møder, er markant anderledes både kulturelt og religiøst end de, som Columbus og Vespucci møder, snarere end Cortés' sociale strata. Det er derfor tænkeligt, at Hankes teori om conquistadorernes sociale strata spiller en mindre rolle i forhold til conquistadorernes syn på de indfødte, end hvad han selv påstår.

Andre, som også ser de indfødte i et negativt lys, inkluderer Juan Ginés de Sepúlveda, der ligesom Cortés er en lærd mand og arbejder som en jurist tilkøbet kongehuset. Sepúlveda er mest kendt som opposition til Las Casas i deres 1550 *Valladolid Debat*, som kan siges at have afgjort de indfødtes skæbne. Sepúlveda forsøgte at anvende Aristoteles' teorier om naturlige slaver og barbarer til at retfærdiggøre slaveri af de indfødte. Aristoteles' teorier om naturlige slaver forklarer, hvordan en del af menneskeheden er født til et liv som slaver i tjeneste til den anden del, som skal leve et liv uden byrden af fysisk arbejde. Dette grunder sig i det græske samfund, som så alle der

¹² Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 10-11.

¹³ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 12-13.

ikke talte græsk som barbarer. Man mente derfor, at disse havde bedst af at være slaver, fordi et værktøj, som ikke bliver brugt, intet formål tjener. Disse tanker stammer fra Aristoteles' værk *Politik* fra antikken, som det formodes, at lærde spaniere på dette tidspunkt har læst. Las Casas modsætter sig kraftigt denne påstand fra starten, ligeledes gør mange andre gejstlige, som har personlig erfaring fra den nye verden. Denne diskussion udvikler sig kraftigt og vægter tungt på kongen, hvilket gør, at han i sidste ende fuldstændig stopper ekspeditionerne til den nye verden og kalder teologer og lærde mænd til hoffet i Valladolid, hvor Las Casas og Sepúlveda skal tale deres sag. Dette sker, efter Cortés har erobret Mexico fra aztekerne, Pizarro har knækket Inka imperiet, og flere mindre kendte kaptajner og conquistadorer har bragt det spanske banner til utallige steder i den nye verden. Udfaldet af denne debat bliver, at Las Casas' holdninger vinder fodfæste hos kongen, hvilket forklarer, hvorfor man ikke ser de samme brutale erobringer af territorier efter 1550.¹⁴

Træder man tilbage til 1510, oplever man her den første sammenkobling af Aristoteles' teorier om naturlige slaver og barbarer brugt af den skotske professor i Paris, John Major. Major foreslog yderligere, at man med magt skulle bringe prædiken af den sande tro til de indfødte. Året efter kommer det første bagslag imod Majors udgivelse, da en dominikansk præst på Hispaniola prædiker imod den spanske behandling af de indfødte og udtaler "Are these Indians not men? Do they not have rational souls? Are you not obliged to love them as you love yourselves?"¹⁵ Dette medfører en diskussion i Spanien, hvilket resulterer i de første love pålagt spanierne om deres behandling af de indfødte. Disse love bliver kaldt Burgoslovene (*Leyes de Burgos*) og træder i kraft i år 1512. Hanke konstaterer, at disse love særligt bliver brugt af de spanske regenter som en konstatering af deres gode intentioner mod de indfødte.¹⁶ Lovenes virkekraft bliver, at alle indfødte i erobrede territorier skal betragtes som spanske borgere og derfor besidde samme rettigheder som spanske borgere. Dette betød reguleringer i forhold til deres arbejde, deres konvertering til kristendommen, og at mad, tøj og senge skulle gives til dem. Ydermere dikterede lovene, at ingen måtte piske eller slå en indfødt eller kalde ham *Perro* (hund) eller andre navne, der ikke var hans eget. Det har været diskuteret, om brugen af *perro* har været nedladende eller ej. Hvis man betragter den spanske historie og deres behandling af fremmede på den Iberiske Halvø, tegner der sig et billede af, at *perro* ikke på nogen måde kan tolkes som andet end negativt, da det var almindeligt at kalde muslimerne *perro moro*, hvilket kan oversættes til muslimsk hund.¹⁷

¹⁴ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 13.

¹⁵ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 15.

¹⁶ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 15.

¹⁷ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 15.

På trods af disse positive strømninger i 1511 og 1512, hvilket man skulle tro ville forårsage en ændring i behandlingen af de indfødte, ser man allerede i 1513 en mærkværdig udvikling. Conquistadorer bliver i dette år underlagt brugen af en berømt juridisk erklæring kaldet *Requirement*, hvilket formelt skulle læses for de indfødte, før conquistadorerne kunne indlede fjendtlige gerninger imod dem. Denne tekst starter med en fortælling om verdenshistorien fra den bibelske fortælling om dannelsen af paradiset have. Dernæst forklarer teksten, hvordan Pave Alexander VI donerede disse lande til kongerne af Spanien. Derefter skulle de indfødte vedkende spaniernes overdømme af det nye land og underkaste sig spansk herredømme og tillade spredningen af den kristne tro. Hvis ikke de gjorde dette, ville spanske soldater komme med sværd og ild for at gøre de indfødte til slaver. Dette betød, at de i henhold til spanske love kunne gøre med dem, hvad de ville, eksempelvis at sælge dem. Ironisk nok blev denne tekst fremsagt på spansk, hvilket var et sprog, som meget få af de indfødte talte, mens nærmest ingen talte spansk i de regioner, hvor *Requirement* blev fremsagt, da der var tale om uerobrede territorier.¹⁸

Første gang man specifikt anvender Aristoteles' principper om naturlige slaver, finder sted i 1519 af biskop Juan Quevedo. På dette tidspunkt har man ikke gjort brug af Aristoteles' principper i middelalderens Spanien, hvilket betyder, at oppositionen bestående af blandt andre Las Casas ikke besidder de juridiske kundskaber til at modsige Quevedo.¹⁹ Hanke beskriver Las Casas' tab af stridighederne mellem Quevedo og ham som produktet af, at Las Casas argumenterede fra hjertet og ikke fra hovedet. Netop denne form for argumentation ændrer sig, efter Las Casas indtræder i den dominikanske orden i 1522.²⁰ Las Casas befinder sig i 1519 tilbage i Spanien for at protestere mod kongens lovgivning om, at man måtte tage mænd fra de mindre øer i Caribien til Hispaniola for at arbejde. Her ses en lovgivning, som på mange måder strider imod de beslutninger om retfærdig behandling af de indfødte, som blev fastsat i Burgoslovene fra 1512. Som Las Casas argumenterer for de indfødte, var de ikke blot stykker af træ, som man kunne skære af træerne og transportere til et andet sted som et led i en konstruktion. Las Casas påstår, at de indfødte er rationelle mennesker, som kan regere på egen hånd. Ydermere modargumenterer Las Casas Quevedos og de aristoteliske principper ved at påstå, at den kristne religion kan modtages af alle mennesker og alle nationer på jorden, og at ingen må fratages hans frihed eller blive gjort til slave på baggrund af en ide om naturlige slaver fra en hedning, som ifølge Las Casas brænder i helvede.²¹

¹⁸ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 15.

¹⁹ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 17.

²⁰ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 17.

²¹ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 16-17.

I denne periode forsøger Las Casas derfor i høj grad at drage på sin kirkelige uddannelse ved at sætte spørgsmålstejn ved Aristoteles' autoritet, da manden i Las Casas' øjne var en hedning. Da Las Casas i 1550 deltager i Valladolid debatten, denne gang som opposition til Sepúlveda, har Las Casas dog en nyfunden respekt for Aristoteles, hvilket tyder på, at Aristoteles for alvor er blevet fastslået som en af de største filosoffer af renæssancen i løbet af de 31 forgangne år. Las Casas måtte derfor finde en anden vinkel til forsvaret af de indfødte. Fra middelalderen besad man en overbevisning om, at uretfærdighed og ulighed var en naturlig del af den kristne guds plan. Samtidig var slaveri på Las Casas' tid sanktioneret af skt. August, da man påstod, at slaveri gav anledning til dyder såsom ydmyghed, tilgivelse og beskedenhed. Af disse grunde måtte Las Casas i 1550 forsvare de indfødte ved at påpege, at de ikke var naturlige slaver.

Juan de Zumárraga er på Las Casas tid også fortaler for, at de indfødte ikke er uintelligente væsner, hvorfor disse ikke skal gøres til slaver. Zumárraga er biskop og står bag oprettelsen af skoler i den nye verden såsom *colegio*, en skole for drenge i Tlatelolco, og en skole for piger i Mexico City. Han står også bag, at en trykpresse blev bragt til selv samme skole i Mexico City, som senere skulle blive til universitetet i Mexico City.²² Ifølge Hanke var dette grunden til, at Pave Poul III udskriver den kendte bulle *Sublimis Deus* (1537), som sagde, at de indfødte ikke måtte behandles som "dumb brutes created for our service,"²³ men skulle behandles "as truly men capable of understanding the Catholic faith."²⁴ Paven beordrede yderligere, at de indfødte, og de indfødte som senere måtte findes, ikke må frarøves deres frihed eller deres ejendele på trods af, at de står udenfor den kristne tro. Ej heller må de gøres til slaver.²⁵ Da Columbus på sine rejser møder de indfødte, hører han om et mytologisk folk hos en af stammerne, som de kalder Caribs. Disse forveksler Columbus med mænd af Khanen, som han søger i den nye verden, da han ønsker at møde Khanen.²⁶ Der er derfor belæg for at påstå, at disse Caribs, som spanierne mente eksisterede, faktisk aldrig har eksisteret. Dette spiller en rolle, da man allerede under de første erobringer forsøger at skelne mellem indfødte og Caribs, da disse Caribs siges at være kannibaler. Hvis dette var sandt,

²² Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 19.

²³ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 19.

²⁴ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 19.

²⁵ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 19.

²⁶ William F. Keegan, "Columbus Was a Cannibal: Myth and the First Encounters", i *The Lesser Antilles in the Age of European Expansion*, red. Robert L. Paguette et al. (University Press of Florida, 1996) s. 17-19.

ville spanierne derfor kunne føre retfærdig krig imod dem, da de var syndere og derfor retfærdigt kunne gøres til slaver.²⁷

I løbet af 1520'erne og 1530'erne er man meget besat af at konvertere de indfødte til kristendommen igennem dåb. Las Casas er på dette tidspunkt trådt ind i dominikanerordenen, hvor også den tidligere nævnte Zumárraga er medlem. Modsat franciskanerordenen understregede Las Casas og Zumárraga vigtigheden i, at de indfødte kendte til kristendommen, inden man kunne døbe dem. Dette betød, at de kun ville døbe de indfødte spontant under særtilfælde, som eksempelvis på deres dødsseng eller som i tilfældet, hvor de indfødtes børn på Cuba var blevet sprættet op af spanske soldater.²⁸ Derimod døber franciskanerordenen et utal af indfødte i et forsøg på at redde så mange sjæle som muligt. Dette fører i nogle tilfælde til ekstreme behandlinger af de indfødte, hvor man pisker dem til hurtigere at kunne lære de ord, der skulle siges under dåben. Mellem 1524 og 1536 døbte denne orden over fire millioner mennesker i Mexico alene, og rekorden for flest døbte på én dag holdes af to Franciskanermunke, der på en dag døbte over 15.000 mennesker. Franciskanerordenen tillod, at man kunne døbe store menneskemængder ad gangen ved blot at sprøjte vievand over de indfødte.²⁹ Franciskaneren Martín de Valencia udtalte, at han søgte at rejse på tværs af Stillehavet i håbet om at finde mænd af større kapacitet.³⁰ Martín de Valencia søgte Khanens mænd, de som Columbus troede han kunne finde på sine rejser. Franciskanermunken Toribio de Benavente, også kendt som Motolinía, som Las Casas havde diskussioner med om disse dåbsmetoder, udgiver i værket *History of the Indians of New Spain*, et kapitel omhandlende de indfødtes gode evner til at lære spansk og latin samt håndværk. Yderligere besad de indfødte særlige evner indenfor kunst og musik.³¹ Motolinía bliver ydermere en fortaler for retfærdig behandling af de indfødte og arbejder som modstander til misbruget af de indfødte som minearbejdere. Han udtaler, at utallige indfødte dør som følge af dårlige arbejdsvilkår, som får de indfødte til at fremstå som slaver for mineejerne. Motolinía er kendt for udtalelsen, at kun ham, som kan tælle dråberne af vand i en storm eller sandkornene i havet, kan tælle de døde indianere i de ødelagte lande på de Caribiske Øer.³²

For at skabe et billede af, hvad spanierne tænkte om de indfødte, og hvordan de behandlede dem, kan man kigge på, hvordan de indfødte tænkte om spanierne. Ikke mange kilder er overleveret

²⁷ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 18.

²⁸ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 19-20.

²⁹ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 20.

³⁰ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 20.

³¹ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 21.

³² Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 22.

af de indfødte, så man må kigge på, hvad europæere selv har skrevet om netop dette. Et af de tidligste eksempler er fra 1508, hvor en indfødt fra Puerto Rico forsøger at drukne en spanier, for at se om det kan lade sig gøre. Dette stammer fra den hollandske kunstner Theodore de Bry, som også afbilledede et masseselv mord blandt de indfødte. Her indtog de indfødte gift, fordi de var ødelagte over, at deres kultur var blevet ødelagt af spanierne. Spanske kolonister rapporterede om, at Nuño de Guzmán havde forårsaget så mange rædsler i Mexico, at mændene gik fra deres koner, fordi deres ufødte børn ville blive dømt til et liv som slaver. Girolamo Benzoni rapporterede om en høvding i Nicaragua, som retorisk spurgte, hvad en kristen var, til hvilket han svarede, at en kristen spørger om majs, honning, bomuld, kvinder, guld og sølv. En kristen mand arbejder ikke, de lyver, gambler, er perverse, og de bander. Benzoni beretter om, at de indfødte i Peru ikke tror på, at spanierne er mennesker, grundet de grusomheder spanierne har begået imod de indfødte.³³

Pagden

Anthony Pagden udgiver i 1995 et indflydelsesrigt værk under titlen *Lords of All the World*, hvori han diskuterer imperialistiske ideologier, deres tilstedeværelse hos de tidlige koloniserende nationer, og hvordan disse har haft en indflydelse på koloniseringsforløbet. *Lords of All of the World* er særligt indflydelsesrigt, fordi Pagden ofte nævnes, hvis man læser akademisk litteratur om den tidlige koloniseringsperiode. På mange måder kan man få en følelse af, at Pagden er inspireret af Hanke, som udgav sit værk næsten fire årtier forinden. Dette skyldes, at deres teser minder meget om hinanden. Som tidligere diskuteret læner Hanke sig op ad, at man i Spanien anvender Aristoteles' teorier om naturligt slaveri og barbarer til at definere det nye folk i Amerika. Hvor Hanke kigger på påvirkningen af antikke teorier fra særligt Aristoteles og de græske filosoffer, ser man, at Pagden kigger på særligt romerske tænkere som Virgil og Cicero. Disse antikke tænkere kan også betragtes som tidlige historikere. Pagdens teori er, at disse tænkere står bag teorier om samfundsdannelse og særligt imperiedannelse, og at disse teorier har påvirket renæssancens Spanien.³⁴

Den antikke politiske ideologi om imperiedannelse siges at finde sted gennem erobring. Romerne havde gennem erobringer skabt et imperium, som strakte sig fra England til Den Persiske Bugt. Gennem denne erobring havde det romerske rige skabt velstand. Pagdens teori inddrager den erobringsånd, som spanierne siges at besidde efter deres reconquista, hvor Spanien var blevet

³³ Hanke, *Aristotle and the American Indians*, s. 24-27.

³⁴ Anthony Pagden, *Lords of All the World: Ideologies of Empire in Spain, Britain and France C. 1500-c. 1800* (Yale University Press, 1995), s. 11-13.

generobret fra muslimsk besættelse. Andre historikere har også omtalt denne erobringsånd, navnlig Hanke, som forklarer, at denne erobringsånd medførte meget af den dårlige behandling af de indfødte særligt i Mexico og Peru. Pagden påstår derimod, at denne erobringsånd direkte medførte en længsel efter at finde nye territorier, som Spanien kunne erobre. Da Spanien var omringet af stærke nationer, stærke alliancer eller allierede på alle sider, måtte Spanien søge nye lande, man kunne erobre. Dette kunne eksempelvis være De Kanariske Øer, som skulle vise sig at blive en generalprøve for at erobre fremmede kulturer, der ikke var vant til europæerne. Ydermere forklarer Pagden, at imperiedannelse kan fungere som en samfundsstabiliserende faktor, idet det giver mulighed for at stille en lyst til konflikt, som Pagden påstår, at mennesker i denne tid særligt besidder.³⁵ Pagden påstår, at ved at erobre lande, som ligger udenfor spansk herredømme, kan man undgå interne stridigheder i Spanien. Dette kædes sammen med, at den eneste reelle mulighed for social bevægelse, der er i middelalderens Spanien, findes gennem erobring.³⁶ Dette forklarer også, hvorfor encomienda systemet bliver anvendt under de tidlige erobringer, da encomienda systemet på mange måder minder om det feudale system, som har eksisteret i Europa i mange århundreder. Til sidst forklarer Pagden, at imperiedannelse gennem kolonisering tillader, at man kan sende 'uønskede' grupperinger af samfundet til den nye verden, hvor de vil skabe færre problemer, end de vil på europæisk jord.³⁷ Pagden præsenterer altså imperiedannelsesteorien som den væsentligste drivfaktor i opdagelsen af den nye verden og erobringen af denne.³⁸

Kritikken af Pagdens teorier er på mange måder den samme som af Hankes. De tilhører en gruppe af historikere, som fokuserer deres tilgang til emnet på, hvad de koloniserende magter har læst og talt om. Særligt Pagdens teorier om de antikke romerske tænkeres indflydelse på spaniernes gerninger i den tidlige del af koloniseringen, hvor der på mange måder er tale om en erobring, kan reduceres til, at europæere handler på denne måde, fordi de har læst disse antikke værker.

Columbus; Caribs, Caniba og Kannibalisme

I 1996 udgiver William F. Keegan et essay omhandlende Christoffer Columbus og de problemer, der opstår i Columbus' *diario*, som er hans dagbog eller logbog fra hans første rejse. Ydermere diskuterer Keegan kannibalismen, som portrætteres i Caribien, samt pointerer, at Columbus' overlevende kilde ikke stammer fra Columbus selv, men er nedskrevet af Las Casas et

³⁵ Pagden, *Lords of All the World*, s. 104.

³⁶ Pagden, *Lords of All the World*, s. 104.

³⁷ Pagden, *Lords of All the World*, s. 104.

³⁸ Pagden, *Lords of All the World*, kap. 1.

halvt århundrede senere, da Columbus' originale dagbog, samt den kopi Dronning Isabella fik lavet, begge er gået tabt.

Vi har tidligere diskuteret Las Casas' liv og gjort rede for hans meget positive syn på de indfødte. Det er derfor bemærkelsesværdigt, at det netop skulle være Las Casas, som endte med at skrive den dagbog, som vi besidder i dag. Las Casas blev kendt som de indfødtes forsvarer i midten af 1550, og Las Casas må derfor betragtes som upålidelig, når han beskriver de indfødte, da hans syn må betragtes som farvet af sine holdninger. At dette gør Columbus' dagbog ubrugelig som et historisk bevismateriale, afviser Keegan, men han påpeger, at man må være varsom, når man bearbejder Columbus' kilder.³⁹ Ydermere påpeger Keegan, at Columbus selv må have haft en dagsorden i sin dagbog. Mest bemærkelsesværdigt er det, at han må have haft et behov for at legitimere sin ekspedition over for Kong Ferdinand og Dronning Isabella.⁴⁰ Endvidere påpeger Keegan, at historikerne Peter Hulme og David Henige har fundet beviser på, at Columbus' dagbog er blevet redigeret, særligt ved indsættelsen af sider. Visse afsnit skulle efter sigende være præcist en side lang, og historikere har derfor påstået, at disse er efterskrivninger. Her er der blandt andet tale om, da Columbus' ekspedition først ser land. Der var en præmie på 10.000 *maravedi* til den første, der så land. I en beretning præcist en side lang påstår Columbus, at han var personen, der først så land i en mærkværdig fortælling om, hvordan han så lys.⁴¹ Dette kan bevise, at Columbus' dagbog er undergået en del redigering. Til sidst var det Henige, som først påstod, at Las Casas stod bag det overlevende eksemplar af Columbus' dagbog.⁴²

I sin dagbog beskriver Columbus et folkefærd, som han kalder Caniba. Disse er folk, som Columbus søger, og er det navn givet til det folk, som er Khanens folk, da Can er den spanske stavemåde for Khan. At møde Khanen, som Marco Polo berettede om, samt at finde guld er klare motiver for Columbus, hvilket han også udtrykker i sin dagbog. På sin rejse møder Columbus et folkefærd kaldet Taino. Taino folket var bosat på den nordlige kyst af Hispaniola og beretter til Columbus om et folkefærd kaldet Carib, som bortfører Taino folk og spiser menneskekød. Ifølge Keegan er der i Columbus' hoved opstået en forvirring om disse to navne, Caniba og Carib, da de lyder ens. Derfor antager Columbus, at det må være to ord for det samme med forskellig lingvistisk oprindelse. Det Columbus ikke finder ud af, som først bliver lært mange år senere, er, at disse

³⁹ Keegan, "Columbus Was a Cannibal", s. 17-18.

⁴⁰ Keegan, "Columbus Was a Cannibal", s. 18.

⁴¹ Keegan, "Columbus Was a Cannibal", s. 19.

⁴² Keegan, "Columbus Was a Cannibal", s. 19.

Caribs, som Taino folket beretter om, blot er mytologiske væsner.⁴³ Vi ved, at Caribs var mytologiske væsner i Taino kultur fra broder Ramón Pané, som undersøgte Taino mytologi i årtierne efter Columbus' første møde med dem. Han beretter om, at tainoer havde en fortælling om et folkefærd iført tøj, som ville ødelægge tainoerne. Keegan påstår, at tainoerne aldrig har mødt disse Caribs, men at de blot har eksisteret i deres mytologi, og at tainoerne har haft en ide om, hvorfra disse Caribs stammede. Ydermere er der beviser for, at Caribs aldrig har eksisteret, fordi Pané finder frem til, at tainoerne holder op med at tro på disse Caribs, da tainoerne begynder at tro, at spanierne er folket fra deres profeti, som skulle ødelægge dem.⁴⁴

Eftersom tainoerne havde berettet om disse Caribs og forklaret, hvordan de var vel armerede, går Columbus frem med denne tanke om, at møder han aggressive folk, som er vel armerede, så kunne disse være de omtalte Caribs. Således skabes dette Carib-folk, som senere skulle blive en etikette påført de indfødte, som gjorde modstand mod spanierne. Det blev brugt som et værktøj til retfærdiggørelse af uretfærdig behandling af de indfødte, da man kunne påstå, at alle indfødte, som gjorde modstand, ikke var indfødte, men derimod Caribs. På denne måde finder en sammensmeltning sted mellem Caniba og Caribs, og således fødes ordet kannibal. Vi ved i dag, at kannibalisme har været praktiseret af indfødte særligt i Amazonas regnskoven, men der er ikke mange beviser på, at man i Caribien, Mexico og Peru har kunnet finde kannibaler.

Kannibalisme bliver et stort omdrejningspunkt i debatterne, som finder sted i løbet af den første halvdel af 1500-tallet. Det er et stort omdrejningspunkt i debatten mellem Sepúlveda og Las Casas i 1550. Før dette er kannibalisme blevet brugt til at retfærdiggøre krig imod de indfødte, da man hurtigt kunne fabrikere påstande om, at visse folkefærd deltog i kannibalistiske skikke og derigennem påstå, at det givne folk ikke var indfødte men derimod Caribs.

Andrien; Atlantic History

I nyere tid er der opstået en skole af historikere, der arbejder med et område, man kalder *Atlantic History*. Denne skole tager ikke direkte afstand fra tidligere værker, som eksempelvis værkerne af Anthony Pagden og Lewis Hanke, men forsøger at finde nye systemer, ud fra hvilke de kan bidrage til debatten om koloniseringen og erobringen af den nye verden. Kenneth J. Andrien er en af mange historikere, der skriver indenfor *Atlantic History*, hvor man tilsyneladende forsøger at betragte historien fra et fugleperspektiv, til forskel fra hvordan man tidligere har gjort.

⁴³ Keegan, "Columbus Was a Cannibal", s. 19-21.

⁴⁴ Keegan, "Columbus Was a Cannibal", s. 21-22.

Dette kan umiddelbart forstås som en mere overfladisk forståelse af historien, men som tværtimod formår at skabe en større sammenhæng mellem de historiske begivenheder ved at betragte et større billede. Hvor historikere som eksempelvis Hanke præsenterer et meget detaljeret og dybdegående bidrag til debatten, som forsøger at forklare spaniernes handlinger imod de indfødte, præsenterer Andrien en bredere forståelse af de samfundsmæssige, sociale, kulturelle, etniske og religiøse problemer, som spanierne introducerer til den nye verden.

Erobringen af Mexico og Peru diskuteres, og her lægger man særligt vægt på måden, hvorpå conquistadorerne erobrede de nye territorier, samt hvordan man sikrede disse nyerobrede territorier. Andrien understreger vigtigheden af, at der i Mexico og Peru var uroligheder mellem de forskellige grupperinger, som dannede disse riger. Særligt understreges det, hvordan Cortés og Pizarro drog nytte af deres allierede, som var indfødte, der var utilfredse med de respektive regenter i Mexico og Peru. Med disse allierede samt overlegen spansk teknologi både i forhold til taktikker og udstyr, kunne conquistadorerne relativt let erobre disse to vidtstrakte territorier uden store tab af spanske liv. For at sikre disse nye lande ser man, at spanierne brugte traditionelle europæiske metoder fra middelalderen såsom strategiske ægteskaber mellem spaniere og indfødte samt placering af visse indfødte kandidater i magtfulde positioner. Et eksempel på dette er placeringen af et medlem af den royale Inka familie, Manco Inca, på tronen af Inkariget. Manco Inca er venligtsindet overfor Spanien og beskrives som føjelig, hvilket gjorde, at spanierne kunne kontrollere ham.⁴⁵

Conquistadorerne kommer også under kritik af Andrien. Han beskriver dem på mange måder, som Hanke gjorde. Andrien lægger vægt på, at de ikke kommer fra en høj strata af samfundet, og beskriver deres ekspeditioner som en søgen efter at vinde kongens gunst og forøge deres egen velfærd gennem erhvervelsen af ædelmetaller, land, mm. Yderligere forklarer Andrien, hvordan disse conquistadorer ofte havde militær baggrund, men ikke samtidig var professionelle soldater. Han sammenligner dem derfor mere med puritanerne i New England end de europæiske hæres lejesoldater. Yderligere beskriver han disse conquistadorer som yderst religiøse og beskriver, hvordan disse conquistadorer mente, at det var deres skæbne at erobre land for kongen og gøre dem selv rige i processen. Andrien beskriver nærmest en entreprenørånd hos conquistadorerne, hvilket blev muliggjort af encomienda systemet, hvilket på mange måder mindede om det feudale system i Europa, hvor erobreren af nye territorier, såsom en konge i Europa, ejede dette land og kunne give dele af det ud til sine mænd, som var de fyrster. Disse stykker land blev kaldet encomienda (spansk:

⁴⁵ Kenneth J. Andrien, "The Spanish Atlantic System", i *Atlantic History: A Critical Appraisal*, red. Jack P. Greene og Philip D. Morgan (Oxford University Press, 2009), s. 56-58.

overdrager), da de var overdraget af erobreren til sine mænd. Disse mænd kunne dernæst indsamle skatter og udnytte jorden, som det passede dem ifølge de spanske love.⁴⁶

Andrien kommenterer ydermere på det problem, som opstår blandt de intellektuelle i Spanien. Her ser man en debat om, hvorvidt indianerne var bæster, barbarer eller brødre. Andrien fokuserer på, at spanierne søgte at finde den rigtige plads til indianerne i det spansk-atlantiske system, og her ser man strejf af kultur- og socialhistorie finde sted, som man ikke ser på samme måde hos Hanke i 1959. Andrien forsøger dette ud fra en forståelse af sociale strata, særligt i forhold til conquistadorerne, men han formår ikke at præsentere en dybere analyse af det spanske samfund. På mange måder formår Andrien blot at drage en indirekte parallel mellem middelalderlige sociale og økonomiske strata til de tidligere *bæster, barbarer eller brødre* kategorier, hvori man forsøgte at placere de indfødte af den nye verden. I sin korte forklaring af dette, bliver udfaldet for Andrien det samme, som tidligere historikere har konstateret, nemlig at Kong Karl I indfører Burgoslovene, som blandt andet dikterer, at indianerne er mennesker og skal behandles således. Ydermere pointerer Andrien, at der er en bevægelse for at afslutte encomienda systemet, og at intellektuelle personer argumenterer for, at ansvaret for indianernes beskyttelse og evangeliseringen i den nye verden skal tilfalde kirken.⁴⁷

Det punkt, hvor Andrien, og i virkeligheden den nye generation af historikere, adskiller sig fra de ældre historikere som Pagden og Hanke, er i deres analyse af indførelsen af systemer. Her nævner Andrien oprettelsen af *The Board of Trade* i 1503 og *The Council of the Indies* i 1524.⁴⁸ Hos den nye generation af historikere er der altså et større fokus på bureaukratiet, der opstår omkring disse nye mennesker og den nye verden. På mange måder forbliver fokuset et sted mellem Spanien og den nye verden. Med dette skal det forstås, at særligt Hanke har en tendens til at kigge isoleret på den nye verden og de begivenheder, som finder sted i den. Samtidig kigger han også på, hvad der sker i Spaniens intellektuelle samfund eller Spaniens erobningsmentalitet, og bruger dette til at forklare spaniernes handlinger i den nye verden og imod de indfødte. Andrien forsøger derimod at producere et svar til i mange tilfælde de samme spørgsmål, som tidligere historikere har stillet og besvaret, og gør det ved at skabe en bredere forståelse for systemet, hvori alle disse begivenheder indtræder. Dette gør Andrien særligt ved at nærstudere det system, som bliver oprettet omkring de strømninger, som flyder mellem Spanien og den nye verden, hvad end vi taler om handel, kultur, sociale normer, religion, mm. Hanke kan have en tendens til at tegne et billede af, at

⁴⁶ Andrien, "The Spanish Atlantic System", s. 58-59.

⁴⁷ Andrien, "The Spanish Atlantic System", s. 59-60.

⁴⁸ Andrien, "The Spanish Atlantic System", s. 60.

de handlinger, som spanierne foretager sig imod de indfødte, sker alene på baggrund af de idéer og de mentaliteter, som spanierne bringer til den nye verden. Hos Andrien ser vi derimod skabelsen af et tovejssystem mellem Spanien og den nye verden, hvor også de ting, som sker i den nye verden, har en påvirkning på Spanien og de beslutninger, som bliver truffet i Spanien.

Den spanske ekspedition til Mexico

I 1519 indgår Diego Velásquez en kontrakt med Hernán Cortés om at udføre en ekspedition til Mexico. Formålet med denne ekspedition er at informere alle indfødte om den spanske konge og hans krav om, at alle skal placere sig under kongens beskyttelse. Derudover skal ekspeditionen også indsamle og nedskrive alt, de finder af dyrebare metaller og sten, mens Cortés har til opgave at finde den naturlige kilde til guld, finde sandheden om Amazonerne, samt halv menneskelige væsner.⁴⁹ Denne mission er dog ikke, hvad Cortés' ekspedition i sidste ende kommer til at handle om. Mens Cortés venter på den endelige tilladelse til at starte ekspeditionen, får han rekrutteret 300 mand og erhvervet sig våben. Mens disse forberedelser står på, begynder Velásquez at opbygge en frygt for, at Cortés har sin egen agenda med ekspeditionen, mens Cortés mistænker Velásquez for at ville tage alt ære og rigdom for ekspeditionen. Mistilliden blandt de to mænd resulterer i, at Velásquez afsætter Cortés, men ikke før end at Cortés har nået at starte rejsen fra Santiago de Cuba. Han har dog ikke nok mad og mænd, og han er derfor nødsaget til at foretage stop på vejen. Da Cortés ligger til i Trinidad for at skaffe proviant, er der en ordre om, at Cortés skal tilbageholdes og fjernes fra kommandoen. Cortés formår dog at overtale officererne om, at han kan beholde kommandoen på baggrund af den kontrakt, han har med Velásquez. Han får derfor udleveret heste og ulvehunde⁵⁰ til kamp mod de indfødte på fastlandet. Derudover får han også glasperler, klokker, spejle og nåle, samt knive, sakse, tænger, hammere og økser. Flere af disse ting er forholdsvis ukendte i Mesoamerika, hvorfor de er gode som gaver i henhold til de indfødtes traditioner.⁵¹

Da Cortés lander ved fastlandet, er de indfødte meget fjendtlige, og de ender hurtigt i kamp. Efter kampen med de indfødte er han overbevist om, at folkene på fastlandet ikke vil være så lette at underminere, som det havde været tilfældet på de forskellige øer. Han mener derfor, at der i stedet skal bruges diplomati, for på den måde at finde og udnytte de svagheder der måtte være blandt disse folk. Her er han særligt interesseret i at udnytte de faktioner, der findes blandt de forskellige

⁴⁹ John Pohl og Charles M. Robinson III, *Aztecs & Conquistadores: The Spanish Invasion & the collapse of the Aztec Empire* (Osprey Publishing, 2005), s. 93.

⁵⁰ Ulvehunde har været effektive i kamp siden middelalderen og var særligt gode mod de indfødte

⁵¹ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 94-97.

indianersamfund på fastlandet. Som konsekvens af dette vælger Cortés at indkalde alle høvdingene i den pågældende stamme, Potonchán. Her tilbyder han dem beskyttelse til fordel for at slå dem ihjel. Efter en kort demonstration vælger høvdingene i rædsel at tage imod tilbuddet om beskyttelse. Derudover giver de også spanierne guld, stof og 20 kvinder til giftemål. Da spanierne udspørger de indfødte om guldets oprindelse, svarer de 'Culhua', som refererer til en by i Mexico, samt 'Mexico', som henviser til den aztekiske hovedstad Tenochtitlán. Dette vækker dermed spaniernes interesse for at rejse til Mexico for at kunne se kilden til denne rigdom med egne øjne. Trods disse rigdomme er den vigtigste gave, de modtager, en pige ved navn Malialli, som bliver omdøbt til Doña Marina. Vigtigheden af netop denne pige kommer sig af, at hun taler både Nahuatl og Chontal, hvilket betyder, at hun kan agere tolk for Cortés. Udover denne vigtige position bliver hun også Cortés' elskerinde, som efter erobringen af Mexico vil føde hans første søn.⁵²

Cortés rejser nu videre og ankommer til øen San Juan de Ulúa, hvor han møder Totonac stammen. Mens Cortés er i byen, ankommer Tenthil, en udsending fra Mexico. I denne forbindelse får Cortés at vide, at det vil være umuligt for ham at møde Motecuhzoma, kejseren af Aztekerriget, men til gengæld får han guld, stof og fjerkunst. Cortés giver glasperler og en udskåret stol tilbage. Efter nogle dage vender Tenthil tilbage med endnu mere værdifulde gaver, hvor særligt en hjelm fyldt med guldstøv synes at vække interesse ved spanierne. Pohl og Robinson III mener, at der kan være flere forskellige årsager til, at Motecuhzoma vælger at give disse skatte. Særligt kan det være et ønske om at bestikke spanierne til at forlade området eller et ønske om at vise sin rigdom og magt frem for på den måde at indgyde ærefrygt. Hvad end formålet er, så virker det ikke på spanierne, som blot får endnu mere blod på tanden. Cortés vælger derfor, at ekspeditionen skal rejse videre for at finde kilden til sådanne rigdomme. Det eneste problem på dette tidspunkt er, at lejren har delt sig i to faktorer: Dem der er trofaste overfor Diego Velásquez og derfor vil tilbage til Cuba, og dem der ser større fordele ved at rejse videre mod Tenochtitlán. For Cortés er der kun to valgmuligheder, at erobre eller dø. Cortés vælger derfor at oprette kolonien Villa Rica de la Vera Cruz, som dermed kan bruges som deres hovedsæde på fastlandet.⁵³ Her bliver de opsøgt af en delegation fra Totonac stammens hovedby, Cempoala, som ønsker spaniernes hjælp til at bekæmpe de undertrykkende mexicanere. Derfor marcherer Cortés længere ind i landet mod byen, som i sig selv er rig og magtfuld. Her ser de for første gang eksempler på arkitekturen og de store befolkningsgrupper, som

⁵² Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 100-101.

⁵³ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 101-102.

de i større grad vil støde på inde i landet. Derudover ser de også de første tegn på, at der foregår menneskeofringer, da templerne er smurt ind i blod.⁵⁴

I Cempoala erfarer spanierne, at Totonac stammen er tæt på oprør, hvilket de udnytter til egen fordel. Som et lykketræf ankommer også mexicanske 'skatte'-opkrævere til byen. Spaniernes tilstedeværelse i byen gør opkræverne vrede, og de forlanger derfor 20 mænd og kvinder til ofring ud over den almindelige 'skat'. Her griber spanierne ind, og Cortés får overbevist Totonac stammen om at anholde opkræverne ved at informere dem om, at den spanske krone har tænkt sig at gøre en ende på mishandlinger af sådan art. Senere beordrer Cortés afgudsstatuerne på templerne fjernet, ødelagt og brændt. Befolkningen forsøger at gøre modstand, men spanierne truer dem til underkastelse. Efter ødelæggelserne er Totonac stammen engageret i den spanske sag, uden mulighed for at vende tilbage til hvad de var.⁵⁵

Efter noget tid i Cempoala begiver Cortés' ekspedition sig vest på mod Tenochtitlán. På vejen ser de byen Tlaxcala, som de indfødte fortæller er Aztekernes dødsfjender. Spanierne bliver derfor rådet til at holde sig væk, da stammen efter stor sandsynlighed vil gå til angreb. Dette tager spanierne dog ikke så tungt, og de fortsætter derfor mod byen. Da spanierne nærmer sig byen, går Tlaxcala stammen rigtig nok til angreb. Spanierne står imod, og da fodfolkene ankommer, trækker Tlaxcala stammen sig tilbage. Morgenen efter vender de tilbage med endnu større tal. Kampene fortsætter i nogle dage, men da spanierne kæmper anderledes end, hvad de er vant til i området, bliver Tlaxcala stammen nervøs. Derfor anmoder de om fred og begrundet deres angreb med, at de var af den overbevisning, at spanierne var allierede med Tenochtitlán. I denne sammenhæng går det op for høvdingene af Tlaxcala, at en langvarig alliance med spanierne vil være mere gavnlig end tilfredsstillelsen ved en lille sejr over de fremmede. Denne nye alliance med Tlaxcala, mener Pohl og Robinson III, er et vendepunkt for den spanske ekspedition, da spanierne og Totonac stammen ikke ville kunne nedkæmpe og erobre Tenochtitlán alene. Tlaxcala stammen forbliver trofaste mod spanierne gennem hele koloniseringsperioden.⁵⁶

Herfra rejser den spanske ekspedition videre mod byen Cholula pr. invitation med deres nye allierede, for at finde ud af om Cortés kan få lov til at mødes med Motecuhzoma. Efter noget tid i byen får de besked fra Doña Marina om, at de i Cholula er ved at forberede en massakre på spanierne og de allierede, der måtte være med. Cortés vælger derfor at sende bud efter høvdingene i byen for at informere dem om, at han godt ved, hvad der foregår. Her bliver han overbevist om, at

⁵⁴ Pohl & Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 102-103.

⁵⁵ Pohl & Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 103.

⁵⁶ Pohl & Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 105-108.

der er sandhed i Doña Marinas advarsel, og han får dermed omringet høvdingene for på den måde at få dem til at tilstå, at de lokkede spanierne i en fælde, da de inviterede dem til byen. Herefter bliver der givet signal, og nedslagtningen af de indfødte i byen begynder. Efter at byen er blevet lagt fuldstændig i kaos, henter Cortés de indfødte fra Tlaxcala ind og giver dem frie tøjler til at plyndre og slå ihjel. Indbyggerne, der hidtil har formået at overleve, flygter ud af byen, men vender tilbage efter adskillige dage for at bede spanierne om nåde. Cortés mener på dette tidspunkt, at de har gjort et eksempel af deres modstander og tillader derfor, at indbyggerne kan vende hjem og tilbyder dem hans og spaniernes fremtidige beskyttelse.⁵⁷

Spanierne fortsætter endnu engang deres rejse mod Tenochtitlán og kommer igennem flere provinser, der klager over den mexicanske undertrykkelse. Det er på dette tidspunkt tydeligt, at Aztekerriget er ved at falde sammen på grund af de ødelæggende 'skatter' og grusomheder, som ellers har været med til at give Aztekerne den magt, som de har i dette område. De indfødte anser derfor spanierne som værende deres befrier. Dog er de klar over, at spanierne ikke nødvendigvis er harmløse, men at de blot er den bedre mulighed af to onde.⁵⁸ Da spanierne ankommer til Tenochtitlán, bliver de inviteret inden for, hvilket på nogle områder kan være blevet anset som værende en større fordel for Motecuhzoma. Pohl og Robinson III mener, at dette sætter Motecuhzoma i en kompromitterende situation, men at det er en logisk strategi fra et politisk synspunkt.⁵⁹ Spanierne bliver indkvarteret på Axayacatl's palads, som er det palads, hvor Motecuhzomas far, Axayacatl, boede, da han levede og var Aztekerrigets kejser. Her fortæller kejseren den Aztekiske historie om, at de selv engang var fremmede i dette land, men at de havde slået sig ned og havde nægtet at rejse videre, da deres høvding ønskede det. Derfor blev Aztekerne efterladt af deres høvding, men de har altid vidst, at hans efterkommere ville komme tilbage for igen at lede dem. Her hentyder Motecuhzoma til, at denne profeti er gået i opfyldelse, og at det er spanierne, der er efterkommerne af denne tidligere høvding.⁶⁰

Efter noget tid i Tenochtitlán begynder Cortés at blive mistænksom og ser byen som værende en fælde. Samtidig hører spanierne om et mexicansk oprør mod Villa Rica de la Vera Cruz. Derfor vælger Cortés at arrestere Motecuhzoma for forræderi og anbringer ham i Axayacatl's palads, hvor også spanierne bor. Samtidig lader de indbyggerne tro, at kejseren blot er flyttet residens. Ledelsen af byen får også lov til at fortsætte som hidtil, men under nøje opsyn af Doña Marina. Mens

⁵⁷ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 108-109.

⁵⁸ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 111.

⁵⁹ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 112.

⁶⁰ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 114.

Motecuhzoma sidder i arrest, sender han bud efter Cualpopoca, den mexicanske guvernør i Pánuco, som også ledede oprøret mod den spanske koloni. Da han ankommer til byen, bliver han arresteret af spanierne og udspurgt under tortur. Her tilstår Cualpopoca og meddeler, at Motecuhzoma også har været involveret. Cualpopoca bliver derfor brændt på bålet i byens centrum, mens kejseren lægges i lænker efter ordre fra Cortés.⁶¹

Erobringen af Tenochtitlán

Efter længere tid i den Aztekiske hovedstad beslutter Cortés sig for, at det er tid til at afskaffe afgudsdyrkelsen og indføre katolicismen i byen. Han tager derfor over til det store tempel i byens centrum og bestiger pyramidens trin. Her fortæller han præsterne, at deres afgudsstatuer skal erstattes med statuer af Jomfru Maria og det lille Jesus barn, hvilket præsterne griner af. De informerer desuden Cortés om, at disse guder ikke blot findes i Tenochtitlán men i hele Aztekerriget. Folket er villige til at dø for disse guder, og da de ser spanierne bestige pyramiden, begynder nogle allerede forberedelserne til et oprør. Motecuhzoma vælger at gribe ind og foreslår spanierne, at de lader de aztekiske statuer forblive uberørt og blot tilføjer deres egne kors og religiøse statuer. Dette går Cortés med til, da han mener, at de mexicanske guder blot er sten og dermed ikke er af betydning, dog forlanger han, at templets vægge vaskes rene for blod, samt at menneskeofringerne standses. Præsterne ønsker dog ikke at miste deres magt og opildner folket ved at fortælle dem, at guderne vil forlade dem, hvis ikke de fjerner alle kristne symboler fra templet og skiller sig af med spanierne. Disse forberedelser bliver Cortés gjort opmærksom på, hvorfor han sender bud efter forstærkninger. For at vinde tid informerer han Motecuhzoma om, at han og hans mænd gerne vil vende hjem men ikke har mulighed for at forlade landet.⁶² Kejseren informerer Cortés om, at der er ankommet en flåde ved Villa Rica de la Vera Cruz, og at spanierne derfor kan forlade landet. Denne ekspedition er udsendt fra Cuba, hvilket Cortés selv har en formodning om. Cortés drager derfor mod Cempoala for at håndtere situationen med de nyankomne spaniere, som under ledelse af Pánfilo de Narváez har slået sig ned i byen. Tilbage i Tenochtitlán efterlader han kommandoen til Pedro de Alvarado. Sammenstødet mellem de to spanske ekspeditioner eskaleres til kamp, en kamp som Cortés vinder, hvorefter en del af Narváez' ekspedition slår sig til Cortés'.⁶³

Mens alt dette står på, kæmper Alvarado med sine egne problemer i Tenochtitlán. Her er det blevet festivals tid, hvor traditionen siger, at en stedfortræder for guden Huisilopochtli skal ofres.

⁶¹ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 121.

⁶² Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 125-126.

⁶³ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 126-129.

Alvarado giver tilladelse til, at festivalen kan bestå, men på betingelse af at alle kristne symboler forbliver i templet, samt at der ikke skal ofres til guden. Få dage inden ceremonien skal afholdes, inspicerer han templet og finder tegn på friske ofringer og slaver, der venter på at blive ofret. Han befrier derfor slaverne og arresterer præsterne. Under afhøring tilstår præsterne, at de efter ceremonien har planer om at vælte de spanske vagter og fjerne korset fra templet. Alvarado lader ceremonien starte og indtager derefter templet med store dele af sine mænd. Inde i templet opstår der kamp mellem spanierne og de indfødte, som har store mængder krigere iblandt sig. Spanierne vælger i første omgang at gå efter de adelige og krigsherrerne i forsamlingen, hvilket efterlader krigerne i forvirring. Imens dette foregår inde i templet, spærrer en stor gruppe fra Tlaxcala stammen for adgangen til templet, hvilket gør, at aztekerne ikke kan få forstærkninger udefra. Bude informerer Cortés om, at Tenochtitlán er under oprør, og han skynder sig tilbage gennem Tlaxcala for at hente forstærkninger. Sent i kampene dør Motecuhzoma.⁶⁴ Da Cortés ankommer til Tenochtitlán, er situationen for spanierne så uholdbar, at de beslutter sig for at trække sig ud af byen. Spanierne bevæger sig ud af byen, men er stadig i kamp med de indfødte. De indfødte er så stærke, at de virker til fuldstændig at ignorere deres normale metoder med at tage fanger og går derimod efter dødsstødet. På grund af den lille plads på adgangsvejene til byen er de i nærkamp med sværd. Da spanierne endelig bryder fri fra kampene, bevæger de sig tilbage mod Tlaxcala. Aztekerne beslutter imidlertid, at de vil gøre en ende på spanierne og dermed afslutte krigen. Dette endelige slag finder sted ved Otumba, hvilket viser sig at være en fatal fejl for aztekerne, da det flade terræn er til spaniernes fordel. Dermed er den spanske hær reddet, men hæren er i så dårlig stand, at den bedste mulighed for dem er at tage til Tlaxcala for at komme sig.⁶⁵

Cortés er stadig opsat på at knuse Tenochtitlán, så mens hans mænd kommer sig ovenpå de seneste kampe, sender han en deling ud til byen Tepeaca for gennem kamp at undertvinge denne. Sejren her giver Cortés' mænd et boost til moralen, og han sender derfor delinger ud til endnu flere mexicanske byer, hvor de enten sejrer eller skræmmer dem til undertvingelse. Herefter opretter Cortés byen Segura de la Frontera, som skal være den spanske base i kampen mod Tenochtitlán. I løbet af kort tid bliver der opsat fæstningsværker. Stedet var ikke kun valgt af strategiske årsager, men også fordi det ville være perfekt for fremtidig kolonisering.⁶⁶ Hen mod slutningen af 1520 forlader Cortés Segura de la Frontera. Herefter overtager spanierne og deres allierede alle byer, der omgiver Tenochtitlán, for på den måde at have byen omringet på land. Al adgang til byen er

⁶⁴ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 129-132.

⁶⁵ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 136-141.

⁶⁶ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 141.

spærret, selv vandledningen fra fastlandet ind til byen bliver lukket ned, så byen ikke længere får frisk vand. Byen er nu isoleret. I maj 1521 indtager Gonzalo de Sandoval, en løjtnant under Cortés, byen Itzapalapa for at sikre endnu en adgangsvej ind til Tenochtitlán. Her påbegynder han et angreb på Tenochtitlán og får forstærkninger af Cortés på vandet. Cortés maser sig vej gennem 500 aztekiske krigere i kano på vandet, der omgiver Tenochtitlán. Angrebet på Aztekerriget er dermed skudt i gang.⁶⁷ I løbet af kampene fanger aztekerne flere spanske krigere, som løbende bliver ofret i det store tempel midt i byen. Spanierne kan under kampene høre trommerne, der indikerer, at deres egne bliver ofret, og da de får kæmpet sig tættere ind mod byen, kan de se ofringerne ske på toppen af templet. Disse ofringer får spanierne til at hade aztekerne endnu mere.⁶⁸ Tenochtitlán smuldrer under kampene, og den civile befolkning i byen lider. De er i forvejen svækket af en kopper epidemi, som blev bragt med af Narváez' mænd, mens al mad og drikke er afskåret grundet spaniernes blokade af byen. Derfor dør folket i stort antal. På baggrund af dette kommer flere fra den civile befolkning for at overgive sig selv til spanierne.⁶⁹ I august måned er modstanden blevet skubbet så langt tilbage, at aztekerne kan se, at situationen er håbløs. Derfor vælger den nye kejser Cuauhtémoc at sætte sin familie i kanoer for at flygte til fastlandet. Cortés mener dog, at det er en skam, at byen skulle ødelægges på den måde, og at så mange mennesker skulle dø, men at situationen ikke kunne være anderledes. Derudover vælger han at lade kejseren og hans overlevende undersætter leve. Angrebet er dermed overstået, og spanierne har erobret Tenochtitlán og dermed Aztekerriget.⁷⁰

Efter den spanske sejr over aztekerne i Tenochtitlán, ser man, at flere af de indfødte stammer vælger at slutte sig til spanierne. Grunden til dette er ret enkel. Den religion, som de indfødte hører til på dette tidspunkt, har længe profiteret om, at deres verden vil blive ødelagt, hvilket nu er sket. Derfor er der ikke andre muligheder end at slå sig til sejrherrene. Dog ser man, at nogle samfund stadig kæmper mod spanierne og ikke vil slutte sig til dem frivilligt. Dette er dog særligt de Maya-kontrollerede områder i Yucatán, som derfor ikke er blevet bekæmpet og erobret af spanierne på dette tidspunkt.⁷¹ Samtidig er Cortés bekymret for de indfødtes skæbne i det spansk dominerede område i den nye verden. Han mener særligt, at de ikke bør gøres til slaver, fordi de fleste netop har kæmpet på spaniernes side i kampen mod aztekerne. Han etablerer derfor det såkaldte

⁶⁷ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 144-145.

⁶⁸ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 145.

⁶⁹ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 146.

⁷⁰ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 149-150.

⁷¹ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 154.

'encomienda', som skal værne om de indfødte, men på samme tid sikre, at spanierne får den nødvendige arbejdskraft i deres kolonier. Derudover skal den også sørge for, at de indfødte bliver kristne og klar til militærtjeneste, hvis der skulle være behov for dette.⁷² John T. Ford mener, at denne accept af spanierne og den kristne religion sker på baggrund af det militære nederlag, som aztekerne på dette tidspunkt lider. På mange måder er det spanierne, der går i krig med beskyttelse fra Kristus, Jomfru Maria og de kristne helgener, mens aztekerne går i krig under deres gud, Huizilopochtli's beskyttelse. Et tab her er dermed et tab af guderne.⁷³

I takt med at endnu mere af landet i Den Nye Verden falder i spanske hænder, går det op for Cortés, at de har brug for et administrativt centrum. På dette tidspunkt er Tenochtitlán blevet efterladt, efter at byens indbyggere overgav sig til spanierne. Eftersom Cortés er klar over, hvilken psykologisk betydning denne by har i landet, mener han, at det ikke vil være forsvarligt at efterlade den i ruiner. Dette kunne med tiden medføre, at den overvundne befolkning begynder at tage på pilgrimsfærd til byen og dermed blive en mulig inspiration til oprør mod det spanske styre. Derfor beslutter han sig i slutningen af 1521 for at genopbygge Tenochtitlán. Byens grunde bliver herefter delt ud blandt dem, der er interesseret i dem, alt imens byen efter spansk kutyme deles op i distrikter, der hver især bliver styret af sin egen embedsmand.⁷⁴

Kampen om territorium (Spanien og England)

Som følge af opdagelsen og erobringen af områder i den nye verden, begynder man i 1500-tallets Spanien og resten af Europa at fremstille de indfødte på måder, der skulle hjælpe til at retfærdiggøre den spanske behandling af disse. Man ser især disse kritiske fremstillinger på diverse kort, der viser den aztekiske hovedstad Tenochtitlán i Mexico. Kortene viser byen, som den så ud inden den spanske erobring, til trods for den stærke spanske tilstedeværelse i byen.⁷⁵ Dette, samt det spanske ønske om retfærdiggørelse, forklarer især, hvorfor alle de traditionelle aztekiske landemærker på nogle kort vises i deres originale funktioner. Gennem 1500-tallets forskellige optegnelser af byen ses der dog flere forskellige udgaver, hvor nogle viser de indfødtes særlige praksisser, og andre helt fjerner den aztekiske kultur. I 1524's Venedig dukker et kort op, som med

⁷² Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 154-155.

⁷³ John T. Ford, "Aztecs and Conquistadores: The Spanish Invasion and the Collapse of the Aztec Empire – By John Pohl and Charles M. Robinson III" *Religious Studies Review* Vol. 23,3 (2007): 258.

⁷⁴ Pohl og Robinson III, *Aztecs & Conquistadores*, s. 155.

⁷⁵ María Fernanda Valencia-Suárez. "Tenochtitlan and the Aztecs in the English Atlantic world, 1500-1603", *Atlantic Studies* 6,3 (2009): 283.

al sandsynlighed bygger på en tegning af Hernán Cortés. Kortet viser den mexicanske by i form af en idealiseret europæisk middelalderby med et centralt torv omgivet af små huse af europæisk stil. Udover disse europæisk inspirerede bygninger ser man også traditionelle aztekiske bygningsværker, som eksempelvis det store tempel i byens centrum. Særligt i byens centrum ser man også referencer til aztekernes praksisser med menneskeofringer i form af en hovedløs statue og stativer med kranier, samt uddybende betegnelser som 'tempel, hvor der ofres' og 'ofrede hoveder'. Kort af lignende natur dukker også op hen mod slutningen af 1500-tallet, hvor det især er de to italienere, Giulio Ballino og Tomaso Porcacchi, samt de to tyskere, Georg Braun og Frans Hogenberg, der springer frem. Disse fire kartografer viser ved hjælp af lignende billeder, hvordan den aztekiske kultur så ud før den spanske erobring.⁷⁶ Samtidig med at disse viser aztekernes sande natur, er de også med til at danne et billede af et Europa, der støtter op omkring den spanske erobring og kolonisering af især Mexico, samt forsøget på retfærdiggørelse af de spanske handlinger mod de indfødte.

Udover kortene findes der også tekster, der omtaler den spanske erobring og dennes betydning for det aztekiske folk. I 1555 skriver englænderen Richard Eden om den aztekiske civilisation og Spaniens erobring af denne. Eden er yderst positiv omkring Spanien og lovpriser den spanske erobring af Mexico. Kigger man på hans beskrivelser af aztekerriget, er det tydeligt, at han ser dem som et yderst veludviklet samfund, hvis skønhed kan sammenlignes med det antikke Grækenland. Samtidig beskriver han aztekerne som værende afgudsdyrkere, men at de dog ikke er fordærvet af anden falsk religiøsitet, hvorfor de let kan konverteres til kristendommen. På baggrund af dette mener Eden, at spanierne har løsrevet aztekerne fra satans tyranni. Eden ender derfor i sidste ende med at retfærdiggøre undertvingelsen af den aztekiske kultur, da han argumenterer for, at aztekerne har vundet fordelene med kristendommen fra den spanske erobring til gengæld for deres tabte frihed, land og rigdomme. Edens meget positive beskrivelse af aztekerne bunder i et ønske om yderligere engelsk udforskning af den nye verden, hvor idéen om at kunne finde samfund som aztekerriget er en reel ønskedrøm.⁷⁷ Idéen om Spanien som aztekernes frelser går igen ved Alonso de Santa Cruz, der ligesom Eden er yderst positiv omkring den spanske erobring af Mexico. Santa Cruz, der i 1557 udgiver værket *Islario general de todas las islas del mundo*, mener, at Hernán Cortés befriede folket fra kejseren Moctezumas tyranni ved at omvende dem til den kristne tro. I Santa Cruz' værk findes også et kort over Tenochtitlán udformet som en klassisk europæisk og kristen by. Kortet viser ikke tegn på den aztekiske kultur, men derimod spanske bygninger og kirker. Samtidig

⁷⁶ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 285.

⁷⁷ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 280.

fremstår de indfødte afbilledet på kortet upåvirket af den spanske erobring. Man kan derfor se dette kort som et datidigt bevis på fordelene ved erobringen, en succesfuld kolonisering og omvendelsen af de indfødte.⁷⁸ Et andet eksempel på et kort, der fuldstændig fjerner den aztekiske kultur, er Benedetto Bordones fra 1529, der tilnærmelsesvis er en kopi af det venetianske kort fra 1524. De eneste ændringer, Bordone har foretaget, er at rotere kortet og fjerne alle referencer til menneskeofringer.⁷⁹

Bevæger man sig mod England i slutningen af 1500-tallet, ser man en tydelig afstandtagen fra de spanske foretagender i den nye verden. Det bedste eksempel på dette er Bartholo Sylva, som i 1571 laver den første engelske reproduktion af kortet over Tenochtitlán, publiceret i manuskriptet *Il Giardino Cosmografico Coltivato* i 1572. Kortet viser et afgørende øjeblik i det engelske syn på den spanske erobring af Mexico, nemlig at englænderne begynder at se Mexico med egne øjne og ikke blot gennem den spanske fremstilling af begivenhederne. Dette medfører, at englænderne i de følgende år tager kontrol over de spanske narrativer omkring aztekerne for at skabe et anti-spansk synspunkt, hvori fokuset ligger på den spanske ødelæggelse af den aztekiske kultur og conquistadorernes grusomheder.⁸⁰ I England bliver befolkningen gennem forskellige skriftlige kilder informeret om, hvordan Aztekerriget var en sofistikeret civilisation inden den spanske erobring af området. På denne måde klargøres det for læserne, at spanierne ikke blot har ødelagt den aztekiske civilisation, men også har forvoldt dem unødvendige lidelser.⁸¹ Disse tanker forstærkes særligt af Bartolomé de Las Casas' værk fra 1583, da dette indeholder informationer om den spanske ødelæggelse af de indfødte i Spansk Amerika. Las Casas beskriver et spansk forræderi mod aztekerne, da spanierne anholder den aztekiske kejser Moctezuma samme dag, som de bliver budt velkommen. Denne tankegang bliver videreført af William Lightfoot, der går så vidt som at beskrive de spanske kolonister som barbarer, afgudsdyrkere og kannibaler, der spiser de indfødtes børn.⁸² Alt dette kulminerer i et engelsk narrativ, der fortæller, at det er nødvendigt for England at gribe ind, for at undgå at resten af kontinentet skal lide samme skæbne som aztekerne. I denne forbindelse udtrykker også Richard Hakluyt sin bekymring omkring spaniernes handlinger og mener, at uden en engelsk indgriben "the Spaniards would soone dispatch all the Indians."⁸³ María Fernanda Valencia-Suárez mener dog, at disse 'bekymringer' for den aztekiske befolkning ikke

⁷⁸ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 289.

⁷⁹ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 285.

⁸⁰ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 291.

⁸¹ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 293-294.

⁸² Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 294-295.

⁸³ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 295.

bunder i reel bekymring for folket, men snarere for hvilken skade Spanien i teorien kunne forvolde på England.⁸⁴ Tanker som disse vinder stærkt frem i slutningen af 1570'erne grundet den voksende konkurrence med Spanien. Hvad der er særligt i fokus på dette tidspunkt, er at promovere engelsk opdagelse og kolonisering af den nye verden for på den måde at få del i goderne.⁸⁵

Engelske tanker om koloniseringen

I forhold til kolonisering findes der forskellige værker, der opsætter retningslinjer for, hvordan man i England ønsker at håndtere en mulig kolonisering af den nye verden. Fokuset for de forskellige engelske værker om kolonisering på denne tid er fredelig sameksistens. Netop dette er noget, som Sir Thomas More advokerer en del for i sit 1516 værk *Utopia*. More ønsker en utopisk version af den spanske kolonisering af den nye verden. I denne sammenhæng forestiller han sig et samfund, hvor renæssancekulturen og –samfundet bliver præsenteret for de indfødte i den nye utopiske verdens ydre hjørner. Dette som modspil til den ellers umiddelbare ødelæggelse og undertvingelse af de indfødte. Denne form for kolonisering skal dermed ende ud i et velorganiseret statssamfund under den engelske krone, hvori de indfødte indtager en naturlig del af det engelske underklassesamfund. I disse utopiske samfund er vold mod de indfødte kun tilladt, hvis disse ikke indordner sig den præsenterede kultur, hvorfor volden skal hjælpe til at fjerne dårlige elementer eller for at tvinge de indfødte til at acceptere denne nye levemåde.⁸⁶ Formålet med dette er at skabe hybride samfundskolonier, hvor de to befolkningsgrupper gradvist smelter sammen, for på den måde at dele livsstil og skikke.⁸⁷ Senere forfattere, såsom Christopher Carleill og Sir George Peckham, deler Mores idé om, at de indfødte villigt skal acceptere den engelske kultur, hvilket med tiden også bliver et af de centrale principper i promoveringen af den engelske kolonisering.⁸⁸ På baggrund af dette kan man, ifølge Andrew Fitzmaurice, uddrage, at den engelske kolonisering som udgangspunkt er et humanistisk projekt, hvor kolonierne er udtænkt som steder, hvor et nyt og mere perfekt statssystem kan udfolde sig.⁸⁹

Kigger man på sidste halvdel af 1500-tallet, støder man på Sir Thomas Smith og Richard Eden, der begge dedikerer størstedelen af deres værker til at opmuntre den engelske stat til at starte et

⁸⁴ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 294.

⁸⁵ Valencia-Suárez, "Tenochtitlan", 292.

⁸⁶ Ethan A. Schmidt, "The well-ordered commonwealth: Humanism, Utopian Perfectionism, and the English colonization of the Americas", *Atlantic Studies* 7,3 (2010): 309.

⁸⁷ Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 310.

⁸⁸ Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 311, 313 og 314.

⁸⁹ Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 311.

koloniseringsprogram. I denne forbindelse mener Eden, at det spanske eksempel viser, at de rigdomme, der kan findes i den nye verden, samt muligheden for at udvide det engelske statssamfund, er mere end nok belønning for et sådant foretagende.⁹⁰ Et andet argument for koloniseringen af Amerika kommer fra Sir Henry Hawks, der i et brev sendt fra Mexico fortæller om de indfødtes utrolige arbejdsmoral og villighed til at lære fra europæerne, for på den måde at indgå i et funktionelt europæisk samfund. Hawks kritiserer dog Spanien for at nægte de indfødte fuldt statsborgerskab i territoriet Nyspanien.⁹¹ I forlængelse af dette mener Richard Hakluyt, at England på dette tidspunkt er æresbundet til at kolonisere Amerika for at befri de indfødte fra spanierne, hvilket gør bevæggrundene for en engelsk kolonisering til et humanistisk projekt. Derudover argumenterer han og andre ligesindede for, at de undertrykte vil være interesseret i at slå sig sammen med englænderne for at vælte katolikerne til fordel for et protestantisk statssamfund.⁹²

Det er netop disse ovenstående grundlag for kolonisering, man forsøger at implementere i særligt Roanoke, Englands første koloni i den nye verden. Man forsøger at etablere Roanoke kolonien af to omgange, første gang i 1585 og igen i 1587. Kolonien placeres på Roanoke øen, fordi man mener, at netop dette sted udgør et godt fundament til en fredelig kolonisering i overensstemmelse med Mores idéer, hvor personer fra begge befolkningsgrupper skal indgå i en harmonisk bydannelse. Man stræber altså efter at undgå undertrykkelse af de indfødte, som det er tilfældet under den spanske kolonisering af området Nyspanien. Man forsøger derfor at bygge bro mellem de to samfund, det engelske og Roanokes indfødte, ved at tage to indfødte med sig hjem til England. Disse to er de første i en længere række af personer, der enten frivilligt eller gennem tvang deltager i dette brobygningsarbejde mellem de to befolkningsgruppers kulturer.⁹³ I midlertidig viser det sig dog ikke at være så enkelt. Eftersom de to befolkningsgrupper har meget lidt kendskab til hinandens kulturer og skikke, opstår der misforståelser med fatale konsekvenser for kolonien. Et eksempel på dette er følgerne af en fest i Pamlico River regionen ved Roanoke kolonien, hvor både englændere og regionens indfødte deltager. Dagen efter festen tager englænderne videre, men opdager, at et sølvbæger er blevet stjålet af de indfødte. Dette resulterer i, at en person sendes tilbage for at hente bægret. Fordi de indfødte ikke vil give bægret tilbage, eskalerer situationen, og englænderne brænder landsbyen og markerne ned, samt får de indfødte spredt i området. Den

⁹⁰ Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 311.

⁹¹ Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 312.

⁹² Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 313-314.

⁹³ Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 315.

aggressive engelske reaktion i denne situation beviser det store kulturelle skel, der er mellem englænderne og Roanokes indfødte.⁹⁴

På samme måde ser man, at englænderne forventer, i overensstemmelse med de utopiske tanker om kolonisering, at de indfødte med glæde vil vælge den engelske kultur frem for deres egen. I denne sammenhæng finder englænderne de indfødtes kultur, religion, økonomi og ernæringsgrundlag fuldstændig overflødig. Dette ses tydeligt i kolonien, hvor de indfødte er yderst hjælpsomme. De forsøger blandt andet at lære kolonisterne, hvordan man bygger fiskegårde, samt rådgiver dem om hvilke rødder og bær der er spiselige. Til trods for dette udviser englænderne dovenskab og kræver blot at få majs foræret af de indfødte. På baggrund af dette udvikler der sig et ustabil og fjendtligt miljø i kolonien, fordi dette krav om majs tilnærmelsesvis udtømmer de indfødtes lagre, som ellers skulle holde hele vinteren. Det anglo-indianske forhold lider derfor stor skade, for til sidst at bryde sammen, fordi englænderne ikke kan indse konsekvenserne af deres handlinger.⁹⁵ Ifølge Schmidt er lige netop de to ovenstående situationer grunden til, at der opstår en stor kløft mellem de to sammenførte befolkningsgrupper, som ender ud i et voldeligt opgør mellem parterne.

Spatial Habitus – hvordan individer opfatter den sociale verden

Ser man på forholdet mellem kolonisterne i Amerika og landets indfødte befolkning, er det tydeligt, at der er opstået misforståelser blandt dem. Et eksempel på disse misforståelser kan være fortællingen om Roanoke ovenover. For at kunne forstå disse misforståelser blandt de forskellige befolkningsgrupper er det nødvendigt at forstå, hvordan disse opfatter den sociale verden. Gennem teorien 'spatial habitus', som vi her oversætter til 'rummelige vaner', er det muligt at få en større forståelse for, hvordan de forskellige befolkningsgrupper opfatter hinanden og derigennem få et indblik i, hvorfor især nogle misforståelser får fatale konsekvenser. Ifølge teorien om rummelige vaner har alle individer en rummelig person, som er en individuel version af den viden, man opbygger gennem samfundets vaner. På denne måde er det altså ikke en statisk, objektiv viden, men derimod en, der tilpasser sig de enkelte individer i en fælles forståelse af, hvordan et socialt samfund skal se ud.⁹⁶

⁹⁴ Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 316.

⁹⁵ Schmidt, "The well-ordered commonwealth", 318.

⁹⁶ Ian Chambers, "The empire visits the metropolis: the red Atlantic, spatial habitus and the Cherokee". *Atlantic Studies* 12,1 (2015): 68.

Kigger man på de indfødte, i dette tilfælde Cherokee stammen, er det vigtigt at forstå deres legender, som på mange måder kan opfattes som værende grundlaget for deres forståelse af verden. For netop denne stamme er det især legenden om kaninen, Tsistu, der hjælper dem til at placere især de engelske kolonister i en forståelig verdenssammenhæng. I legenden er kaninen en fupmager, som er udspekuleret, ondsindet og bedragerisk. Ifølge legenden konkurrerer kaninen med en hjort i tre væddemål; første væddemål handler om, hvem der er hurtigst. Her forsøger kaninen at skyde genvej gennem skoven, men bliver taget i snyderiet, hvorfor han bliver diskvalificeret, og hjorten vinder præmien, som er et sæt gevir. I det andet væddemål lykkedes det kaninen at snyde hjorten, da han på forhånd har gjort en slyngplante svag og siger, at han kan bide igennem dem med et enkelt bid. Dette vil hjorten gøre kaninen efter, men da det ikke lykkedes, siger kaninen, at det er fordi hjortens tænder er sløve. Kaninen får derfor lov til at file hjortens tænder, men i stedet for at gøre dem spidse gør han dem endnu sløvere. Det tredje væddemål handler om, at de to dyr skal hoppe over en lille bæk; de tager begge tilløb, og kaninen lander solidt på den anden side af bækken, mens hjorten standser ved bredden. Da kaninen kigger tilbage, har hjorten formået at fremane strøm i bækken, hvorfor det ikke er muligt for kaninen at komme tilbage igen.⁹⁷

Ifølge Cherokee stammens verdensbillede ser de englænderne som værende kaninen fra historien. Som udgangspunkt kommer disse fremmede fra et land, der er adskilt fra deres eget af en stor vandmasse, samtidig med at de anser englænderne for at være reelle men falske, ærlige men bedrageriske, og centrale men en ydre enhed. Disse opfattelser af englænderne stammer fra, hvordan stammen oplever individer fra den engelske befolkningsgruppe agere overfor de indfødte og deres samfund. Netop fordi Cherokee stammen oplever englænderne som værende anderledes end dem selv, vender de sig mod historier og legender, der kan hjælpe dem til at finde en plads til den nye befolkningsgruppe. Dette betyder ikke nødvendigvis, at englænderne reelt set er fupmagere, men blot at det er denne plads, de bliver tildelt, for at de indfødte har mulighed for at analysere og forstå dem.⁹⁸

Ser man nærmere på de specifikke rummelige vaner i Cherokee stammen, findes disse særligt i ceremonier, der gør det muligt for udefrakommende at blive en del af samfundet. På denne måde skaber man en forbindelse mellem de to geografiske områder og de tilknyttede befolkningsgrupper. Hvad der er særligt for en sådan ceremoni er, at potentielle fjender gøres til midlertidige venner. Tages skridtet videre, hvor der bliver bygget et hus til en fremmed, betyder det, at denne er blevet

⁹⁷ Chambers, "The empire visits the metropolis", 69-70.

⁹⁸ Chambers, "The empire visits the metropolis", 70-71.

accepteret som en del af det Cherokee nationale medlemskab, og at denne person derfor har adgang til både den enkelte by og stammen som helhed.⁹⁹

Fra et engelsk synspunkt handler det mere om det civiliserede samfund. Med dette menes der, at de engelske rummelige vaner ligger i en forholdsvis tætbebygget by. Torvene i London viser, hvordan plads måles, tildeles, tæmmes og udnyttes. På denne måde undgår man det kaotiske og organiske i de engelske samfund. Naturlig vækst er særligt ildeset i byområder og hører sig kun til i uciviliserede områder. På baggrund af dette er det derfor også naturligt for en englænder, når landskabet umiddelbart uden for en by bliver tæmmet. Faktisk ser man dette, samt skovrydning som et tegn på civilisationens triumf.¹⁰⁰ For englænderne er den ideelle verden dermed, at pladsen, der findes uden for det kontrollerede og tæmmede område, reduceres. Med andre ord kan man kalde de engelske rummelige vaner for et herredømme. Dette betyder derfor også, at alt det, der ikke er tæmmet, anses som værende hjem til dyr, ikke mennesker. I denne forbindelse kan man tale om begreberne 'wild', 'wicked' og 'barbarian', som derfor benyttes til at beskrive/omtale de personer der bor uden for det kontrollerede område.¹⁰¹ Englands rummelige vaner er det, der påvirker, hvordan England opbygger deres kolonier, både i Storbritannien og i oversøiske områder som Amerika.¹⁰²

Kigger man derfor på forholdet mellem de to befolkningsgrupper, ses det, at især englænderne ønsker at 'tæmme' de indfødte, for derigennem at påføre dem de engelske rummelige vaner.¹⁰³ Samtidig kan ceremonier fra de to befolkningsgrupper ligne hinanden på visse punkter eller give anledning til at tro, der foregår noget helt andet, end der reelt er tilfældet. Der opstår derfor ofte misforståelser i forbindelse med udførelsen af ceremonier. Et eksempel på dette kan være Sir Alexander Cuming, der mistolker den ovennævnte venskabsceremoni til at være en kroningsceremoni, i hvilken Cuming skulle udnævnes til konge over de indfødte.¹⁰⁴ Også de indfødte oplever mistolkninger af engelske ceremonier, i tilfælde hvor indfødte er blevet fragtet til England. For Cherokee stammens medlemmer i England kan ceremonierne synes at være lignende deres egne, hvorfor det er naturligt for disse personer at opfatte dem således. Misforståelserne, der opstår i situationer som disse, hvor det er folk fra forskellige befolkningsgrupper, der mødes, skyldes, ifølge Ian Chambers, de rummelige vaner, som de involverede personer har med sig i

⁹⁹ Chambers, "The empire visits the metropolis", 75-76.

¹⁰⁰ Chambers, "The empire visits the metropolis", 71.

¹⁰¹ Chambers, "The empire visits the metropolis", 72-73.

¹⁰² Chambers, "The empire visits the metropolis", 73.

¹⁰³ Chambers, "The empire visits the metropolis", 74.

¹⁰⁴ Chambers, "The empire visits the metropolis", 74.

bagagen.¹⁰⁵ Det vigtige at forstå her er, at hvert enkelt medlem af en nation rejser med deres egne rummelige vaner som guide til at forklare og forstå, hvad der sker omkring dem.¹⁰⁶

Teori

Økokritik er et overordnet begreb, der dækker over teorier, som arbejder med natur af forskellig art. Dette kunne eksempelvis være verdenskatastrofer, forurening, eller endda en postapokalyptisk verden. I dette projekt arbejdes der med de aspekter af økokritikken, der omhandler selve naturen i teorierne 'pastoral' og 'wilderness' (på dansk vildmarksteori), samt teorien om 'animals', der arbejder med naturens levende væsener i form af dyr, sjæle og mennesker. Alle disse teorier stammer fra det engelske fag, hvor de typisk benyttes i analysen af forskellig litteratur, der som oftest kan placeres i kategorien skønlitteratur.

I sit værk *Beginning Theory* identificerer Peter Barry fire kategoriseringer af naturen. Han kalder disse kategorier for 'wilderness', 'the scenic sublime', 'the countryside' og 'the domestic picturesque'. I denne sammenhæng dækker wilderness over alle ubeboede kontinenter, have og ørkener; the scenic sublime arbejder med bjerge, vandfald, klipper, søer og skove, der går under den engelske betegnelse 'forest'; the countryside dækker over bakker, marker og skove, der kan betegnes med det engelske ord 'woods'; mens the domestic picturesque omhandler natur som stier, parker og haver.¹⁰⁷ Som det ses optræder skove i to forskellige kategorier, hvilket helt enkelt ligger i Barrys skildring mellem begreberne 'forest' og 'woods'. Forskellen mellem disse to er mærkbar, da forest i den engelske definition er et større område berørt af vild skov, mens woods betegner et mindre område dækket af træer. Allerede her kan det ses, at disse kategorier skildrer forskellige grader af vild/tæmnet natur. Disse fire kategorier bevæger sig derfor fra hård vild natur til blød tæmnet natur. På den måde findes både en hård og blød version af vild og tæmnet natur.

De fire ovennævnte kategorier optræder i engelsk naturlitteratur inden for to kategorier, pastoral writing og wilderness writing. Kategorierne 'wilderness' og 'the scenic sublime' er en hård og blød version af den natur, der beskrives i tekster, der arbejder med den vilde natur i wilderness writing, mens kategorierne 'the countryside' og 'the domestic picturesque' ligeledes beskriver en hård og blød version af den pastorale natur.

¹⁰⁵ Chambers, "The empire visits the metropolis", 79.

¹⁰⁶ Chambers, "The empire visits the metropolis", 82.

¹⁰⁷ Peter Barry, *Beginning Theory: An Introduction to Literal and Cultural Theory* (Manchester University Press, 2002), s. 255.

Teoridelen 'Animals' arbejder som udgangspunkt med, hvorledes der er forskel på mennesker og dyr. I denne sammenhæng handler det bl.a. om, om man kan tale om, at dyr har følelser, samt hvordan dette kan relateres til mennesker. På den måde arbejdes der særligt med, hvilken type mennesker der vil kunne sammenlignes med dyr, og på hvilke områder dette gør sig gældende. Samtidig handler det også om, hvordan dyrene kan anses som værende højerestående end mennesker fra bestemte befolkningsgrupper. Til sidst arbejdes der også med den generelle opfattelse af selve dyret som et væsen i naturen i forhold til forskellige videnselementer i løbet af historien.

Klassisk pastoral

Den pastorale genre siges at have sin rod i poesi fra den hellenistiske periode. Theokrit (c. 310-250 fvt.) skrev en række digte kaldet *Idyller*, hvori han portrætterede livet udenfor byerne. Selve navnet stammer fra græsk for 'lille billede', men kom derefter til at få den moderne betydning, som vi kender i dag. Da Theokrit netop portrætterede livet på landet, særligt i kontrast til livet i byen, blev ordet idyl forbundet med landskab og livet udenfor byen. En stor del af pastoral litteratur, hvad end vi taler klassisk, romantisk eller amerikansk, har tilbagetoget fra byen til landet som et stærkt tema. Som Greg Gerrard fortæller, er der en tydelig rummelig skelnen mellem by og land, hvor byen beskrives som frenetisk, korrump og upersonlig, mens landet beskrives som fredeligt og rigt.¹⁰⁸ Naturen spiller derfor en vigtig rolle i pastoral litteratur. Naturen kan fungere som aktør, men fungerer oftere blot som et sted, der giver tilladelse til menneskelige refleksioner i den stilhed og ro, som naturen tilbyder. I klassisk pastoral teori er der sjældent tale om en direkte interesse i selve naturen.

Theokrits *Idyller* bringer mange emner på bordet, såsom tilfredsstillelsen ved at udføre arbejde, selvom det er hårdt arbejde, som i *Idyller VII*, hvor en tilfredsstillelse beskrives efter en høst. Også jordnær humor er emner bragt op af Theokrit som i *Idyller X*, hvor kendte sange fra den tid bliver givet alternative sjofle vers. Ydermere bliver emner som sex diskuteret i *Idyller V*.¹⁰⁹

Chris Fitter var en af de første til at observere, at Theokrit blandede allusioner med eksakte observationer. Dette skal betyde, at Theokrit digtede historierne, men baserede dem på virkelige begivenheder og lokationer. Fitter kommenterer, at landskabet i *Idyllerne* bliver givet en aktiv kulisserolle, der drager på homeriske elementer, såsom en nattergal, der synger fra krattet, hvilket er

¹⁰⁸ Greg Garrard, *Ecocriticism* (Routledge, 2012), s. 39.

¹⁰⁹ Garrard, *Ecocriticism*, s. 39.

opdigtet natur for historiens skyld. Dog beskriver Theokrit naturen ud fra eksakte observationer bundet i den virkelige verden, såsom landmærkers placering i forhold til, hvor historien foregår. *Idyllerne* er derfor det første litteratur, der skaber en kontrast mellem civiliseret poesi og en naturalisme, som den konventionelt modstrider.¹¹⁰

Senere pastorale værker inkluderer den antikke forfatter Virgil, som vi ved har haft stor indflydelse på Spanien i 1400- og 1500-tallet. Virgil har en mere direkte tilgang til naturen, som kan siges at være systematisk og selvbevidst, da han inkorporerer den direkte kontrast mellem land og by og det tilbagetog, der findes i pastoral litteratur. Ydermere var Virgil bevidst om de skader, som civilisation gjorde på naturen og de konsekvenser, som dette havde. Virgil hentyder i flere af sine værker til de miljøskader, den romerske stat skabte, og synes at have været bevidst om konsekvenserne af disse. Blandt andet skovrydning, som mange historikere også attribuerer til grundene til Roms forfald, bliver diskuteret af Virgil, hvor han indirekte hentyder til Platons *Critias*, der drager sammenhænge mellem skovrydning i Attikas bakker, erosion og forringet frugtbarhed.¹¹¹ Vi kan derfor bevise en økologisk bevidsthed allerede i antikken, hvor filosoffer, digtere og historikere har været bevidst om vigtigheden af at konservere naturen, da omkringliggende natur sikrer en stats velstand.

I klassisk pastoral litteratur fødes også ideen om, at naturen kan reagere på menneskelige følelser. Dette ses hos Virgils hyrde Menacles, der beskriver, hvordan bjergene har stemmer. Dette kaldes patetisk falskhed og er et gennemgående tema i pastoral litteratur. I den første overleverede episke historie, *Gilgamesh*, har økokritikere, blandt andre Robert Pogue Harrison, noteret, at skoven, som endda har navnet Humbaba, er den første antagonist i historien om Gilgamesh. Heri gives også skoven menneskelige følelser og siges at reagere på Gilgameshs følelser.¹¹²

Virgil er også i moderne tid en indflydelsesrig forfatter. Leo Marx, som siges at være en af forløberne for økokritik, observerede, at området 'midtlandskabet' er, hvor Tityrus "is spared the deprivations and anxieties associated with both the city and the wilderness."¹¹³ Raymond Williamson, ligesom Leo Marx, er blandt de indflydelsesrige tidlige økokritikere. Williamsons påstand er, at pastoral litteratur altid er blevet karakteriseret af en følelse af nostalgi. Dog påstår Williamson ud fra særligt Virgils *Eclogue IV*, at pastoral litteratur også kan beskrive en utopisk tilstand eller kan være en procatalepsisk talefigur, hvor forfatteren rejser indsigelser mod deres egne

¹¹⁰ Garrard, *Ecocriticism*, s. 40.

¹¹¹ Garrard, *Ecocriticism*, s. 40.

¹¹² Garrard, *Ecocriticism*, s. 40.

¹¹³ Garrard, *Ecocriticism*, s. 41.

argumenter for straks at besvare dem. Williamson observerer i *Eclogue IV*, at Virgil beskriver en situation, hvor dyr uden hyrder vil trives, hvilket beskriver en utopisk tilstand, men samtidig bruger dette til at svare på samfundskritiske spørgsmål, der handler om, hvordan mennesker skal regeres.¹¹⁴

Der er således blevet dannet tre orienteringer i klassisk pastoral litteratur. Vi har 'elegi', hvor der kigges tilbage på en svunden tid med et nostalgisk blik, 'Idyl', hvor den sprudlende nutid fejres, og 'utopi', hvor man kigger mod en lysere fremtid.¹¹⁵ Garrard observerer, at jødisk-kristen religion indeholder mange pastorale elementer. Særligt eksemplificeres dette i 1. Mosebog 3, hvor udvisningen fra paradiset ses med eligi, da der tales om tabt overflod og uskyld. Lynn White Jr. har også arbejdet med 1. Mosebog i sit økokritiske værk, hvori han diskuterer den dualisme, som jødisk-kristen religion har skabt mellem menneske og natur særligt i kontrast til asiatiske og gamle hedenske religioner. Hans påstand er, at vores moderne miljøproblemer eksisterer, fordi man i vesten besidder en religion, der dikterer, at naturen er givet af den jødisk-kristne gud til menneskets udnyttelse, og at dette er denne guds vilje.¹¹⁶ Et sådant udsagn viser White Jr.'s tid, da hans værker er udgivet før den økonomiske og teknologiske udvikling i Asien, særligt Kina, efter årtusindskiftet. Endeligt påstår Williamson, at Theokrit har influeret en pastoral tradition, der finder sted så afsides liggende, at der skabes en mystificering af menneskelig økologi.¹¹⁷

Romantisk pastoral

I løbet af 1800-tallet sker der en enorm teknologisk og kulturel udvikling i England. Industrialiseringen begynder, og flere flytter til byerne, som vokser markant. Man begynder for alvor at brænde kul, hvilket skaber en enorm mængde forurening sammenlignet med århundredet forinden. Af dette fødes den romantiske pastorale tradition, hvilket ifølge Keith Thomas skyldes, at der udvikles attituder imod den naturlige verden, som ikke svarede til den retning, som det engelske samfund bevægede sig mod. Dette betød, at man længes efter livet på landet, hvor "the progress of cultivation had fostered a taste for weeds, mountains and unsubdued nature."¹¹⁸ Endvidere opstod et behov for at beskytte vilde fugle og bevare dyr i deres naturlige habitat ved at beskytte naturen.

I den romantisk pastorale genre er der særligt fokus på kontrasten mellem by og natur. Eskapisme bliver et fokuspunkt. Tidligere i klassisk pastorale digte har vi observeret, at der er tale

¹¹⁴ Garrard, *Ecocriticism*, s. 41-42.

¹¹⁵ Garrard, *Ecocriticism*, s. 41.

¹¹⁶ Garrard, *Ecocriticism*, s. 42.

¹¹⁷ Garrard, *Ecocriticism*, s. 42.

¹¹⁸ Garrard, *Ecocriticism*, s. 44.

om et tilbagetog fremfor en flugt med det formål at reflektere over forfatterens eller protagonistens samtid, hvor protagonisten ofte deler tid med forfatteren. I romantisk pastoral litteratur og digte ser vi derimod en idyllisk fremstilling af livet på landet, som fungerer som eskapisme for både læseren og i nogle tilfælde protagonisten. Der er altså ikke det samme fokus på at reflektere over kontrasten mellem by og land, men derimod blot en illustration af den romantiske følelse, man oplever for landet. Et kritikpunkt ofte bragt op af økokritikere, der undersøger romantisk pastoralt litteratur, er, at der udelades vigtige samfundsstrukturelle elementer af samfundet. Roger Sales er en af mange, der har arbejdet med det pastorale digt af William Wordsworth, *Michael, a Pastoral Poem* fra 1800. *Michael* er et digt om hyrden Michael, der lever med sin kone og eneste søn på landet. Michael har mistet meget af sit land ved at stille det som økonomisk sikkerhed for et familiemedlem og sender sin eneste søn til byen i håbet om, at sønnen Luke kan finde rigdom i byen. Digtet fortæller, at Luke bliver ødelagt i byen og til sidst må forlade landet. Michael lever derfor de sidste af sine dage med sin kone på landet. Sales kommenterer på, at de systemer, som er sat på plads, der holder Michael i den dårlige situation, udelades. Sales tager en marxistisk tilgang til sin analyse af *Michael*, og han påpeger, at der ikke er nogen ”specific allocation of blame or detailed socio-political diagnosis”¹¹⁹ og kalder dette “a blatant example of what one might call ‘pastoral kitsch’.”¹²⁰ Sales sammenligner *Michael* med en ‘advertising boy’, der kun har til formål at retfærdiggøre det hårde liv, som mange levede på landet for at gøre deres herremænd rige, og Sales stiller spørgsmål ved, om Wordsworth med vilje har formuleret digtet således for at retfærdiggøre den dårlige behandling, som den arbejdende klasse på landet modtog. Garrard kunne synes at være enig med Sales, da han kommenterer, at Wordsworth portrætterede:

*“a harmonious vision of rural independence and fortitude that hides a harsh world in which people are bought and sold at hiring fairs, and where customary tenure keeps Cumberland ‘statesmen’ like Michael in a state of feudal vassalage to local aristocrats who are nevertheless equally adept at capitalist, wage-based forms of exploitation”*¹²¹

¹¹⁹ Garrard, *Ecocriticism*, s. 45.

¹²⁰ Garrard, *Ecocriticism*, s. 45.

¹²¹ Garrard, *Ecocriticism*, s. 45.

Både Sales og Garrard pointerer, at romantisk pastoral litteratur har en tendens til at maskere de uretfærdigheder, der finder sted imod den arbejdende klasse på landet, gennem en romantisk portrættering af livet som fx landmand.

Jonathan Bate kritiserede i 1991 Sales' marxistiske tilgang til økokritik. Bate skriver efter Sovjetunionens fald, hvor det er blevet tydeligt, at også økologiske årsager forårsagede unionens fald.¹²² Bates kritik går på, at ved at fokusere på det udeladte, altså undertrykkelsen, som aristokratiet udøver, mister man den økokritiske del af økokritik. Han pointerer direkte, at Wordsworth ikke blot har produceret et pastoralt kitsch, da Sales ikke ser, hvordan hyrden Michael lever i harmoni med naturen, fordi Sales har for travlt med at kritisere samfundsstrukturer, på trods af at disse samfundsstrukturer ikke nævnes i digtet. Endvidere pointerer Bate ud fra andre digte af Wordsworth, at Wordsworth i sandhed er en naturdigter særligt i digtsamlingen *Poems on the Naming of Places*, hvori Wordsworth beskriver en følelse af hjem i naturen. Bates beskriver, at Wordsworth har produceret:

“a truly ecological poetry. The word ‘ecology’ is ultimately derived from the Greek *oikos* and *logos*. What Wordsworth has produced here is *logos* of the *oikos*, the home. Man has come home to nature and the place takes on a wholeness, a unity that is entire.”¹²³

Garrards kritik af Bate er, at han forsøger at påføre moderne økologiske blikke på Wordsworths værker. Med dette mener Garrard, at hvor man i dag nyder naturen for naturen selv, er dette ikke tilfældet med Wordsworth. Dette understreger Garrard ved, at Wordsworth ikke er optaget af selve naturen, og at han bruger meget lidt tid på at beskrive selve naturen og dermed ikke sætter pris på naturen for naturen selv, men derimod fortæller om relationerne mellem menneske og natur. Dette gør, at Wordsworths værker bliver mere centreret om det, som naturen provokerer eller vækker i mennesket i stedet for blot om naturen, som vi ser i moderne økokritiske værker. Derved vender Garrard tilbage til et mere neutralt standpunkt, når det kommer til romantisk økokritik. Romantisk økokritik bør, ifølge Garrard, holdes adskilt fra både marxistiske fortolkninger og moderne økologiske og økokritiske overvejelser, da romantisk pastoral litteratur ikke omhandler disse. For Garrard forbliver romantisk pastoral litteratur om forholdet mellem menneske og den natur, som

¹²² Garrard, *Ecocriticism*, s. 46-47.

¹²³ Garrard, *Ecocriticism*, s. 47.

mennesket oplever i sit tilbagetog fra naturen. Modsat klassisk pastoral poesi, hvor naturen fungerer som et sted for refleksioner over protagonistens samtid, bliver naturens rolle i romantisk pastoral litteratur et redskab til at flygte fra byen og civilisation som en slags eskapisme. Der er ikke samme behov for at reflektere over det liv, som protagonisten levede før sit tilbagetog. Ofte er der ikke tale om, at protagonisten foretager nogen flugt eller tilbagetog, men derimod at læseren overlever disse gennem protagonistens liv på landet. Der er yderligere meget mere fokus på at nyde livet i naturen i romantisk pastoral litteratur end i det foregående klassiske, hvor man i klassisk pastoral poesi i meget højere grad betragter naturen som et roligt sted, hvor protagonisten kan filosofere og reflektere i fred.

American pastoral

Den tredje og sidste af Garrards opdelinger af pastoral økokritik er amerikansk pastoral litteratur. Denne er opstået meget senere og er derfor mindre relevant i forhold til vores problemstilling, da den arbejder med moderne problemstillinger såsom feminisme og multikulturel kritik. Det er dog værd at nævne, at disse skoler har identificeret en vis maskulin kolonial aggression i amerikansk pastoral litteratur.

Henry David Thoreau siges at have været en af de mest indflydelsesrige amerikanske pastorale forfattere med værket *Walden. Livet i skoven* fra 1854, hvori han beretter om sit eget liv, mens han i løbet af nogle år bor isoleret i en hytte i skoven. I dette værk ser vi et fokus på landbrug, hvor Thoreau hyppigt beskriver sin køkkenhave mere end skoven omkring ham. Når økokritikere siger maskulin kolonial aggression, taler de oftest ikke om erobringer af indianerstammer, men derimod kolonisering af land igennem agrikultur. Ifølge Garrard stammer dette fra, at amerikanere i 1800-tallet er indoktrineret af Thomas Jeffersons politikker om landbrug til at dyrke jorden. Det var Thomas Jeffersons holdning, at et stærkt demokrati kun kan understøttes af et stærkt landbrug.¹²⁴ Meget amerikansk natur litteratur handler derfor om landbrug, dyrkelsen af jorden samt domesticeringen af vildniset gennem agrikultur. Eksempler på denne holdning ses i mange amerikanske malerier fra begyndelsen og midten af 1800-tallet, hvor landbrug er malet i højre side af billedet og vildnis i venstre for at symbolisere den øst-mod-vest kolonisering, der sker i disse år.

¹²⁴ Garrard, *Ecocriticism*, s. 54.

Blød og hård pastoral

Ligesom Peter Barry, der ikke definerer pastoral efter tid, identificerer Herbert Lindenberg to former for pastoral natur; blød og hård.¹²⁵ Blød pastoral natur indebærer kultiveret natur, såsom marker, landbrugsjord og parker, mens hård pastoral natur indebærer vindblæste bakker, skove, som ikke falder under kategorien 'vildnis' og total isolation dog ikke i natur, som kan anses som værende farlig. Vi befinder os altså stadig i, hvad man kan kalde rolig og ikke truende natur. Scheese, som har arbejdet med særligt amerikansk natur, kommenterer, at amerikansk natur har den mest omfattende repræsentation af både hård og blød pastoral natur. Dette skyldes, at den amerikanske naturhistorie skaber emner, som man ikke ser i Europa. Nogle nævneværdige eksempler indebærer stærke modsætninger såsom vildnis og domesticering, biocentrisisme og anthropocentrisisme samt antimodernisme og fremskridt.¹²⁶

Thomas Cole, maleren bag *The Course of Empire*, malede i 1836 et af sine mest berømte malerier, *The Oxbow*, der illustrerer naturen i Massachusetts. Maleriet viser en flod, der adskiller landbrugsjord og vild natur i den klassiske amerikanske stil, hvor det kultiverede er placeret i højre side. Dette maleri eksemplificerer både Lindenegs bløde og hårde pastorale natur, men illustrerer også to typer vildnis, samt begrebet *det sublime*, som vil blive diskuteret senere, da det falder under kategorien vild natur. Maleriet skaber en polaritet mellem vild og tæmnet natur, eller vildnis og pastoral natur tydeligt adskilt af floden. Ydermere skabes også en polaritet mellem de to underkategorier af henholdsvis vildnis og pastoral natur, som har inspireret mange økokritikere, herunder Lindenberg. Måden, hvorpå maleriet er malet, skaber en stærk polaritet mellem lys og mørke, som repræsenterer henholdsvis civilisation og vildnis.¹²⁷ Denne polaritet bevidner om, at man vil foretrække det pastorale, da det er afbilledet lysere og mindre truende end den vilde natur.

Ifølge Scheese kan man betragte pastoralisme mere separat fra naturskrivning, end hvad andre gør. Han beretter om, at der er et forhold mellem pastoralisme og naturskrivning, hvor pastoralisme kan ses som en bevægelse, der påvirker naturskrivning i måden, hvorpå det skrives.¹²⁸ Det er tænkeligt, at dette skal forstås således, at pastoralisme kan betragtes som en måde, hvorpå man ser naturen. Særligt arbejder vi i modsætning til vildmarks teori med, at pastoral natur er rolig og ikke-truende natur. Man kan derfor betragte denne indflydelse, som pastoralisme kan have på naturskrivning som at finde sted, hvis forfatteren befinder sig i natur, som han eller hun finder rolig,

¹²⁵ Don Scheese, *Nature Writing* (Taylor & Francis Group, 2013). Ebog udg. s. 5.

¹²⁶ Scheese, *Nature Writing*, s. 5.

¹²⁷ Scheese, *Nature Writing*, s. 3.

¹²⁸ Scheese, *Nature Writing*, s. 6.

behagende, ufarlig eller lignende. Scheese fortæller yderligere, at der er visse litterære traditioner indenfor naturskrivning. Disse omfatter brugen af en førstepersonsfortæller, en ikke fiktiv beretning af en opdagelse både fysisk, som Scheese kalder udadgående, og mental, som han kalder indadgående. Dette skal finde sted i et menneskefattigt geografisk område, der giver protagonisten mulighed for at foretage den pastorale bevægelse fra civilisation til natur.¹²⁹

Der, hvor man kan skabe en sammenhæng mellem Giffords inddeling af pastoral litteratur efter tid og den alternative efter type af natur, finder man for eksempel hos John Muir, der skrev i 1870'erne til 1890'erne. John Muir var formand og stifter af Sierra Club, en naturbevarelsesorganisation grundlagt i Californien. Muirs *Mountains of California* fra 1894 beretter om hans tid i Californien og er skrevet i den klassiske naturskrivningsstil, beskrevet af Scheese. Læser man *Mountains of California*, vil man bemærke, at det læses som et pastoralt værk, på trods af at størstedelen af værket finder sted i vild natur.¹³⁰ Dette bevidner om en mere moderne bevægelse, hvor man kan blande pastoral naturskrivning og vildmarks natur. Dette strider imod den klassiske opdeling mellem pastoral natur og vild natur, som er sat på plads baseret på ældre europæiske værker. Denne stærke opdeling kan skyldes, at den natur, som findes i Europa, særligt England, hører under kategorien pastoral natur, da der ikke findes meget vild natur tilbage i Europa. Der er altså blevet skabt denne ide om, at pastoral litteratur finder sted i rolig natur, alene fordi der ikke findes meget vild natur i Europa gennem årtusinders domesticering af naturen. Når Muir skriver så pastoralt om ellers vild natur, kan dette bevidne om, at typen af natur, hvori fortællingen foregår, ikke er så vigtig, men at pastoral litteratur mere beretter om en følelse af glæde og tryghed i naturen. Derfor kan man bruge disse observationer til at udlede, hvad en forfatter har følt om den natur, som han beskriver, ud fra måden hvorpå han beskriver den, altså om han beskriver den som pastoral eller vild.¹³¹

Man kan derved separere naturtyperne fra pastoralisme og reducere pastoralisme til en følelse af tryghed, refleksion og tilbagesøg. Pastoralisme kan derfor anvendes som et litterært begreb, som viser sig at findes i historiske kilder og bevidner om forfatterens holdninger. Økokritik kan derfor anvendes som et historisk værktøj til analysen af historiske kilder, da det er bevist, at mennesket har

¹²⁹ Scheese, *Nature Writing*, s. 6.

¹³⁰ John Muir, *Mountains of California*, (Project Gutenberg, 2003), Ebog udg.

¹³¹ Maria Lindequist Madsen og Anders H. Ravnsborg, *Det Amerikanske Natursyn og Oprettelsen af Nationalparker: En økokritisk analyse af 1800-tallets kunst og litteratur* (Utrykt projekt, Aalborg Universitet, 2019).

haft holdninger til naturen de sidste mange tusinde år, og at de ikke radikalt har ændret sig, blot at vi i mere moderne tid ikke finder vild natur nær så skræmmende, som vi tidligere har gjort det.

Wilderness (Vildmarken)

I spektret under økokritisk teori findes også narrativer om 'wilderness'. Disse narrativer tager samme generelle udformning som de pastorale narrativer, dog er strukturen af den natur, som de to teorigræne beskriver, forskellig fra hinanden; Vildmarken er den rå og uberørte natur, hvor der er en skarp adskillelse af kultur og natur; Pastoral er derimod en gammeldags konstruktion af natur, hvor denne er en mere domesticeret og tæmmet natur. Wilderness som idé ses som den del af naturen, der ikke er blevet forurenede af den menneskelige civilisation. Derfor er dette et sted, der beskytter visse arter og deres naturlige levesteder samtidig med, at det af mennesker benyttes til at få fornyet energi langt væk fra den forurenede by. På denne måde viser vildmarks narrativerne den skarpe forskel, der findes mellem natur og kultur.¹³²

Med sine beskrivelser om en "fresh unlighted, unredeemed wilderness"¹³³ i Sierra Nevada bjergene gør John Muir vildmarken til den ideelle natur, samtidig med at han gør viljen til at bevare en natur som denne populær blandt den amerikanske befolkning. William Bradford benytter sig derimod af en ældre form for vildmarks teori, der beskriver naturen som et frygteligt sted, der er befængt med vilde dyr og mennesker. Naturbeskrivelser som denne kan dateres helt tilbage til *Det Gamle Testamente*, som taler om en ørken ødemark, hvor folket ser wilderness som et ugæstfrit sted, der udgør mange farer. Netop denne form for beskrivelse benytter Nathaniel Hawthorne sig af. Han mener, at de mørke skove er et "frightening and disorienting place of evil,"¹³⁴ samtidig med at selve wilderness tropen er "haunted by demonic Indians and the devil himself."¹³⁵ I modsætning til dette mener Muir, at den natur, der indgår i wilderness tropen, er noget lyst, livligt og rent givet til os af Gud.¹³⁶ I forlængelse af dette mener forfatteren Henry David Thoreau, at vildmarken er noget smukt og fascinerende samtidig med, at denne form for natur indeholder destruktive elementer som eksempelvis verdenshavene.¹³⁷ Som det ovenstående beviser, findes der forskellige måder at fortolke den vilde natur og dets farer på.

¹³² Garrard, *Ecocriticism*, s. 66-67.

¹³³ John Ray Knott, *Imagining Wild America*(University of Michigan Press, 2002), s. 1.

¹³⁴ Knott, *Imagining Wild America*, s. 1.

¹³⁵ Knott, *Imagining Wild America*, s. 1.

¹³⁶ Knott, *Imagining Wild America*, s. 1.

¹³⁷ Knott, *Imagining Wild America*, s. 60-61.

På det teoretiske plan findes der to typer af wilderness: 'old world wilderness' og 'new world wilderness'. Old world wilderness har dets oprindelse i både den Judeo-kristne og græsk-romerske kultur og historie. Selve ordet 'wilderness' stammer fra det anglosaksiske ord 'wilddeoren', hvor den sidste del 'deoren' betyder bæst eller vildt dyr. Disse vilde dyr og 'bæster' eksisterer normalt uden for den civiliserede verden, hvorfor 'wilddeoren' refererer til de steder, der ligger hinsides civilisationen.¹³⁸ Fortalere af wilderness tropen mener, at slutningen af den palæolitiske tidsalder er vendepunktet i naturopfattelsen. Her går man fra en jæger-samler kultur til den neolitiske farmer kultur. Det er altså på dette tidspunkt, at mennesket begynder at kultivere naturen. Dette skift betyder dermed, at farmerne ser deres hjem som noget adskilt fra vildmarks naturen. Man kan derfor sige, at dette markerer tidspunktet for, hvornår mennesket har dets "'fall' from a primal ecological grace."¹³⁹ På dette tidspunkt ser de deres arbejde som værende en kamp mod naturen frem for at se naturen som en velsignelse. Dermed ser man på dette tidspunkt et klart skel mellem den kultiverede natur og den vilde natur.¹⁴⁰ Efter at Adam og Eva blev udstødt fra paradiset, ser man natur i wilderness tropen som et sted for eksil. På denne måde er den judeo-kristne opfattelse af 'wilderness' forbundet med en blanding af prøvelser og farer, samt frihed, syndsforladelse og renhed. Denne opfattelse ser man på mange måder stadig være til stede i nutidens teorier.¹⁴¹

New world wilderness handler derimod i høj grad om den amerikanske natur. Dette wilderness anses stadig som værende en trussel samtidig med, at det forbindes med den amerikanske kulturelle identitet. Denne forbindelse ses særligt i John Muirs arbejde. Det er særligt gennem Muirs skriftlige værker og personlige aktivisme, at de amerikanske landskaber bliver bevaret, som den del af wilderness tropen de tilhører. Muirs aktivisme fører blandt andet til oprettelsen af Yosemite National Park i 1890 og to år senere oprettelsen af miljøorganisationen Sierra Club, der arbejder for at beskytte den vilde natur i Amerika.¹⁴² Hvad, der er særligt ved Muirs syn på naturen, er, at han mener, at hvert eneste levende væsen i naturen beviser, at skabelsen ikke er fabrikeret til menneskets bekvemmelighed, men derimod at alle væsener har en indbygget værdi for livet på jorden. Det betyder dermed også, at naturen placeres før mennesket og dets forskellige kulturer. I denne new world wilderness er der altså et ønske om at bevare naturen, som den er, for at den ikke

¹³⁸ Garrard, *Ecocriticism*, s. 67.

¹³⁹ Garrard, *Ecocriticism*, s. 68.

¹⁴⁰ Garrard, *Ecocriticism*, s. 67-68.

¹⁴¹ Garrard, *Ecocriticism*, s. 68.

¹⁴² Garrard, *Ecocriticism*, s. 74-75.

ødelægges af menneskets ønske om at sprede civilisation i alle verdens hjørner.¹⁴³ Denne idé om new world wilderness er dog blevet kritiseret af den tredje verden, da landene her angriber teorien for at være en amerikansk idé om natur, hvor særligt oprettelsen af nationalparker er i fokus. Ifølge denne kritik er denne form for natursyn ikke mulig i lande, hvor der er et stort befolkningspres, fordi man her har brug for land til beboelse. Dermed anses bevaringen af naturområder som en luksus blandt kritikere i den tredje verden.¹⁴⁴

Som tidligere nævnt findes der forskellige økokritiske tilgange til vildmarks narrativer. Oelschlaeger benytter sig af en panteistisk teori, hvor man ser, at både naturen og de giftige affaldsdepoter produceret af mennesker skal tilbedes. Han mener nemlig, at de miljømæssige problemer har deres oprindelse i det moralske eller i det spirituelle, hvorfor en adaptation af den panteistiske teori kan løse netop dette.¹⁴⁵ Muir mener derimod, at naturen helt skal lades være i fred, og at mennesket uden tvivl vil ødelægge den, hvis chancen er til det. Derfor skal naturen forblive uberørt samtidig med, at den skal ligge under menneskets beskyttelse, så den kan forblive vild. Dette betyder derfor også, at intet menneskeskabt må kunne ses i den vilde natur, for at den kan kategoriseres som værende en vildmark.¹⁴⁶ Miljøhistorikere som William Cronon benytter sig af en mere skeptisk position, hvor vildmarken udtrykker og gentager de værdier, som tilhængere af vildmarks natur forsøger at tilsidesætte. Ifølge denne synsvinkel er naturen kun autentisk, hvis mennesket er fuldstændig fraværende. Renheden ved et sådan sted opnås ofte ved at slette den menneskelige historie fra et sted, som det er tilfældet i Yosemite Valley, hvor de indfødte samt minerne uddrives for at oprette en autentisk vildmarks natur.¹⁴⁷ Netop denne teori viderebygger Bill McKibben ved at argumentere for, at forurening tidligere var lokaliseret, og at denne med tiden ville forsvinde helt. Nutidens klimaændringer er menneskeskabte og har spredt sig så meget, at hele planten er forurennet. Dermed er intet i sandhed vildt, ifølge denne teori, hvorfor selv årstiderne ikke længere er naturlige. Denne teori styrker dermed idéen om, at vildmarken er et sted, hvor enhver ændring i miljøet vil ses som værende forurening. Problemet ved netop denne teori er, at et vildmarks narrativ kræver, at et menneske er placeret i en vildmark/ødemark i et vist tidsrum for på den måde at kunne gengive det i form af et narrativ.¹⁴⁸

¹⁴³ Garrard, *Ecocriticism*, s. 75.

¹⁴⁴ Knott, *Imagining Wild America*, s. 2.

¹⁴⁵ Garrard, *Ecocriticism*, s. 76.

¹⁴⁶ Garrard, *Ecocriticism*, s. 77.

¹⁴⁷ Garrard, *Ecocriticism*, s. 77 og Knott, *Imagining Wild America*, s. 2.

¹⁴⁸ Garrard, *Ecocriticism*, s. 77-78.

Når man taler om wilderness, er det også vigtigt at kigge på begrebet 'wildness'. Ud af de to begreber er wildness mere inkluderende, da det ikke eksklusivt handler om områder, der kan karakteriseres som værende wilderness, men derimod også kan findes i forstæderne. På den måde kan wildness ses som noget, der findes i kroppen eller sindet og ikke blot som en del af naturen. Jack Turner mener ydermere, at wilderness kan ses som et sted, mens wildness dækker mere over en kvalitet. På baggrund af den mere fleksible tilgang til begrebet 'wildness' er det heller ikke blevet kritiseret på samme måde, som det er tilfældet med wilderness, som det ses ovenfor. Wildness gør det muligt for mennesker at interagere med naturen på en helt anden måde, end wilderness gør.¹⁴⁹ Netop denne idé om wildness kan benyttes i analysen af de indfødte i Amerika. Her ses det nemlig som udgangspunkt, at de indfødte lever i naturen, hvilket ifølge Chambers' teori om spatial habitus ligger udenfor den civiliserede verden. På den måde kan man tilskrive de indfødte elementer af wildness som en del af wilderness tropen. Som det nævnes i teorien, kan wilderness ikke dække over andet end naturen, hvorfor wildness begrebet i særdeleshed kan benyttes i dette projekt. På baggrund af dette kan man derfor sige, at når wildness benyttes om de indfødte, vil dette være et tegn på, at de hører under wilderness tropen som en helhed.

Det Sublime

I forbindelse med vildmarks teorien ser man brugen af begrebet 'sublim' som en kontrast til ordet 'smuk'. Ifølge Edmund Burke er nydelse i en positiv og selvstændig natur forskellig fra den form for nydelse, der stammer fra mindskningen af smerte. Her skelner han derfor mellem begreberne 'pleasure', som beskriver den positive del, og 'delight', som beskriver den mere smertefyldte del. I denne forbindelse påstår han, at 'delight' stammer fra en ide om selvopretholdelse, hvor smerte og fare involverer os gennem nysgerrighed, sympati eller imitation. Derfor kan alt, der vækker denne form for 'delight', ses som den romantiske betegnelse 'delightful horror' og anses som værende sublimt.¹⁵⁰ Det, der kan karakteriseres som 'pleasure', ses derimod som "division of the passions – those relating to society – is founded on love of woman (society of sex) or of men and the animate world (general society)."¹⁵¹ Ifølge dette er kærlighed derfor en positiv nydelse, som dermed kan underlægges det smukke.¹⁵² En anden og mere simpel måde at

¹⁴⁹ Knott, *Imagining Wild America*, s. 7.

¹⁵⁰ James T. Boulton, *Burke: A Philosophical Enquiry into the Sublime and Beautiful* (Routledge, 2009), s. xxxvii.

¹⁵¹ Boulton, *Burke*, s. xxxvii.

¹⁵² Boulton, *Burke*, s. xxxvii.

skelne mellem det sublime og det smukke er ved at skelne mellem det naturlige og det menneskeskabte. Dermed vil alt, der er menneskeskabt og berørt af civilisation, påsættes betegnelsen 'smuk', hvorimod alt, der er naturligt og uberørt, får betegnelsen 'sublim'. Med andre ord vil de dele af naturen, som indgår i wilderness tropen, anses som værende sublime, mens de dele af naturen, der er pastorale, kan ses som værende smukke.

I denne forbindelse taler man om, at noget er sublimt, når naturen virker ærefrygtindgydende på mennesket. Man taler derimod om en smuk natur, når den virker ufarlig og tiltalende for beskueren. På grund af disse distinktioner af naturen har feministiske kritikere bevist, at begrebernes egenskaber kan forbindes med køn; på den måde er det sublime overvejende mandligt, mens det smukke forbindes med de kvindelige kvaliteter. Til trods for denne kønsinddeling af begreberne vil oplevelser beskrevet hverken være kønnede eller defineret af et sted.¹⁵³

Dyr, Sjæle og Mennesker

Når man læser beskrivelserne af de indfødte, hvor særligt Spanierne kalder dem 'brutes', 'barbarians', 'savages', osv., lægger man mærke til, at disse alle betegner noget, der er 'mindre end menneske'. Ser man i dag på dette, vil man forhåbentligt tænke, at der ikke findes nogen kategori af levende væsner, der er mindre end menneske, uden at falde i kategorien dyr. Det er derfor relevant at undersøge, hvad man har ment om dyr i kildernes samtid. Som renæssancen fødes, skabes også traditionen for mere videnskabeligt arbejde. Vi har desværre ikke nogen berømte værker om dyr og deres position i verden før René Descartes, som sammenlignede dyr med mekaniske maskiner uden kapacitet for følelser og fandt på og arbejdede ud fra udsagnet 'cogito, ergo sum'.

I dag handler den akademiske debat i feltet 'animal studies' mere om dyrs rettigheder, men går man tilbage til 1970'erne og 1980'erne, vil man støde på Peter Singer og Mary Midgley, som begge har skrevet revolutionerede værker baseret på den utilitaristiske filosof Jeremy Benthams (1748-1832) udgivelser om dyrs evne til følelser og uretfærdig behandling af dyr. Bentham er kendt som den første til at påstå, at ondskab imod dyr kan sammenlignes med slaveri, da han påstår, at det er evnen til at føle smerte og ikke fornuftens magt, der berettiger et væsen til moralsk overvejelse.¹⁵⁴ Singer identificerer Benthams udsagn som et resultat af, at man i Benthams tid er begyndt at tage de samme overvejelser i forhold til kvinder og etniske grupper.¹⁵⁵ Bentham påstår, at væsener bliver adskilt baseret på deres kognitive evner, der placerer mennesker over dyr. Han argumenterer

¹⁵³ Garrard, *Ecocriticism*, s. 70-73.

¹⁵⁴ Garrard, *Ecocriticism*, s. 146.

¹⁵⁵ Garrard, *Ecocriticism*, s. 146-147.

derefter for, at der er en fejl i denne opdeling, da man helt naturligt vil vægte et spædbarn højere end en voksen hest eller hund, selvom disse dyr, ifølge Bentham, er meget mere 'conversable' end et nyfødt spædbarn.¹⁵⁶ Bentham forsøger derfor at udviske linjerne mellem menneske og dyr i forhold til retfærdig behandling, da begge deler evnen til at lide, og har med dette skabt det utilitaristiske princip, der siger, at alle har ret til moralsk overvejelse uanset familie, race, nation eller art. Singer tilføjer hertil, at hvis et væsen lider, er der ingen moralske overvejelser, der kan retfærdiggøre at undlade at hjælpe det givne væsen.¹⁵⁷

Da man først ser disse bevægelser i starten af 1800-tallet, er det mere relevant at se på Descartes' (1596-1650) udgivelser. Descartes var en fransk filosof og matematiker, der havde en mekanisk tilgang til både menneske og dyr i udgivelserne *L'homme Machine* og *Bête machine*, der begge har mekaniske tilgange til en forklaring af henholdsvis mennesker og dyrs opførsel. Descartes udsagn er, at dyr blot er ligesom komplekse maskiner.¹⁵⁸ Descartes påstår, at de lyde, som dyr laver under vivisektion, blot er mekaniske responser ligesom eksempelvis en mekanisk alarm. Ligeledes påstår Descartes, at gråden eller latteren fra menneskelige følelser blot er automatiske svar, som står i kontrast til rationelle menneskelige egenskaber såsom tale, der siges at stamme fra sjælen.¹⁵⁹ For Descartes er der et fokus på sjælen, og at denne giver rationalitet. Der må derfor være mindre sjæl i mindre rationelle mennesker såsom kvinder, ikke hvide, handikappede og unge mennesker, da de anses som værende mindre rationelle end voksne mænd. Dette gør dermed kvinder, ikke hvide, handikappede og unge mennesker til mindre menneske end voksne hvide mænd.

Descartes udsagn bevidner dermed om et fokus på sjæl som værende den primære faktor i afgørelsen af menneskelighed. Sjælen er på mange måder et religiøst begreb, som vi siges at besidde, og som skal leve videre efter vores død. Der er tegn på, at Descartes udsagn er et produkt af hans samtid, da særligt kirken taler om sjæle, der må frelses, i debatten om de indfødtes menneskelighed i den tidlige spanske koloniseringstid. At Descartes værk er så stærkt debatteret, betyder, at det er overlevet, og at folk har haft en generel konsensus, om at Descartes udsagn er rigtige. Særligt i anvendelsen af Aristoteles' teori om slaver, ser vi samme opdeling af mennesker baseret på deres kognitive evner, hvilket bevidner om, at Descartes udsagn på denne tid ikke er nytænkende, men at de derimod er baseret på allerede eksisterende holdninger om opdeling af

¹⁵⁶ Garrard, *Ecocriticism*, s. 146-147.

¹⁵⁷ Garrard, *Ecocriticism*, s. 147.

¹⁵⁸ Garrard, *Ecocriticism*, s. 148.

¹⁵⁹ Garrard, *Ecocriticism*, s. 148.

mennesker. Selvom Descartes skriver næsten et århundrede efter den spanske debat om de indfødtes menneskelighed, er det stadig relevant at bringe op, da det bevidner om den generelle holdning, man besidder i denne tid. Dette kan virke meget fjernt for os, der i moderne tid på mange måder vægter dyrs lidelser og følelser lige så højt som menneskelige.

Analyse

Christoffer Columbus' første møde med den nye verden

Fredag den 12. oktober 1492 ankommer Columbus med sin flåde af tre skibe til øen, som han hurtigt navngiver San Salvador.¹⁶⁰ Dette er historiens første dokumenterede møde mellem europæere og caribiske folk. Columbus tilbringer weekenden fra fredag til søndag ved denne ø og taler med de indfødte ved hjælp af tegnsprog og fagter. Columbus giver korte beskrivelser af både de indfødtes udseende og adfærd samt naturen på øen.

Columbus' første handling imod de indfødte kunne synes at være at give dem gaver i form af hatte og halskæder af glaskugler. Han kommenterer, at han gør dette, fordi han er af den overbevisning, at dette folk er lettere at regere over og konvertere til den kristne tro gennem kærlighed frem for magt.¹⁶¹ Det er utrolig hurtigt, at Columbus taler om religiøs konvertering, da dette er det første, han udtaler om de indfødte. Columbus skriver godt nok i indledningen til sin dagbog, at et af hans mål er at bringe den kristne tro til de folk, som han må finde.¹⁶² Da vi ved, at den overlevende kildetekst fra Columbus er redigeret af Las Casas, kan man ikke lade være med at mistænke, at Las Casas' dagsorden skinner igennem her, og tænke, at det er en anelse pudsigt.

Derefter fortsætter Columbus med en mere fysisk beskrivelse af de indfødte. Disse beskriver han som en race af fattige folk, hvilket han baserer på den handel, som straks sker mellem spanierne og de indfødte, hvor de glædeligt tager imod ting, som har en lav værdi. Columbus skriver implicit, at de indfødte bliver snydt blandt andet ved mængden af bomuld, som Columbus køber for blot en enkelt sølvmønt. Columbus beskriver de indfødte ved først at fortælle, at de går nøgne rundt. Han beskriver dem som flotte mennesker med smukke kroppe og ansigter. Deres hår er groft som en hests. Deres race, beskriver Columbus, svarer til den af de kanariske folk, hverken sorte eller hvide, og forklarer dette ved, at San Salvador ligger på samme længdegrad som De Kanariske Øer. De indfødte maler sig selv med mange farver, og de ved intet om våben, da Columbus beretter om, at

¹⁶⁰ Edward Gaylord Bourne, *American Journeys Collection: Journal of the First Voyage of Columbus* (Wisconsin Historical Society, 2003), s. 113-114.

¹⁶¹ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 110-111.

¹⁶² Bourne, *American Journeys Collection*, s. 87-89.

en af de indfødte skar sig selv på et sværd, og Columbus kalder dette uvidenhed frem for dumhed. Columbus beskriver deres værktøj og våben som primitive, og at de ikke har jern. Ydermere finder han tegn på krig mellem indfødte stammer både gennem de sår, som de indfødte har, og gennem deres beretninger om et folk, der kommer og tager dem til fange. Columbus forklarer, at folket her er intelligente og ville være gode tjenestefolk, da han observerer, at de forstår, hvad der bliver sagt til dem, og at de derfor let kunne gøres kristne, da de ikke besidder nogen religion i forvejen.¹⁶³

Næste dag, mens Columbus og hans mænd er på deres skibe, kommer de indfødte sejlene ud til skibene i kanoer. Disse kanoer beskriver Columbus som værende skåret ud af en enkelt træstamme. Han kommenterer, at det er et vidunderligt arbejde, hvilket hjælper til portrættingen af intelligente mennesker, som måske kan have været Las Casas' kommentarer, da intelligens var et stort debateme for ham imod Sepúlvedas angreb på de indfødte i 1550. På denne lørdag støder Columbus for første gang på guld i den nye verden. En af de indfødte har et guldsmykke som en næsepiercing, og Columbus finder ud af, at der mod sydvest er en ø med en konge, som besidder meget guld. Columbus beslutter at rejse til denne ø om søndagen ved eftermiddagstid efter at have undersøgt hele øen, som er blot en smule større end Læsø.¹⁶⁴

I indslaget fra søndagen får beskrivelsen af San Salvadors beboere en anden drejning. Her beskriver Columbus, hvordan disse mennesker let kan erobres og styres med blot 50 mænd. Samtidig skriver han, at øen har en halvø, som ville være et godt sted at bygge et fæstningsværk, da det ligger ved en naturlig havn beskyttet af mange skær og rev i havet. Dette indslag mister den meget idylliske tone, som indslagene fra fredagen og lørdagen besidder, og Columbus latterliggør på en måde de indfødte og fornærmer deres intelligens. Dette står i stor kontrast til, hvordan han dagene forinden havde rost de indfødte ved at fortælle, hvordan disse tror, at spanierne er kommet fra himlen. Dette minder meget om de lignelser fra den aztekiske tro, der siger, at deres gud ville vende tilbage til dem, og at deres leder blot var en værge for folket indtil gudens tilbagevendelse. Den sidste linje fra søndagen beskriver de indfødte som "very simple-minded and handsomely-formed,"¹⁶⁵ hvilket står i kontrast til hans tidligere udtalelser om deres evne til at forstå spanierne, handle med dem, samt de håndværksevner de besidder. Ydermere medbringer Columbus seks indfødte fra San Salvador. Formålet med disse var at bringe dem med tilbage til Spanien, så kongen og dronningen kunne se dette nye folk. Columbus beskriver ikke, hvorvidt disse seks indfødte var villige eller modvillige til at tage med. Dog beskriver Columbus senere, hvordan to af dem stikker

¹⁶³ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 110-112.

¹⁶⁴ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 112-113.

¹⁶⁵ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 114.

af, hvilket kan tyde på, at de i det mindste ikke har været helt indforstået med, hvad formålet har været.¹⁶⁶

Naturen på San Salvador beskrives som værende meget frodig. Columbus beskriver, hvordan der er utællelige frugtræer, ferskvandssøer, ingen bjerge og natur så grøn som Castilien i foråret. Denne beskrivelse af naturen fremstår meget idyllisk og behagelig. Dette bliver dog kun fortalt gennem korte bemærkninger om øen.¹⁶⁷

Om mandagen forlader Columbus San Salvador og sejler mod den ø, som de indfødte har beskrevet for ham. Da øen ligger relativt tæt ved San Salvador, ankommer de allerede ved middagstid. Columbus skriver, at han havde ligget vågen meget af natten og spekuleret over, hvorvidt der var sten i vandet ved den indtil videre unavngivne ø. Sten og rev i vandet synes at være det eneste aspekt af naturen, som bekymrer Columbus. Øen, som de ankommer til, navngiver han 'San Maria de la Concepcion', som vi fremadrettet blot vil kalde San Maria. Columbus tror, at han ved denne ø kan finde guld og lægger derfor til ved solnedgang. De indfødte, som Columbus havde taget med fra San Salvador, påstår, at her bor folk med ringe af guld på deres arme og ben. Columbus er mistroisk overfor de indfødte og mistænker, at de blot siger dette for at kunne undslippe spanierne. Under Columbus' ophold på San Maria flygter to af de indfødte, han havde taget med fra San Salvador. Columbus beskriver, hvordan den første undslipper ved at hoppe i vandet og flygte i en kano, der er meget hurtigere end de store skibe. Den anden hopper også i vandet, da de er kommet tæt på øen, så Columbus' mænd sætter efter ham, men manden undslipper, og Columbus kommenterer, at "they all fled like fowls."¹⁶⁸ Dette er en meget nedladende måde at tale om de indfødte, og denne sammenligning til ande- og hønsefugle viser, hvad Columbus i sandhed har ment om de indfødte.

Denne flugt synes at have skabt en stemning på skibet, der har gjort spanierne sure på de indfødte. Da den næste indfødte kommer sejlene op til skibet Niña for at handle, som indfødte havde gjort mange gange tidligere ved San Salvador, bliver han grebet med magt og bragt op på skibet, og hans ting bliver taget fra ham. Columbus ser dette fra agterdækket og standser spanierne i deres urimelige behandling af manden. Columbus griber ind og giver manden gaver af samme kvalitet som ved San Salvador, der består af en hat, en halskæde af glasperler og små klokker. Ydermere får manden sin kano tilbage og bliver sendt tilbage til øen. Columbus udtaler, at han blot gjorde dette for ikke at skabe et dårligt forhold mellem spanierne og de indfødte på øen. Columbus

¹⁶⁶ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 113-117.

¹⁶⁷ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 117.

¹⁶⁸ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 116.

har hele tiden en dagsorden i tankerne, der går ud på at skabe et godt forhold til de indfødte, selvom impulsive handlinger, såsom at tage seks mænd væk fra deres ø mere eller mindre imod deres vilje, skaber problemer for denne dagsorden.¹⁶⁹

Columbus beordrer sin flåde til at lette anker og sejle imod en tredje ø, de kan se mod vest. Det er altså ikke meget, de ser til San Maria, men Columbus udtaler, at det ville være nok at sætte fod på hver ø for at kunne gøre krav på dem i kongehusets navn. De sejler fra San Maria om tirsdagen ved 10 tiden mod den tredje ø, som er meget større end de tidligere øer. De mænd, som Columbus stadig har med fra San Salvador, giver tegn til, at der på denne ø er meget guld, og at de indfødte går med det som smykker på arme og ben.¹⁷⁰

Denne tredje ø navngiver Columbus 'Fernandina'. Columbus beskriver øen ligesom de to andre øer som flad uden bjerge med strande uden sten. Columbus nævner igen stenene i vandet, som kunne skade skibene. Dog kommenterer han igen, at vandet er utrolig klart, og at man skal en afstand svarende til den dobbelte rækkevidde for en lombard-kanon fra øen, før man ikke længere kan se bunden. Dette er også første gang Columbus bruger ordet frugtbar til at beskrive disse øer. Netop brugen af ordet frugtbar er interessant, fordi det står i kontrast til den spanske natur, hvor store dele af det centrale Spanien er både meget tørt, varmt og eleveret, hvilket skaber dårlige forhold for dyrkelsen af jorden og meget derfor blev brugt som græs til kreaturer. Ydermere skriver han, at klimaet er meget mildt.¹⁷¹

Inden de når til Fernandina, støder spanierne på en indfødt i en kano. Han gør tegn til, at han gerne vil ombord på skibet, så spanierne tager ham og hans kano ombord. Det bliver tydeligt for Columbus, at denne mand er en handelsmand, der er sejlet fra San Salvador og måske også San Maria imod Fernandina, da manden besidder nogle af de varer, som spanierne har handlet til de indfødte. De giver igen manden en pæn behandling og handler med ham og tager ham med til Fernandina i håbet om, at han vil tale pænt om spanierne. Columbus kommenterer igen, at de gør dette for at skabe et godt forhold til de indfødte, så det vil være lettere for fremtidige ekspeditioner, som kongen må sende hertil.¹⁷²

Om tirsdagen ankommer de for sent til Fernandina til, at det er sikkert at kaste anker ved øen. Det er blevet mørkt, og i frygt for stenene i vandet, som ikke længere er synlige, tør Columbus ikke nærme sig øen. Dog må manden i kanoen, som de tidligere havde samlet op, være nået øen,

¹⁶⁹ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 117.

¹⁷⁰ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 118.

¹⁷¹ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 119-120.

¹⁷² Bourne, *American Journeys Collection*, s. 119.

eftersom han skriver, at mange folk i kanoer kommer op til deres skib for at handle, og at disse har vand og mad med til spanierne. De bliver alle givet gaver, og der bliver igen handlet med dem for at skabe et godt forhold til dem. Sent på aftenen mellem klokken ni og midnat (á horas de terciá, spansk for aften efter ni men før midnat) sender Columbus en båd til øen for at hente vand. Han beskriver, hvordan de indfødte glædeligt hjælper med både at vise spanierne, hvor de kan finde vand, men også med at bære vand tilbage til båden. Før Columbus går i land på Fernandina, beslutter han, at det ville være bedst at sejle rundt om øen, da den er meget lang, og fordi han specifikt søger efter stedet, hvor der findes guld. Han er blevet fortalt, at en by kaldet Samaot skulle være i besiddelse guld. Samaot bliver senere stavet på andre måder, der lyder fonetisk ens, hvorfor vi vil fortsætte med at kalde den Samaot.¹⁷³

Columbus beskriver folket på Fernandina meget lig den måde, han beskriver folket på både San Salvador og San Maria, blot at de er mere ”domestic and tractable”¹⁷⁴ og ”more subtle.”¹⁷⁵ Han beskriver, at de folk, som bringer varer som bomuld til skibet, er bedre til at handle end dem, som han tidligere har mødt. Folket her bærer til forskel fra de tidligere mennesker en smule tøj, hvorfor Columbus beskriver dem som værende rigere, end de indfødte han har mødt på de andre øer. Disse mennesker besidder heller ingen religion, og Columbus kommenterer igen, at disse let vil kunne konverteres til kristendommen. Denne sætning kommer på et mystisk tidspunkt i teksten. Den virker nærmest indsat midt i en beskrivelse af naturen på Fernandina midt imellem en beskrivelse af træer, der virker som om, at de er podet, og en beskrivelse af farverige fisk. Det kunne virke som om, at denne sætning er indsat af Las Casas, da det ville være mere naturligt at skrive denne sætning i afsnittet forinden, der netop handler om, hvordan de indfødte opfører sig og ser ud. I stedet står det midt i et afsnit, der er næsten en side lang og kun handler om naturen på Fernandina.

Naturen på Fernandina beskriver Columbus som meget grøn, flad og frugtbar. Columbus er overbevist om, at de kan gro og høste majs hele året rundt. Han ser samtidig mange træer, der er meget anderledes end dem i Spanien. Nogle af disse træer virker for ham en anelse underlige, da de synes at have grene, der stammer fra forskellige arter af træer, mens stammen ser ud til kun at være fra et træ. Han sammenligner det med podning, hvor man tager grenen fra et træ og sætter den på et træ af en anden art. Han ser dog dette som en umulighed, da de indfødte tydeligvis ikke har kendt til podning af træer. Samtidig anser han træerne som værende vilde og dermed ikke kultiverede af de indfødte. Der er mange farverige fisk, som han beskriver som vidunderlige at kigge på, da ”the

¹⁷³ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 118-119.

¹⁷⁴ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 119.

¹⁷⁵ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 119.

colors are so bright that there is not a man who would not be astonished, and would not take great delight in seeing them.”¹⁷⁶ Ydermere er der hvaler i havene, men der er ingen dyr på øerne bortset fra papegøjer og øgler. Dog fortæller en af de indfødte drenge, at han har set en stor slange. Hverken får, geder eller andet firbenet synes at findes på disse øer.¹⁷⁷

Om onsdagen forlader Columbus den landsby, ved hvilken de først gjorde kontakt ved øen Fernandina. Målet er stadig Samaot, hvor guldet skulle findes. Columbus beskriver en samtale mellem ham selv og kaptajnen af skibet Pinta. På Pinta var tre af indianerne fra San Salvador, og disse indianere havde fortalt kaptajnen, at det ville være hurtigere at sejle nord-nordvest om øen. Columbus beskriver, hvordan disse indianerne efter nøjere undersøgelse af vindforholdene havde ret, da den kurs, som Columbus først havde plottet, ville have taget længere tid givet vindforholdene. Dette bevidner om indianernes navigationsevner, og selvom Columbus ikke denne gang roser deres intellekt, da han på mange måder er stoppet med dette til fordel for en mere kynisk tilgang til deres skikke, roser han alligevel indirekte deres intellekt ved at inkludere dette.¹⁷⁸

Ved nærmere undersøgelse af øen støder de på endnu en naturlig havn, som Columbus kalder ‘vidunderlig’. Denne er i dag kendt som Port Clarence.¹⁷⁹ Han beretter igen om farerne ved sten i vandet, men kommenterer atter, at vandet er meget sigtbart. Columbus går her i land, og beskriver særligt træerne. Disse træer beskriver han som meget grønne og frugtbare. De er meget anderledes end træerne i Spanien, dog findes der nogle, som minder om spanske træer. Der var ydermere nogle træer så fremmede for Columbus, at disse ikke kunne sammenlignes med noget i Spanien. Columbus beskriver også, hvordan det hyppigt regner, og at det har regnet hver dag, han har været her. Da Columbus ankommer til den nye verden i oktober, er dette forståeligt, eftersom det er den vådeste sæson på året. Han tilskriver dog regnen positive kvaliteter, da han skaber en sammenhæng mellem landets frugtbarhed og den evige regn. Han beskriver dog farerne ved de storme, som følger regnen, særligt i forhold til skibene, som er nødt til at sætte anker langt fra kysten i frygt for, at stormene kunne skubbe skibene ind til kysten og potentielt ind i de sten i vandet, som Columbus hyppigt refererer til. Det er en interessant blanding af pastoral og vild natur, man observerer i denne beskrivelse. Traditionelt har regn været en del af vild natur, når man taler økokritisk teori, men Columbus beskriver den mere pastoralt, da regnen bringer liv og frugtbarhed, som giver mulighed for dyrkelsen af jorden, hvilket klart er et pastoralt element. Det minder næsten om Thomas Coles

¹⁷⁶ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 119.

¹⁷⁷ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 119.

¹⁷⁸ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 120.

¹⁷⁹ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 120.

The Oxbow, hvor man også ser regnen og stormen have en næsten aktørrolle i maleriet. I *The Oxbow* er der dog tale om, at regnen trækker sig tilbage og giver plads til agrar kolonisering. Columbus' beskrivelse minder måske mere om John Muirs beskrivelse af regnen, der rammer de californiske bjerge og puster liv i naturen og vasker den ren. Da vi tidligere har diskuteret, at Muir ser mere pastoralt på en ellers vild natur, kan man argumentere for, at Columbus har den samme tilgang. Dette tyder derfor på, at Columbus har set mere idyllisk på den nye verden, end hvad man ifølge traditionel økokritisk teori ville gøre.¹⁸⁰

Her støder Columbus og hans mænd atter på indfødte, da Columbus sender mænd i land efter vand. Denne beretning er ikke baseret på Columbus egne observationer, da han ikke går med dem i land. Hans mænd beretter atter om nøgne mennesker, dog fortæller de, at gifte kvinder og voksne piger på denne ø går med et klæde foran. Man får her den første beskrivelse af deres boliger, som beskrives som simple og rene. Mændene beskriver, hvordan de både sover og opbevarer deres ejendele i net af bomuld. Husene beskrives som båse med gode skorstene, som Las Casas har tilføjet ikke var skorstene men derimod udsmykninger af huse, som han kaldte *caps* eller *crowns*.¹⁸¹ Landsbyerne har haft mellem 12 og 15 huse, og ved denne landsby støder spanierne for første gang på hunde. Endnu engang støder de på en mand, der har et næsesmykke af guld. De beretter, at der var markeringer, som mindede om bogstaver, på det, og de konkluderer derudfra, at det må have været en mønt, der er blevet lavet om til et smykke. Til dette tilføjer Las Casas dog, at der ikke på noget tidspunkt er fundet tegn på, at der har været brugt mønter af guld, sølv eller andet metal i Vestindien. Smykket skulle efter sigende havde været halvstort, da de beskriver, at det havde den halve størrelse af en *castellano*, som er en spansk guldmønt.¹⁸²

Om fredagen sejler de ned ad kysten, efter at have ligget stille torsdagen grundet vejret. De ser en ny ø, som de sejler imod. Denne ø, skriver Columbus, er den smukkeste, de hidtil har set. De indfødte kalder denne ø *Saomete*, hvor der kan skabes nogen forvirring om navnene, da denne stavemåde minder meget om nogle af de tidligere alternative stavemåder til Samaot (navnet givet til landsbyen, hvor guld kunne findes). Denne ø navngiver Columbus Isabella (i dag Crooked Island), og denne ø besidder en kap, som Columbus navngiver *Cabo Hermoso* (Kab Smuk), fordi den ifølge ham er netop dette. Denne ø beskriver Columbus længe og nøjagtigt. Det er den smukkeste ø, han hidtil har set, og træerne synes grønnere og vandet klarere. Øen har bakker, og han kommenterer, at der må findes meget vand på øen. Columbus beskriver yderligere, hvordan hans øjne aldrig kan

¹⁸⁰ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 120-122.

¹⁸¹ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 121.

¹⁸² Bourne, *American Journeys Collection*, s. 121-122.

blive trætte af at beskue denne ø,¹⁸³ og hvordan vegetationen er så anderledes fra den af Spanien, og at dette er en fryd. Han er overbevist om, at mange af disse ukendte træer har vidunderlige medicinale egenskaber og kan bruges som farver. Han beskriver yderligere, hvordan duften fra træerne er det mest vidunderlige, han nogensinde har duftet.¹⁸⁴

Vi observerer Columbus' beskrivelser af naturen i den nye verden som meget pastorale. Der er elementer af smuk natur og meget få beskrivelser af natur, som kan anses som værende vild. Det eneste element af naturen i den nye verden, som kan karakteriseres som 'wilderness', er stenene i vandet, som poserer en reel trussel til skibene, men selv disse siges ikke at skabe alvorlige problemer, da vandet er meget sigtbart. Derved konstruerer Columbus et pastoralt paradis, som må siges at have haft indflydelse på senere opdagelsesrejsende, heriblandt Amerigo Vespucci.

Brugen af smuk og 'delight' er typiske pastorale udtryk, der bruges til at beskrive pastoral natur. Modsat den af vild natur arbejder pastoralisme med begreber som smuk, yndig og med en generel nydelse af natur, som må siges at være tilstede i Columbus' beretninger, så den virker til tider næsten overdreven. Den eneste rigtige positive følelse, man støder på i wilderness teori, er den forårsaget af det såkaldte sublime. Denne er ikke til stede, hvilket yderligere hjælper til at understrege, hvordan naturen, som Columbus beskriver, karakteriseres som pastoral. Man kan argumentere for, at den natur, som Columbus støder på, primært er, hvad man traditionelt vil støde på i pastoral litteratur. Dog er der en undtagelse, hvor særligt bjerge og have siges at skabe denne sublime følelse hos mennesket. Dette er dog ikke tilfældet hos Columbus. Da Columbus ikke støder på meget natur, som han placerer under wilderness tropen, kan man argumentere for, at vild natur er underrepræsenteret i hans fortælling. Det ser derfor ud til, at Columbus har set mere positivt på denne natur, end han måske ville have gjort, hvis han var gået i land på et øde sted med bjerge og mere vild natur. Dog ser vi elementer af wilderness natur, såsom skove og det store åbne hav, blive portrætteret meget idyllisk, hvilket kan modsige det tidligere udsagn.

Særligt brugen af ordet frugtbar til at beskrive naturen tegner et billede af en dominans af naturen. Når der tales om dominans af naturen, er der blot tale om en domesticering af naturen gennem landbrug. Denne, har vi diskuteret, er særligt kendetegnet ved, at man typisk ser en sådan attitude i amerikanske pastorale værker, hvor der er et fokus på dyrkelsen af jorden, hvilket også er koblet sammen med maskulin aggression. Det vil derfor være muligt at argumentere for, at denne

¹⁸³ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 123.

¹⁸⁴ Bourne, *American Journeys Collection*, s. 122-124.

amerikanske pastoralisme generelt arbejder med udomesticeret land, og at udomesticeret land fremprovokerer denne følelse, hvor man betragter landets muligheder.

Folket, som Columbus møder, portrætteres meget positivt. Vi ser generelt i starten af kilden en forholdsvis positiv beskrivelse af de indfødte, som dog hurtigt ændrer tone, når det handler om de indfødtes intelligens. Columbus starter som nævnt ud med at rose deres intelligens, men efter blot et par dage skifter han mening og beskriver dem som værende mere simple. Dette læner sig lidt op ad de teorier, som vi ser Descartes arbejde med, selvom de først kommer et halvandet århundrede senere. Disse teorier siger, at kvinder, børn, og ikke hvide mænd er mindre rationelle end voksne hvide mænd. Selvom der er så lang tid mellem Columbus' tid og Descartes, argumenterer vi for, at denne tankegang må have været den populære holdning i Descartes samtid, men også forinden, da vi ved at det feudale samfund i Europa altid har vægtet mænd højere end kvinder.

Columbus kommenterer flere gange, hvordan disse indfødte kunne være gode tjenere, samt hvordan de let vil kunne erobres. En åbenlys parallel til denne findes i Columbus' kommentarer om landets frugtbarhed. Denne, som vi skriver tidligere, provokerer en lyst til at domesticere landet. Her fremstår visse paralleller mellem en lyst til at domesticere landet og erobre folket tydelige. Der er tale om muligheder i den nye verden. Ligeegyldigt om vi taler om muligheder for at dyrke jorden eller muligheder for at erobre folket, er det langt hen ad vejen den samme følelse, som beskrives i teorier om amerikansk pastoralisme.

Vi ser til sidst den samme holdning til naturen, som Virgil beskriver. En bevidsthed om, at landbrug er en nødvendighed for skabelsen af et samfund. Dette fokus på frugtbarhed og fascinationen af træer og skove synes at minde meget om måden, hvorpå Virgil diskuterer nogle af Roms problemer, og hvordan Virgil synes at have skabt en sammenhæng mellem ufrugtbar jord og Roms problemer. Selvom Columbus ikke i så høj grad som den umiddelbare efterkommer, Vespucci, taler om antikke filosoffer, kunne dette være et tegn på, at Columbus enten har læst værker af disse filosoffer, eller at disse filosoffer og deres ideer har haft en indflydelse på Columbus samtid.

Amerigo Vespuccis Mundus Novus (1503)

Amerigo Vespucci var ligesom Columbus en italiener, der sejlede for de spanske regenter. Vespucci påstår at have taget fire rejser til den nye verden på trods af, at der kun er beviser for to.¹⁸⁵ Hans rejser fandt sted i 1497-98, 1499-1500, 1501-2 og 1503-4. Hans mest berømte overleverede kilde, *Mundus Novus*, er en latinsk oversættelse af et brev fra Vespucci til sin gamle læremester Lorenzo di Pierfrancesco de' Medici originalt skrevet på italiensk. I brevet beskriver Vespucci sine oplevelser på den første rejse, der bringer ham ned ad den brasilianske kyst til det nordlige Argentina. Vespucci siges at være den første til at anerkende, at den nye verden, der blev opdaget i 1492, faktisk var en ny tidligere uopdaget verden og ikke blot en del af Indien og Asien, som Columbus tror indtil sin død. Derfor gives også titlen *Mundus Novus*, der på dansk kan oversættes til ny verden. Derfor ser man også i 1507 for første gang et kort, der kalder den nye verden Amerika efter Amerigo Vespucci.¹⁸⁶

Vespucci begynder sin fortælling med en beretning om turen over havet. Denne beskrives som ekstremt farlig, hvortil han skriver, at den nær havde kostet dem livet flere gange. Det tog dem 67 dage at krydse atlanten, og på 42 af disse dage stormede, tordnede og regnede det så meget, at de hver dag frygtede for deres liv. Samtidig var der så mørkt, at de ikke kunne se solen i løbet af dagen eller stjernerne om natten. Vespucci tager æren for, at de kommer helskinnet til den nye verden. Han skriver tilmed, at distancen mellem Cape Verde og det nye kontinent er omkring 700 ligaer, men at de sejlede 1800 ligaer. Grunden til dette, mener Vespucci, i høj grad er vejret, men også kaptajnens inkompetence. Det var, ifølge ham selv, kun på grund af hans egne egenskaber indenfor navigation, at de ikke gik tabt til søs.¹⁸⁷

På mange måder er denne beskrivelse af naturen lig den, vi ser i litteratur om vild natur. Fareelementet, der er væsentlig i alle wilderness narrativer, er til stede, samtidig med at vi ser naturen forsøge at dominere mennesket frem for den anden vej. Dette ville særligt være tilfældet i amerikansk pastoral litteratur, hvor der særligt er tale om, at naturen domineres af mennesket.

Vespucci går ikke nær så meget i detaljer med de indfødte, som han gør det med naturen. Han beskriver naturen i Sydamerika som værende meget behagelig. Han skriver, at luften er tempereret og god, hvorfor der er ikke findes nogen sygdomme eller pestilenser, der stammer fra dårlig luft.

¹⁸⁵ Michael P. Branch, *Reading the Roots: American Nature Writing before Walden* (The University of Georgia Press, 2004), s. 9.

¹⁸⁶ Branch, *Reading the Roots*, s. 9.

¹⁸⁷ Branch, *Reading the Roots*, s. 10.

Man lever et langt liv, med mindre man lider en voldelig død.¹⁸⁸ Han forklarer dette ud fra de vinde, som blæser i området. Dette er grundet i græsk mytologi, der siger, at vind skabes af guder, der blæser gode og dårlige vinde ind over verden. Her sammenligner han en sydlig vind, som han kalder Euros, med Aquilo, som findes i Europa. Aquilo er den romerske vind tilsvarende den græske Boreas, som beskrives af Virgil. Denne er en nordlig vind og associeres med vinter.¹⁸⁹ Denne fortælling giver kun mening, hvis denne Euros vind er kølende og dermed holder temperaturen nede, hvilket Vespucci ikke fortæller om. Derimod introducerer Vespucci endnu et element af farlig natur ved at fortælle, hvordan de indfødte er fiskere, da havet er fyldt med fisk, og at de ikke jager, fordi skovene er farlige og fyldt med farlige dyr. Disse dyr inkluderer løver, bjørne, slanger og ”ill-formed beasts.”¹⁹⁰ Skovene beskrives desuden som omslugende og fyldte med træer af enorme størrelser. Disse beskrivelser bevidner om et natursyn, der minder mere om Hawthornes og Bradfords snare end Muirs. Det er den gamle tilgang til naturen, som har været praktiseret i jødisk-kristen religion, hvor der skabes en stor kontrast mellem den kultiverede verden, som virker sikker, og den vilde verden, der er farlig og derfor fungerer meresom et sted for eksil end noget andet.

Udover dette beskriver Vespucci naturen ud fra et mere pastoralt perspektiv, hvor han sætter fokus på fertilitet på samme måde, som vi ser Columbus gøre det. Vespucci præsenterer en interessant sætning, der kommer straks efter beskrivelsen af de skræmmende skove;

“The land of those regions is very fertile and pleasant, abundant in hills and mountains, countless valleys and huge rivers, watered by healthful springs, and filled with broad, dense, barely penetrable forests and all sorts of wild beasts.”¹⁹¹

Denne sætning er en vild blanding af pastorale og wilderness elementer, som de fleste økokritikere formentlig ville undre sig over. Først beskriver Vespucci nemlig et pastoralt paradys, da ”pleasant” natur findes i området. Derudover nævner han, at der er en overflod af bakker, som hører under kategorien hård pastoral natur. Uden nogen rigtig overgang går Vespucci dernæst over til at

¹⁸⁸ Branch, *Reading the Roots*, s. 11.

¹⁸⁹ “Boreas,” konsulteret 10. maj,

<https://www.theoi.com/Titan/AnemosBoreas.html?fbclid=IwAR0236i4Tq9lZgXgx61xgzal41yMq0NLdC66h7nl2MXEcLrFNT3KAwXBVqI>

¹⁹⁰ Branch, *Reading the Roots*, s. 12.

¹⁹¹ Branch, *Reading the Roots*, s. 12.

beskrive en mere vild natur på en næsten pastoral måde. Bjerge og store floder må anses som værende vild natur, mens ”healthful springs” må kunne ses som noget pastoralt. Straks derefter vender vi tilbage til skovene, der er fyldt med vilde dyr. Vespucci præsenterer altså en meget blandet beskrivelse af den nye verden i dette citat, der veksler mellem pastoral natur og vild natur. Vespucci kan kun identificeres som tilhænger af den gamle måde at se vild natur på, da han ellers ikke ville beskrive hverken havet eller skovene, som han gør. Det er derfor interessant at se, hvor hurtigt han faktisk skifter mening i forhold til særligt skovene, der på en måde flytter sig fra at være vild natur til at være mere pastoral natur. Vespucci fortsætter sit nyfundne mere positive syn på skovene ved at fortælle, hvordan der findes utællelige både spiselige og giftige frugter samt urter og rødder, som de indfødte bruger til at lave ”excellent foods.”¹⁹²

Når det kommer til guld, som også Columbus søgte, skriver Vespucci, at der ikke findes nogle metaller i området bortset fra guld.¹⁹³ Ifølge Vespucci findes dette guld i overflod længere inde i landet, hvorfor de ikke bragte noget tilbage. Denne udtalelse er interessant, da den minder meget om Columbus’ fra de første dage i den nye verden, hvor guldet synes ude af rækkevidde. Fordi Vespucci kan siges at pynte på sandheden, særligt i beretningen om, hvordan de undgik at gå tabt til søs på grund af hans egne maritime evner, kan man fristes til at tro, at dette er opdigtet. Det kunne synes, at særligt de tidlige opdagelsesrejsende har besiddet et ønske om eller behov for at legitimere deres ekspeditioner til den nye verden, og at denne skulle komme gennem fundet af guld. Hvis det derimod er sandt, at Vespucci får fortalt, at der er guld inde i landet, kan man undre sig over, hvorfor de ikke bruger mere tid på at finde det. Vespucci skriver ikke noget præcist om, hvor langt inde i landet guldet findes. Sandelig må de indfødte kunne have givet et bud på netop dette spørgsmål. Derfor kan denne afholdenhed bevidne om en frygt for at drage ind i ukendt og tildels farligt land. Vespucci kan siges at være utrolig ferm til søs, hvis man skal tro hans egne kommentarer. Hvis der i sandhed var rygter om guld, kan Vespuccis frygt for den natur, som blokerer ham, anses som en grund til, hvorfor de ikke undersøger rygterne nærmere. Formålet med ekspeditionen er dog, at Vespucci skal kortlægge den nye verden, hvilket skulle ske fra skibet. Dette udgør dermed en sandsynlig grund for, at de ikke undersøger rygterne om guld yderligere. Det synes dog ikke, at Vespucci har travlt, da han skriver, at de nogle gange stopper i op til 20 dage et sted, hvorfor den ovenstående begrundelse virker en smule mærkværdig.

¹⁹² Branch, *Reading the Roots*, s. 12.

¹⁹³ Branch, *Reading the Roots*, s. 12.

Vespucci taler yderligere om fuglene og dyrene i disse yderliggende områder, som står i stærk kontrast til skovens dyr, der opfattes som farlige. Disse fugle og dyr siges at være så farverige og nydelige, at selv maleren Polycletus ville have fejlet i at repræsentere dem. Polycletus er den latinske oversættelse af Polyklet, som var en græsk billedhugger og ikke kendt som maler, selvom Vespucci beskriver ham som ”master of painting in all its perfection.”¹⁹⁴

Vespucci skriver som sagt meget lidt om de indfødte i sammenligning med hans beskrivelser af naturen. I samme afsnit, hvor han beskriver de farlige skove, nævner han, at også de indfødte frygter skovene. Dette skyldes særligt, at de er nøgne og ikke har våben til at forsvare sig med. Ydermere giver Vespucci samme beskrivelse som Columbus, nemlig at de indfødte er fredelige, venlige og gerne vil handle med de rejsende.¹⁹⁵ De indfødte beskrives altså hverken som værende bæster eller vilde mennesker eller som barbarer og brutes, som vi ser senere i spansk historie.

Hernán Cortés

Hernán Cortés (1485-1543) kommer fra en adelig familie fra Extremadura, Spanien. Han brugte to år på universitetet i Salamanca, hvor han studerede jura. Han er belært i litteraturen om det spanske aristokrati, der skabte grundlaget for Castiliansk nobilitet. Allerede før Cortés ankom til Mexico, havde han en del erfaring i den nye verden. Han havde blandt andet været magistrat og militær leder i Hispaniola og på Cuba. Da guvernøren af Cuba, Diego Velásquez, beordrede ham til Yucatán (den sydlige del af Mexico) for at indsamle strandede spaniere, tog Cortés initiativ og brugte den givne ekspedition til at erobre Aztekerriget, da ordren var løst defineret. For at retfærdiggøre sine handlinger, som grænsede til ulovlige, udformede Cortés fem lange breve til Kejser Karl V af Spanien, som skulle retfærdiggøre Cortés handlinger.¹⁹⁶

Et par meget vigtige begivenheder finder sted, som Cortés ikke nævner i sine breve. Disse finder sted, da Cortés ankommer med sine skibe ud fra kysten af Aztekerriget. Her sker to møder mellem Moctezumas, lederen af Aztekerriget, hans udsendinge, samt Cortés og hans mænd. Vi kender til disse møder gennem beretninger fra indfødte, som er nedskrevet af franciskanermunken Bernadino de Sahagún. Sahagún arbejdede sammen med Nahuatl stammen (aztekere), der kunne give disse beretninger. Den originale titel på denne kilde er *La Historia Universal de las Coasas de Nueva España* (The Universal History of the Things of New Spain). I dag er den bedre kendt som

¹⁹⁴ Branch, *Reading the Roots*, s. 12.

¹⁹⁵ Branch, *Reading the Roots*, s. 12.

¹⁹⁶ Robert S. Levine, *The Norton Anthology of American Literature – Volume A: Beginnings to 1820* (W.W. Norton & Company, 2006), s. 82.

The Florentine Codex, fordi den opbevares på Laurentian Library i Firenze. Miguel Leon-Portilla udgav i 1959 værket *The Broken Spears*, som arbejder med denne kilde og belyser erobringen af Mexico fra et andet perspektiv end det, som spanierne selv har givet. Her gengiver Leon-Portilla blandt andet de første møder mellem Moctezumas udsendinge og Cortés.

Da Moctezuma hører om spaniernes ankomst, beskrives de for ham som bjerge, der flyder på vandet. Her refereres til skibene, i hvilke Cortés ankom. Leon-Portilla beskriver to møder, som sker, da Moctezuma sender sine jaguarriddere til Cortés' skibe. Dette var et fredeligt møde mellem spanierne og aztekerne. Aztekerne bringer gaver til spanierne, som Cortés modtager. Leon-Portilla beskriver, hvordan Cortés ikke er behaget med mængden af gaver, som han modtager, da Cortés skulle have spurgt "This is all? Is this your gift of welcome? Is this how you greet people?"¹⁹⁷ Dette beviser Cortés' grådighed efter rigdomme. Leon-Portilla beskriver ud fra Sahagúns beretninger blandt andet en turkis maske, der skulle have været overdådigt smuk og meget værdifuld. Her kommenterer han, at Cortés handlinger i dette møde har haft til formål at skamme aztekerne til at give ham flere gaver.¹⁹⁸

Dette møde fortsætter med, at aztekerne tages til fange. Cortés affyrer da en af kanonerne på skibet, hvilket skræmmer aztekerne fra vid og sans.¹⁹⁹ Cortés udtaler, da aztekerne falder til ro, at han ønsker at duellere mod dem, da han har hørt, at de er mægtige krigere. Aztekerne, som tror, at Cortés er deres tilbagevendende gud, ønsker ikke at kæmpe mod ham, da dette ville være skamfuldt, hvis han i sandhed var deres gud. Aztekerne undslipper spanierne og vender tilbage til Moctezuma. Moctezuma ofrer nogle fanger, hvorefter budbringerne sprøjtes til med blodet fra ofringerne, da Moctezuma mener, at dette vil glæde guderne.²⁰⁰

Det næste møde sker blot nogle dage efter, hvor Moctezumas udsendinge atter drager til spaniernes skibe. Denne gang har de flere gaver og mad med til spanierne. Et meget vigtigt element af dette møde er, at før maden overdrages til spanierne, ofrer aztekerne flere fanger og sprøjter meget af maden til med blodet fra ofringerne. Aztekerne kunne se, at spanierne væmmedes ved dette, og de nægtede at spise det blodige mad.²⁰¹ At Cortés ikke beskriver dette er pudsigt, da det ville hjælpe til at legitimere hans erobring af Mexico. Las Casas debatterede menneskeofringerne i 1550, hvilket tyder på, at man i hvert fald i senere tid har diskuteret disse. Under debatten mellem

¹⁹⁷ Miguel Leon-Portilla, *The Broken Spears: The Aztec Account of the Conquest of Mexico* (Beacon Press, 2007), kap. 3.

¹⁹⁸ Leon-Portilla, *The Broken Spears*, kap. 3.

¹⁹⁹ Leon-Portilla, *The Broken Spears*, kap. 3.

²⁰⁰ Leon-Portilla, *The Broken Spears*, kap. 3.

²⁰¹ Leon-Portilla, *The Broken Spears*, kap. 4.

Las Casas og Sepúlveda nævnes det flere gange, og menneskeofringer synes at have været brugt til at legitimere erobringen af store dele af den nye verden, da man påstod at forsøge at beskytte de indfødte mod disse ofringer.²⁰² Ydermere diskuterer Leon-Portilla, hvorfor Cortés meget sjældent nævner sin oversætter, ”La Malincha”, når hun ofte nævnes i kilder fra Nahuatl folket. Anthony Pagden nævner også dette i sin 1986 oversættelse af Cortés’ breve og konkluderer, at Cortés kun nævner sin oversætter to gange i alle fem breve.²⁰³

Cortés ankommer til Tenochtitlán

Cortés ankommer til Tenochtitlán første gang i 1519 og beskriver i sit andet brev til kejseren, hvordan denne by er på størrelse med Sevilla eller Córdoba. Han beskriver, hvordan der er markedspladser, hvor 60.000 mennesker hver dag handler. I denne forbindelse beskriver han en lang liste af varer, der handles på disse pladser. Blandt andet findes der varer af guld og andre metaller men også almindelige hverdagsvarer såsom byggematerialer samt høns og andre fugle. Også primitive varer såsom fjer, fuglehoveder og klør fra dyr handles her. Derudover handles der med hunde, som er beregnet til spisning. Cortés beskriver, hvordan gaderne er opdelt således, at én gade kun sælger urter og lignende. Han beskriver et stofmarked og sammenligner det med silkemarkedet i Granada, men siger, at der her findes meget mere stof.²⁰⁴ Kulturelle varer såsom maling og farvede dyreskind bliver også handlet, hvilket bevidner om, at Cortés er meget bevidst om deres kultur. Når man læser fx Lewis Hanke, kan det nærmest virke som om, at spanierne har syntes, at de indfødte har været primitive mennesker. Dette er der indtil videre i kilderne ingen beviser for, og Burgos Lovene, som Hanke også nævner, slår i 1512 fast, at de indfødte er mennesker, der skal behandles retfærdigt, som var de spanske borgere. Dette ses også i Cortés’ breve, hvor han ikke forsøger at gøre aztekerne til mindre mennesker, end de er.

Cortés beskriver tempeldistriktet i Tenochtitlán som overdådigt og stort. Han beskriver, hvordan disse bygninger er massive og godt konstrueret, hvor den største bygning er større end katedralen i Sevilla. Vi får en beskrivelse af præsterne, der siges at bo permanent i dette tempeldistrikt. Disse præster reder aldrig deres hår og går klædt i sort. Cortés fortæller yderligere, hvordan sønnerne af adelige og andre vigtige borgere alle indtræder som præster fra en alder af 7 år,

²⁰² Bartolomé de las Casas, *In Defense of the Indians: The Defense of the Most Reverend Lord, Don Fray Bartolome De Las Casas, of the Order of Preachers, Late Bishop of Chiapa*. Overs. Stafford Poole (Northern Illinois University Press, 1992).

²⁰³ Hernán Cortés, “Hernán Cortés to Emperor Carlos V., 1522” i *Hernán Cortés: Letters from Mexico*, Overs. Anthony Pagden (New Haven and London: Yale University Press, 1986.), s. 72-74.

²⁰⁴ Levine, *Norton Anthology*, s. 83-84.

indtil de skal giftes. Cortés beskriver, hvordan disse præster har fasteperioder og perioder, hvor de skal spise endnu mere end resten af befolkningen. Yderligere må kvinder ikke komme ind i dette distrikt, da man ikke tillader kvinder på steder, hvor man tilbeder guderne.²⁰⁵

Denne beskrivelse er på mange måder en blandet beskrivelse af aztekernes religion. På mange måder sammenligner han i disse indledende afsnit religionen med kristendommen, da skikke såsom faste var og stadig er en tradition i katolicismen. At noble sønner indtræder i en kirkelig orden, har ikke været uhørt i Europa, men da Cortés lægger vægt på, at det særligt er den førstefødte, kan man sige, at dette ikke har været normalt i Europa. Cortés fortæller gennem dette, at man har haft fokus på en gejstlig uddannelse, hvor man i Europa på Cortés' tid fokuserede mere på en videnskabelig uddannelse. Det er interessant, at Cortés nævner, at de ikke reder deres hår. Hvad man skal sige om dette er svært, da det på en måde virker primitivt. Spanierne har flere gange talt om de indfødtes hår, og Columbus sammenlignede deres hår med en hests manke, der har tykke stride hår.

Cortés nævner flere gange, at aztekerne tilbeder religiøse idoler. Dette har været strengt forbudt i jødisk-kristen tro siden Moses' ti bud, der forbyder afbildning af guder. Den vigtigste af disse idoler har Cortés taget og smidt ned af de mange trappetrin, der fører op til templet. Han kalder stederne, hvor idolerne opbevares kapeller, og beskriver, hvordan han får disse rensede, da de er fyldt med blod fra ofringerne. Derefter hænger han afbildninger af Jomfru Maria og andre helgener op i kapellerne og fortæller aztekerne, at disse er dem, man bør tilbede. Lignelsen om, at Cortés smider idolerne ned ad trapperne minder næsten om beretningen om Moses, der ødelægger guldkalven i den jødisk-kristne religion. Måden, hvorpå Cortés skriver dette, kunne næsten virke, som om det har været formålet at skabe denne sammenligning. I dette afsnit ser vi også, at Cortés nævner menneskeofringer. Cortés har hele vejen igennem brevene beskrevet de indfødte som rationelle mennesker og på ingen måde forsøgt at tage deres menneskelighed fra dem eller reducere dem til at være mindre end rationelle mennesker. Dog ser vi, når det kommer til religion, at Cortés direkte angriber deres religion. Ud fra brevene kunne det synes, at angrebet på tempeldistriktet virker som noget af det første, som Cortés og hans mænd foretager sig. Cortés begynder dermed straks en konvertering af aztekerne til kristendommen, hvilket virker pudsigt. Vi hører gentagne gange i Columbus' kilder, at det ville være hensigtsmæssigt at erobre (subjugate) de indfødte, så de kan lære den kristne tro og derved blive frelst. Vi ser derfor en retorik skabt omkring en retfærdig erobring, da det kan lede til frelsen af de indfødte, som også Lewis Hanke diskuterer. Ved at omvende aztekerne før en erobring er igangsat, mister spanierne deres casus belli imod aztekerne.

²⁰⁵ Levine, *Norton Anthology*, s. 84-85.

Vi hører en smule til Moctezumas holdning til disse gerninger i tempeldistriktet, da Cortés skriver, at Moctezuma ønsker, at spanierne stopper, da det ikke vil blive godtager blandt folket og i den forbindelse vil kunne skabe problemer. Leon-Portilla har også diskuteret dette og betragter dette fra et nahuatl synspunkt, hvor det bliver mere tydeligt, at Cortés kunne have ønsket at skabe postyr i Tenochtitlán for at destabilisere Aztekerriget. Cortés selv skriver dog, at Moctezuma accepterer denne pludselige omvæltning af deres religion, da Moctezuma udtaler, at de ikke selv stammer fra dette land, og at aztekerne kunne have vejet fra, hvad deres forfædre troede. Da vi ved, at Moctezuma troede, at Cortés var deres tilbagevendte gud, forklarer dette, at Moctezuma tager Cortés ord for gode varer.²⁰⁶

Cortés beretter yderligere meget grumt om nogle af disse idoler. Disse siges at være større end en stor mand og være lavet af en dej af frø og grøntsager blandet med blod fra hjerterne af deres ofringer, som præsterne tager ud, mens de stadig banker.²⁰⁷ Cortés skaber dette billede af, at Tenochtitlán var et sted, hvor ofringer fandt sted dagligt på de mest makabre måder, men at han sætter en stopper for dette og derved redder utællelige liv, da han siger, at der ikke fandt nogle ofringer sted, efter han havde talt med Moctezuma om det og rensset templerne.

I sit første brev til Dronning Doña Juana og hendes søn, Karl V, beskriver Cortés de handlinger, som er gået forinden sin ekspedition til Yucatán-halvøen og Mexico. Heriblandt beskriver Cortés flere hændelser, hvor indfødte har angrebet spaniere. Mange af disse tilfælde beskrives som uprovokeret aggression fra de indfødtes side,²⁰⁸ hvor spaniere er blevet angrebet efter enten af være skibbrudne eller på handelsekspeditioner. Cortés beretter om en tidligere ekspedition til Yucatán-halvøen (som han på dette tidspunkt blot kalder en ø). Denne ekspedition ankommer først til en by, der hedder Campeche, hvor de indfødte tager pænt imod spanierne. Dog tillader de indfødte ikke spanierne at blive i byen eller på land, hvorfor de beder spanierne om at drage tilbage til deres skibe for at overnatte. Derefter sejlede ekspeditionen ned ad kysten, hvor de møder en ny by, der hed Machocobon. Her bliver spanierne pænt modtaget. De må dog ikke tilbringe natten i byen, men bliver samtidig heller ikke bedt om at vende tilbage til deres skibe. Derfor tilbringer spanierne natten på land, hvor de bliver angrebet af indfødte. Her dør 26 spaniere, mens resten bliver såret. Kaptajnen for denne handelsekspedition var Kaptajn Francisco Fernadez de Cordoba,

²⁰⁶ Levine, *Norton Anthology*, s. 85-86.

²⁰⁷ Levine, *Norton Anthology*, s. 86.

²⁰⁸ Hernán Cortés, *Letters of Cortés: First Letter, July 10, 1519*, overs. Francis Augustus MacNutt (Mesoamericas, 1908), s. 2-5.

og han berettede til guvernøren af Cuba om det nye land, Yucatán, som skulle være rigt.²⁰⁹ Denne er en andenhåndsberetning om de indfødte, der i dette nye land udviser meget mere aggression end dem, som Columbus og Vespucci mødte. Naturligvis er der mange hundrede kilometer mellem de nævnte indfødte, og det ville være som at sammenligne syd- og nordeuropæere. Interessant er det, at der er et mangler på fokus på forskellige kulturer blandt de indfødte i forskningen tilgængelig for os, der diskuterer indflydelsen af denne på både spaniernes opfattelse af de indfødte samt de handlinger, der sker mellem spaniere og indfødte.

I både Columbus og Vespuccis beretninger ser vi en næsten idyllisk fremstilling af den nye verden, da de begge næsten beskriver den som paradys på jord. Vespucci går så langt som at sige, at det sted han finder, er det tætteste man kommer på netop det. De indfødte er ikke aggressive og vil gerne både handle og tale med europæerne. Her kalder vi Columbus og Vespucci for europæere frem for spaniere, da de begge oprindeligt var italienere. Lewis Hanke argumenterede for, at spanierne efter deres generobring af den Iberiske Halvø besad en erobrer mentalitet. Det er derfor et spørgsmål, om Columbus og Vespucci ser anderledes på den nye verden, end en spansk opdagelsesrejsende vil have gjort, hvis han var den første til at opdage disse nye mennesker.

Thomas Harriots Briefe and True Report

I år 1585 sejler Thomas Harriot med Sir Richard Grenvilles ekspedition til Amerika, hvor han går i land på Roanoke øen. Ekspeditionen udforsker fastlandet, mens Thomas Harriot observerer naturen og de indfødtes kultur. Det er disse observationer, han nedskriver i bogen *A Briefe and True Report of the New Found Land of Virginia* i 1588.²¹⁰

Naturen

Thomas Harriot beskriver en natur, der helt tydeligt hører under wilderness tropen. Dog vælger han at se på denne natur som værende diverse salgsbare varer og beskriver dem som værende dette. På baggrund af denne interesse for naturens værdi for englænderne har han derfor ikke så stort et fokus på, hvilke følelser naturen fremkalder, men blot hvor prægtig den fremstår. Han fortæller blandt andet om en masse planter, der får lov til at vokse vildt i denne amerikanske natur, hvilket ifølge teorien er indbegrebet af en vildmark.²¹¹ Dog taler Thomas Harriot mest om den natur, der

²⁰⁹ Cortés, *Letters of Cortés*, s. 4.

²¹⁰ Levine, *Norton Anthology*, s. 87.

²¹¹ Thomas Harriot, *A Briefe and True Report of the New Found Land of Virginia* (Project Gutenberg, 2019), Ebog udgave, Del 1.

findes tættere mod kysten, da englænderne ikke begiver sig særlig meget ud i den natur, der ligger længere inde i fastlandet. Han nævner ikke, hvorfor de ikke begiver sig mere ind i landet, men fortæller, at de længere inde i landet fandt ”the soyle to be fatter; the trees greater and to growe thinner; the grounde more firme and deeper mould; [...] more plentie of their fruites; more abondance of beastes.”²¹² Med dette fortæller han altså, at desto længere man begiver sig ind i landet, desto vildere vil naturen formentlig være. Denne vilde natur skræmmer dog ikke de indfødte væk, da Thomas Harriot fortsætter med at fortælle, at landet længere inde er befolket i højere grad. Dette fortæller os dermed også, at de indfødte med stor sandsynlighed lever midt i den vilde natur. Denne placering giver mening, eftersom Thomas Harriot fortæller, at de indfødte i høj grad lever af de fleste vilde planter, der findes i denne skovlignende topografi. Til trods for dette væld af spiselig natur inde i landet holder englænderne sig altså mest tæt ved kysten, hvor den samme natur findes, men i mindre omfang og med færre spiselige frugter på træer og buske. Det kan formodes, at de holder sig i denne lettere natur af frygt for den tættere begroede skov længere inde i landet.

Grundet denne placering tæt ved kysten har de mulighed for at se de indfødte i aktion med særligt fiskeri. Her fortæller Thomas Harriot, at de indfødte har to måder, hvorpå de fanger fisk: ”the one is by a kind of wear made of reedes which in that countrey are very strong.”²¹³ Det kan formodes, at denne metode består af en form for fiskesnøre lavet af strå, da dette er, hvad citatet kommer tættest på at beskrive. Dermed er dette en metode, der ikke virker helt fremmed for englænderne, hvilket også fremgår af den meget simple beskrivelse. Kigger man derimod på den anden metode for fiskeri, skriver Thomas Harriot at denne er mere mærkelig, da de indfødte benytter sig af en form for spyd, som de spidder fiskene med. Denne metode sammenligner han med, hvordan irerne på denne tid benytter sig af kastepile. Denne fiskemetode kan bruges både i deres robåde eller ved, at de vader ud i lavvandede områder for at spidde fiskene.²¹⁴ Begge metoder for fiskeri kan kobles til wilderness tropen, da det er en naturlig del af vildmarkslivet, at man fanger sin egen mad på en sådan facon. Der kan dog argumenteres for, at metoden med spyd er en mere vild og naturlig måde at fange fisk på.

Ifølge Thomas Harriot lever de indfødte som sagt af den vilde natur, hvilket inkluderer planter og dyr. Dog nævner han også en del planter, som de indfødte selv planter og dyrker i jorden, for på den måde at få en mere varieret kost. Måden hvorpå denne plantning foregår, fortæller Thomas Harriot således:

²¹² Harriot, *Briefe and True Report*, Konklusion.

²¹³ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 2.

²¹⁴ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 2.

”A fewe daies before they sowe or set, the men with wooden instruments, made almost in forme of mattockes or hoes with long handles; the women with short peckers or parers, because they vse them sitting, of a foote long and about fiue inches in breadth: doe onely breake the vpper part of the ground to rayse vp the weedes, grasse, & old stubbes of corne stalkes with their rootes.”²¹⁵

Som det fremgår af ovenstående citat, klargør de indfødte jorden, få dage inden afgrøderne skal sås, ved at bryde overfladen og fjerne det, der ligger i jorden. Efter dette samler de rødder, græs osv., som de har fjernet fra jorden i bunker og brænder det til aske. Denne metode forstår Thomas Harriot tildels, dog skriver han, at de indfødte ikke bruger asken som eksempelvis gødning for deres afgrøder, men at de derimod bare lader den ligge, hvor den er. I denne klargjorte jord sår de hovedsageligt majs, som de forsigtigt placerer i huller spredt rundt omkring på marken. Denne metode gør, at store dele af marken står ubrugt hen, hvorfor de mellem majsplanterne sætter særligt bønner og ærter.²¹⁶ Thomas Harriot fortæller ikke, hvor disse marker er placeret, men eftersom hele landet er dækket af vildmarksnatur, vil det være passende at formode, at de indfødte laver en lille oase af pastoral natur midt i dette wilderness.

De Indfødte

Kigger man nærmere på Thomas Harriots beskrivelser af de indfødte, er det interessant at kigge på, hvilke ord han benytter omkring dem. For det meste kalder ham dem for 'inhabitants' eller udvidelsen 'natural inhabitants', men af og til kalder han dem for 'savages'. Denne brug af ordet 'savage' fortæller os blandt andet, at dette folk er anderledes end englænderne. Denne forskellighed kommer i forskellige afskygninger, men en af de vigtigste er måske deres levemåde og -sted, hvilket som tidligere nævnt er midt i vildmarken. Netop denne forskel kan kobles til Ian Chambers teori om spatial habitat, hvilket gør, at Thomas Harriot kun forstår de indfødte ud fra sin egen engelske opfattelse af, hvordan et civiliseret menneske lever. Dermed kan de indfødte ikke anses som værende civiliserede og er i stedet 'savages'. I denne sammenhæng er det væsentligt at se på den vilde natur som noget, der ligger uden for den civiliserede verden, og dermed er et sted, hvor kun vilde dyr lever. På den måde kan man argumentere for, at englænderne til en vis grad har anset

²¹⁵ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 2.

²¹⁶ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 2.

de indfødte som værende en del af naturen, og på nogle områder endda tættere på at være dyr end egentlige mennesker.

De indfødte bor i, hvad Thomas Harriot kalder 'små byer', hvor der er meget få huse. Disse huse er typisk lavet af pæle, der er bundet sammen i toppen, så de danner en cirkulær konstruktion. Disse konstruktioner er i de fleste tilfælde dækket af bark, men kan også være dækket af vævede måtter.²¹⁷ Han skriver, at disse byer er placeret tæt ved kysten, dog skriver han, at desto længere ind i landet man bevæger sig, desto flere beboere findes der.²¹⁸ Dermed får vi til dels bekræftet, at de indfødte bor midt i den vilde natur, men at de samtidig har bygget små byer, hvori de lever sammen. Thomas Harriot skriver, at disse byer bliver større og har bedre huse, når man kommer længere ind i landet. Dette kan både forstås som, at de indfødte har lavet en oase, der er mindre vild end den resterende natur, eller at de blot har rejst en masse huse midt i vildmarken. Han specificerer ikke, hvordan de indfødte lever, hvorfor begge eksempler kan være mulige, men i og med at han bruger ordet 'by' om disse levesteder, giver det mening, at disse huse skulle befinde sig i et mere åbent område end den tætte skov omkring.

Thomas Harriot mener, at englænderne gennem god ledelse på kort tid kan gøre de indfødte mere civiliserede, samtidig med at de kan få dem til at omfavne den sande religion, som i dette tilfælde er kristendommen. Han erkender dog, at de indfødte allerede har en religion, hvori de tror på, at der findes mange forskellige guder. I denne forbindelse mener de, at deres guder er menneskelige, hvorfor de i deres templer har afbildninger af deres guder, som var de mænd. Det er i disse templer, at de tilbeder deres guder samt synger og giver ofringer. Thomas Harriot gør det ikke klart, hvilke ofringer der er tale om, men med al sikkerhed kan det siges, at han mener, at denne form for religiøsitet er forkert.²¹⁹ I forbindelse med at omvende de indfødte til den kristne religion skriver Thomas Harriot, at de indfødte har stor interesse i at høre om kristendommen, og at deres leder sågar deltager i englændernes religiøse stunder.²²⁰

"The *Wiroans* with whom we dwelt called *Wingina*, and many of his people would be glad many times to be with vs at our praiers, and many times call vpon vs both in his owne towne, as also in others whither he sometimes

²¹⁷ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 3.

²¹⁸ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 3.

²¹⁹ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 3.

²²⁰ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 3.

accompanied vs, to pray and sing Psalmes; hoping thereby to bee partaker in the same effectes which wee by that meanes also expected.”²²¹

Som det fremgår af ovenstående citat, mener Thomas Harriot, at de indfødte vælger at deltage i englændernes religiøse stunder, for på den måde at kunne nyde godt af den kristne guds velvilje. I denne sammenhæng mener flere af de indfødte, at englænderne selv kan være guder, da disse ikke bliver syge eller dør, ligesom de oplever med deres egne. Her kan det tænkes, at de indfødte i realiteten bliver smittet med sygdomme fra englænderne, men at englænderne selv er immune overfor disse, fordi sygdommene først opstår, når de to befolkningsgrupper har været i kontakt med hinanden. For de indfødte er denne immunitet så utrolig, at det får dem til at tro, at englænderne er udødelige, hvilket hænger sammen med idéen om dem som guder.²²² Fra et engelsk synspunkt kan denne overbevisning være et bevis på, at de indfødte ser englænderne som overlegne og dermed som den bedste 'race'. Thomas Harriot skriver selv:

”These their opinions I haue set downe the more at large that i may appeare vnto you that there is good hope they may be brought through discreet dealing and gouernement to the imbracing of the trueth, and consequently to honour, obey, feare and loue vs.”²²³

Det ovenstående citat beviser netop den foregående påstand og fortæller os, at englænderne selv er af samme overbevisning. De mener til en vis grad, at det er deres pligt at vise de indfødte den rigtige vej gennem god ledelse og ved at vise dem den sande religion. På den måde vil de to befolkningsgrupper kunne eksistere sammen i enighed om, at englænderne har den højeste rang i samfundet.

John Smiths Generall Historie

I år 1606 påbegynder John Smith 'The Sixth Voyage' til Nordamerika.²²⁴ Sammen med en gruppe nybyggere ankommer han til Virginia, hvor de etablerer den første permanente engelske

²²¹ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 3.

²²² Harriot, *Briefe and True Report*, Del 3.

²²³ Harriot, *Briefe and True Report*, Del 3.

²²⁴ John Smith, *The Generall Historie of Virginia, New England & The Summer Isles* (Project Gutenberg, 2018), Ebog udgave, Second Book.

koloni, Jamestown. Oplevelserne fra denne rejse nedskriver John Smith i bogen *The Generall Historie of Virginia, New England and The Summer Isles* i år 1624.

Vildmarken

John Smith beskriver naturen omkring Virginia som værende et bjerget område, men også et område, der består af mange flade og overgroede områder. Denne vilde natur er ifølge John Smith hjem til mange forskellige former for spiselige planter og levende væsener, samtidig med at hele landet er overgroet af træer. Han sammenligner flere af de frugter, der vokser forskellige steder, eksempelvis i træerne, med frugter han kender hjemmefra. Her er det særligt smagen, han har vægt på, da disse minder ham om forskellige frugter fra både Frankrig, Spanien, Tyskland og Italien. Man kan formode, at denne sammenligning er for selv at få en bedre forståelse for, hvad det er, han oplever, samtidig med at det giver læserne hjemme i England en idé om, hvad det er han forsøger at beskrive. Alt dette er som sagt noget, der får lov til at vokse vildt i naturen omkring Virginia, hvorfor man kan placere hele denne natur og disse frugter i wilderness tropen.²²⁵

Beboelse

Det er midt i denne vilde natur, de indfødte bor. Ifølge John Smith bor de indfødte gerne ud til de mange floder, der løber gennem Virginia. Hvis dette ikke er tilfældet, bor de tæt på en kilde med frisk vand. Disse levesteder er gerne flade og overgroede områder "being a plaine wilderness as God first made it."²²⁶ Ifølge dette har de indfødte altså ikke gjort meget ud af det sted, de har valgt at slå sig ned, og naturen får lov til at vokse vildt, som den altid har gjort. Ifølge Ian Chambers' teori om spatial habitus vil dette fra et engelsk synspunkt betyde, at Amerikas indfødte lever uden for grænsen af civilisation og dermed kan anses som værende 'beasts', hvilket i John Smiths tilfælde er ordet 'savages'. Bygningerne, som de indfødte bor i, sammenligner han med engelske 'arbors', som i denne sammenhæng kan oversættes til at være havepergolaer. John Smiths sammenligning giver os et indtryk af, at bygningerne til en vis grad blot er et overdække for de indfødte, muligvis med let tildækkede vægge. Disse arbors er bygget af små grene, der bukkes og bindes sammen, mens gulvet er et dække af hjemmelavede tæpper eller bark fra træerne. På toppen af huset er der et hul over bålstedet, som gør det muligt for røgen at undslippe.²²⁷ Også her er Ian Chambers' teori interessant, fordi John Smiths sammenligning med en bygning, man typisk ser i de

²²⁵ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²²⁶ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²²⁷ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

engelske haver, som de indfødtes boliger giver et indtryk af, at deres levestil er meget primitiv, hvilket går hånd i hånd med deres placering uden for den civiliserede verden. Til trods for at disse huse er placeret midt i vildmarken, beskriver John Smith dem placeret ”in the midst of their fields or gardens, which are small plots of ground [...] In some places from 2 to 50 of those houses together, or but a little seperated by grooves of trees.”²²⁸ Denne placering fortæller os dermed, at de indfødte ikke kun lever i en vild natur, men at de også dyrker jorden omkring deres bosteder. I denne sammenhæng nævner John Smith, at ”The mildness of the ayre, the fertile of the soyle, and the situation of the rivers are so propitious to the nature and use of man, as no place is more convenient for pleasure, profit, and mans sustenance, under that latitude or climat.”²²⁹ Denne udtalelse fortæller os, at dette sted er godt at slå sig ned på, fordi det her er muligt at dyrke sine egne afgrøder, hvilket kan være hans måde at retfærdiggøre den engelske tilstedeværelse i området.

Pastoral natur

Ifølge John Smith er det et stort arbejde for de indfødte at plante deres egne afgrøder, da hele landet fra naturens side er overgroet af træer. Derfor gør de jorden klar til plantning ved at sætte ild til træerne tæt ved jorden for at stoppe deres vækst, hvorefter de kan plante deres afgrøder i området. På denne måde gror de indfødte deres egne afgrøder midt i vildmarken uden at ødelægge denne for meget, for på den måde at skabe et lille pastoralt område midt i den amerikanske vildmark.²³⁰ Dette betyder derfor også, at den lille del af pastoral natur, der findes i området, blandes mere ind i dets naturlige omgivelser, hvilket fra et engelsk synspunkt vil kunne give naturen et fortsat vildt udtryk for på den måde at vise, hvor forskellige de to kollapsende kulturer i sandhed er. John Smith skriver, at de indfødte planter deres afgrøder i månederne april frem til midten af juni, hvor størstedelen bliver sat i jorden i maj måned. Denne plantning giver dem mulighed for at høste fra august og frem til oktober måned.²³¹ På den måde formår de indfødte at supplere noget af deres årlige kost med afgrøder som majs, græskar, macocks (der kan sammenlignes med en melon) og maracock (som kan sammenlignes med en citron).²³² Denne hjemmedyrkning gør det dog kun muligt for de indfødte at få mad i en fjerdedel af året, hvorfor ”for neare three parts of the yeare,

²²⁸ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²²⁹ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²³⁰ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²³¹ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²³² Smith, *Generall Historie*, Second Book.

they onely observe times and seasons, and live of what the Country naturally affordeth from hand to mouth.”²³³

Jæger/samler Samfund

Som citatet ovenfor fortæller, lever de indfødte af den vilde natur næsten trefjerdedele af året. I den amerikanske natur findes der ifølge John Smith en del planter med spiselige frugter, som eksempelvis valnøddetræer, morbærtræer, kastanjetræer, vindrueranker, adskillige bærbuske, samt forskellige urter. Flere af frugterne på disse planter sammenligner han med frugter, han kender fra Europa, hvor især et bær, de indfødte kalder ’rawcomens’, som han sammenligner med stikkelsbær, er en populær spise, som de indfødte lever af det meste af året.²³⁴ Han nævner også nogle rødder kaldet tockawhough, som de indfødte bruger en del, og sammenligner denne med kartofler. Derudover findes der også forskellige rødder, som de ikke bruger som føde, men derimod som medicin mod forskellige sygdomme og skader.²³⁵ På denne måde lever de indfødte af den natur, de er omgivet af, hvilket er indbegrebet af at leve i vildmarken, og dermed meget anderledes fra den måde John Smith og nybyggerne er vant til at leve, hvorfor betegnelsen ’savage’ er berettiget fra et engelsk synspunkt.

Udover planter lever de indfødte også af vilde dyr, som de jager i skoven. Ifølge John Smith tager de gerne på jagt i grupper af to til tre hundrede mand. Han beskriver, hvad, man kan formode, han ser som en primitiv form for jagt, hvor de indfødte omgiver hjortene med flere små bål, hvorefter de selv tager plads mellem ilden eller i midten af cirklen, herefter går jagten i gang:

”The Deere being thus feared by the fires, and their voyces, they chase them so long within that circle, that many times they kill 6, 8, 10 or 15 at a hunting. They use also to drive them into some narrow poynt of land, when they find the advantage; and so force them into the river, where with their boats they have Ambuscadoes to kill them. When they have shot a Deere by land, they follow him like blond-hounds by the bloud, and straine, and oftentimes so take them.”²³⁶

²³³ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²³⁴ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²³⁵ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²³⁶ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

Som John Smith beskriver jagten i citatet ovenfor, får han den til at lyde som et dyrisk foretagende, hvor de agerer blodhunde for at indfange deres sårede bytte. Denne beskrivelse af jagten udtrykker dermed en opfattelse af de indfødte som værende mere dyr end menneske, hvilket dermed får de indfødte til at fremstå som mindreværdige end englænderne. For at lægge yderligere vægt på de indfødtes dyriske vaner skriver han, at ”they devoure all they can catch in their power.”²³⁷ I denne sammenhæng taler han om, at de indfødte ikke har præferencer for, hvilken form for protein de indfanger, så længe det giver dem den nødvendige næring. Ydermere skriver han, at ”One Salvage hunting alone”²³⁸ ifører sig skindet fra en hjort, for på den måde at kunne imitere at være dyret for at komme tæt på sit bytte. Denne form for jagt indebærer, at den indfødte så vidt muligt skal fremstå som værende en artsfælle under jagten, hvorfor han eksempelvis også imiterer, at han slikker sig selv.²³⁹

Religion

For John Smith er mangel på religion vigtigt for at kunne opfatte et samfund som værende i sandhed ’savage’. Efter hans egne observationer er der ”yet in Virginia no place discovered to be so Savage, in which they have not a Religion, Deere, and Bow, and Arrowes.”²⁴⁰ På baggrund af dette må det antages, at de indfødte viser mange tegn på at være vilde, men ikke så vilde at de ikke har tilegnet sig en religion. Denne religion er dog forkert i kristne øjne, hvorfor John Smith mener, at de indfødtes vigtigste gud er djævelen selv. Denne observation giver god mening fra datidens engelske synspunkt, da John Smith påstår, at de indfødte ikke tilbeder deres gud af kærlighed, men derimod fordi de frygter ham.²⁴¹ Samtidig er de villige til at udvide deres opfattelse af deres religion til at tilbede englænderne, som var de guder.²⁴² Som en del af denne religion har de templer, som ifølge John Smith kun benyttes af religionens præster samt kongen. For de mere almindelige medlemmer af befolkningen har de altersten spredt ud på deres territorium. Disse altersten er placeret ved deres huse, mens andre er placeret i skoven og vildnisset. Fælles for placeringen er dog, at der er sket en usædvanlig hændelse eller møde på dette sted. Alterstenene bliver brugt til ofringer, når de indfødte vender hjem fra krig og jagt, samt mange andre uspecificerede begivenheder. Ofringerne består

²³⁷ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²³⁸ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²³⁹ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁴⁰ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁴¹ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁴² Smith, *Generall Historie*, Second Book.

særligt af blod, hjorte fedt og tobak.²⁴³ John Smith ser de indfødtes religion som en form for overtro, hvilket kan kobles sammen med deres frygt for de guder, som de tilbeder. Som eksempel herpå skriver han, at de indfødte har personer, der besidder rollen som besværgere, hvis opgave det er at give ofringer til guderne i tilfælde af særlige vejrtilfælde for på den måde at berolige guden, som, de mener, er vred. Disse ofringer bliver smidt i floden og består af, hvad John Smith kalder for bras.²⁴⁴

John Smith fortæller også, at de indfødte i nogle områder udfører menneskeofringer i løbet af året. Her har han særligt fokus på den årlige ofring af børn:

”Fifteene of the properest young boyes, betweene ten and fifteene yeares of age they painted white. Having brought them forth, the people spent the forenoone in dancing and singing about them with Rattles. In the afternoone they put those children to the roote of a tree.”²⁴⁵

Det ovenstående citat fortæller om starten af den rituelle børneofring, hvor femten unge drenge bliver udvalgt som ofringerne på baggrund af deres anstændige opførsel i samfundet. Herefter er det uklart, hvad der helt præcis sker med børnene, eftersom John Smith fortæller, at børnene, der nu er døde, bliver smidt i en bunke, men at det ikke er dem alle, der er døde. De børn, der ligger i bunken som ikke er døde, er dermed en form for ofringer til guden Okee, da denne efter deres fortælling suger blodet fra børnenes venstre bryst. Samtidig skriver John Smith, at de resterende børn, formodentlig dem der ikke bliver valgt af Okee som ofringer, bliver holdt i vildnisset i ni måneder, hvorefter de bliver gjort til præster og besværgere. Denne ceremoni kan antages at være en vigtig del af de indfødtes kultur, da det fremgår af John Smiths fortælling, at de børn, der overlever, vælges af Okee, for dermed at blive indviet i deres mest hellige erhverv.²⁴⁶

Styre

Til trods for alle de ovenstående argumenter for at Amerikas indfødte er barbarer og uciviliserede mennesker, mener John Smith, at deres måde at styre landet på er yderst civiliseret. Han mener faktisk, at disse meget uciviliserede mennesker har et så godt styre, at de på mange

²⁴³ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁴⁴ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁴⁵ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁴⁶ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

måder overgår steder, som man på dette tidspunkt vil kategorisere som værende meget civiliserede. Blandt de indfødtes stammer findes der én kejser som den øverste regerende. Under ham har han en del konger eller guvernører, som styrer de mindre områder, der ligger under kejserens herredømme. Flere af disse områder er nogle, han har arvet fra sine forgængere, mens en del også er kommet under hans herredømme gennem erobringer. Dette fortæller dermed, at de indfødte ikke er én stor samlet befolkning, men derimod at den består af flere mindre samfund, der bekriger hinanden, og derigennem får erhvervet sig mere territorium.²⁴⁷ Kigger man nærmere på selve styret af denne forholdsvis spredte befolkning, er det tydeligt, at kejseren både frygtes og beundres. Ifølge John Smith er kejserens ord lov og skal derfor adlydes af alle 'undersåtter'. Disse ord adlydes ikke blot fordi han er deres leder, men fordi de anser ham som værende halvt gud.²⁴⁸ For John Smith virker det fremmed at se et folk, der med så stor vilje føjer sig for en mand, der efter hans mening agerer mere som tyran over sit folk. Han skriver:

”It is strange to see with what great feare and adoration, all these people doe obey this Powhatan. For at his feet they present whatsoever he commandeth, and at the least frowne of his brow, their greatest spirits will tremble with feare: and no marvell, for he is very terrible & tyrannous in punishing such as offend him.”²⁴⁹

Som det fremgår af det ovenstående citat, er denne Powhatan, som er de indfødte i Virginiaområdets kejser, en tyran på baggrund af hans straffemetoder. John Smith uddyber disse metoder ved at fortælle om blodige ofringer på deres altersten eller sten, der er særligt beregnet til ofringer.²⁵⁰ Man må formode, at denne form for straf er langt hårdere imod mindre lovbrud, end hvad John Smith er vant til fra England, hvilket får ham til at se disse straffe som værende barbariske. Dog kan han erkende, at det er netop frygten for denne straf, der får de indfødte til at adlyde deres kejser.

²⁴⁷ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁴⁸ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁴⁹ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

²⁵⁰ Smith, *Generall Historie*, Second Book.

William Bradfords Of Plimoth Plantation

I år 1620 ankommer William Bradford til Massachusetts' kyst sammen med en gruppe religiøse afvigere kaldet pilgrimme. Her opretter de kolonien Plymouth. Oplevelserne fra den første ankomst samt flere års bosættelse nedskriver han i bogen *Of Plimoth Plantation* i årene omkring 1630 frem til 1650.²⁵¹

Vildmarksnatur

William Bradfords første indtryk af den amerikanske natur er, at den er et både hæsligt og øde wilderness fyldt med vilde dyr. I denne sammenhæng benytter han sig af ordet 'beast' i sin omtale af dyrene, hvilket fortæller os, at dyrene i Amerika ikke blot er vilde, men at de er bæster og dermed endnu mindre værd. Yderligere skriver han, at "ye whole countrie, full of woods & thickets, represented a wild & savage heiw."²⁵² William Bradford mener, at naturen fremstår vild, fordi den er fyldt med skove og vildnis, hvilket formentlig er fordi, han ikke er vant til denne type natur i England. Samtidig skriver han, at naturen har et 'savage view', hvilket kan oversættes til at være et barbarisk udtryk, som i denne sammenhæng kan betyde, at naturen virker særligt skræmmende på de nyankomne pilgrimme. En grund til dette kan være, at de hjemme i England har hørt om denne nye verden og dens vidunderlige natur, som er rig, frugtbar og velsignet med evigt forår. Dermed har pilgrimmene en forventning om, at landet er i overflod af grøn og blomstrende natur.²⁵³ Pilgrimmene ankommer til Massachusetts i efteråret,²⁵⁴ hvilket med al sandsynlighed har gjort, at naturen ikke er lig det, de har forventet, hvorfor naturen fremstår mere skræmmende og barbarisk.

Pastoral Natur og Beboelse

Til trods for dette første indtryk af en vild og overgroet natur, findes der dybere inde i skoven områder af mere pastoral karakter. Efter at have udforsket skoven nærmere støder de på et ryddet terræn, hvor der er tegn på at have været marker med majs. Det er i dette område, hvor pilgrimmene for første gang ser tegn på beboelse og afgrænset dyrkning af jorden.²⁵⁵ I dette område ser man de første tegn på menneskelig indflydelse på naturen, hvilket teoretisk set gør denne del af naturen pastoral. Det kan dog diskuteres, hvor pastoral naturen i realiteten er, da denne lille menneskeskabte

²⁵¹ Levine, *Norton Anthology*, s. 129.

²⁵² William Bradford, *Bradford's History of 'Plimoth Plantation'* (Project Gutenberg, 2019), Ebog udgave, kap. 9.

²⁵³ Bradford, *Plimoth Plantation*, kap. 9.

²⁵⁴ Bradford, *Plimoth Plantation*, kap. 10.

²⁵⁵ Bradford, *Plimoth Plantation*, kap. 10.

oase er placeret midt i vildmarken uden yderligere tegn på menneskelig indflydelse. I deres videre udforskning af området finder de:

”new-stuble wher corne had been set ye same year, also they found wher latly a house had been, wher some planks and a great ketle was remaining, and heaps of sand newly padled with their hands, which they, digging up, found in them diverce faire Indean baskets filled with corne, and some in eares, faire and good, of diverce collours, which seemed to them a very goodly sight, (having never seen any such before).”²⁵⁶

Det ovenstående citat er bevis på, at de indfødte bor i forholdsvis pastorale områder og dermed ikke direkte i vildmarken. Dog er denne blidere natur som sagt omgivet af vildmarksnatur, hvilket fra et europæisk syn derfor lige såvel kan anses som værende en del af vildmarken, hvorfor de indfødte stadig kan opfattes som en del af den førnævnte barbariske natur.

Dette ryddede terræn ligger tæt ved en lille sø med klart frisk vand. Denne placering fortæller, at de indfødte efter al sandsynlighed slår sig ned på steder, hvor de har adgang til frisk vand. Ikke langt fra denne ’lejr’ ligger en flod, der munder ud i havet tæt ved det sted, hvor pilgrimmene få dage forinden er gået i land. Ved denne flod findes der lidt længere inde i landet en lille havn med plads til både. I nærheden af denne lille havn finder de yderligere to tomme huse.²⁵⁷ Det giver derfor mening, at de indfødte slår sig ned på steder, der ligger tæt ved vand, både floder, hvor de kan sejle og evt. fiske, samt mindre vandhuller og søer, der gør det muligt for dem at få frisk drikkevand. På dette område ser det ud til, at de indfødte er meget lig pilgrimmene, da en rydning meget lig den ovennævnte, hvor der er forladte majsmarker og små bække, virker som det perfekte sted at slå sig ned.²⁵⁸ Det kan dog tænkes, at pilgrimmene vælger netop dette sted, fordi naturen virker mindre skræmmende i et mere menneskeskabt miljø, end den mere vilde skov gør.

Dyrisk sammenligning

Ud over det barbariske udtryk af naturen kan også dens lyde have haft en indvirkning på, hvor skræmmende den har fremstået for pilgrimmene. Her er der tale om særligt én aften, hvor en gruppe pilgrimme overnatter i skoven efter at have udforsket denne. Her mener de at høre en ulveflok, da

²⁵⁶ Bradford, *Plimoth Plantation*, kap. 10.

²⁵⁷ Bradford, *Plimoth Plantation*, kap. 10.

²⁵⁸ Bradford, *Plimoth Plantation*, kap. 10.

”aboute *midnight*, they heard a hideous & great crie.”²⁵⁹ Denne overbevisning fortæller os, at dette hyl har været meget dyrisk af klang, hvilket har gjort, at de er blevet tilfredsstillet med netop denne konklusion. Det viser sig dog imidlertid, at dette hyl er menneskeskabt og kommer fra en indfødt i nærheden. Denne åbenbaring får de dagen efter:

”But presently, all on ye sudain, they heard a great & strange crie, which they knew to be the same voyces they heard in ye night, though they varied their notes, & one of their company being abroad came runing in, & cried, ”Men, Indeans, Indeans”; and wthall, their arowes came flying amongst them.”²⁶⁰

Dette giver os et indtryk af de indfødte som nogle meget vilde mennesker, der fra pilgrimenes synspunkt måske endda ikke vil kunne kategoriseres som egentlige mennesker, men som en underudviklet art. Ifølge teorien på dette område vil netop denne antagelse kunne forklares ved, at de indfødte er mindre rationelle end pilgrimmene og dermed er mindre menneskelige. På den måde vil de dyriske lyde give mening, fordi disse ikke så rationelle indfødte anses som værende mere dyr end menneske. Yderligere skriver William Bradford, at ”The crie of ye Indeans was dreadfull, esppecially when they saw ther men rune out of ye randevoue towourds ye shallop, to recover their armes, the Indeans wheeling aboute upon them,”²⁶¹ hvilket på flere områder bekræfter denne teori om de indfødtes dyriske person. Som det fremgår af citatet, er disse dyriske lyde i stor grad koblet til deres angreb, hvilket kan være en måde, hvorpå de forsøger at skræmme fjenden.

De Indfødte

Før William Bradford har haft mulighed for at se de indfødte med egne øjne, skriver han, at Amerika er befængt med vilde mænd. Han kalder dem blandt andet barbarer samt ’savage barbarians’ som for at understrege, at de er et umenneskeligt folk. I denne forbindelse skriver han blandt andet, at der står skrevet i de hellige skrifter, at de indfødte ikke kan vise venlighed, men at de derimod står klar til at beskyde dem med deres pile.²⁶² Eftersom William Bradford er en del af en forholdsvis religiøs gruppe må det antages, at de sætter deres lid til de hellige skrifter og dermed tror på, hvad disse fortæller. På baggrund af dette giver det dermed mening, at han, inden at have set

²⁵⁹ Bradford, *Plimoth Plantation*, kap. 10.

²⁶⁰ Bradford, *Plimoth Plantation*, s. kap. 10.

²⁶¹ Bradford, *Plimoth Plantation*, kap 10.

²⁶² Bradford, *Plimoth Plantation*, kap. 9.

de indfødte med egne øjne, vælger at afskrive dem som et yderst barbarisk og vildt folkefærd, der kun vil ham og hans gruppe det værste.

På grund af den førnævnte forudindtagede forestilling af de indfødte, må deres reelle opførsel i nærheden af pilgrimmene have været særdeles besynderlig. William Bradford skriver, at "Indians cam sulking about them, and would sometimes show them selves aloofe of, but when any aproached near them, they would rune away."²⁶³ Til forskel fra pilgrimmenes forestilling om de indfødtes opførsel får deres reelle gerninger dem til at virke kujonagtige og dermed mindre farlige. Dette er dog ikke den eneste overraskende opførsel, de indfødte udsætter pilgrimmene for. Efter flere måneder i landet "a certaine Indian came bouldly amongst them, and spoke to them in broken English, which they could well understand, but marvelled at it."²⁶⁴ Dette møde medfører et mere samhörigt forhold mellem de to befolkningsgrupper.

I denne forbindelse skriver William Bradford, at de indfødte "directed them how to set their corne, wher to take fish, and to procure other comodities, and was also their pilott to bring them to unknowne places for their profitt, and never left them till he dyed."²⁶⁵ Dette fortæller dermed, at de indfødte er meget hjælpsomme over for pilgrimmene og hjælper dem med at overleve i denne nye og meget anderledes verden. Vi ser altså her beviset på, at de to befolkningsgrupper sagtens kan fungere side om side og tilmed lære af hinanden.

²⁶³ Bradford, *Plimoth Plantation*, bog 2.

²⁶⁴ Bradford, *Plimoth Plantation*, bog 2.

²⁶⁵ Bradford, *Plimoth Plantation*, bog 2.

Diskussion

Natur

I forhold til naturen i den nye verden er kilderne forholdsvis uenige om, hvordan denne skal opfattes. Columbus og Vespucci beskriver den særligt som værende et paradys på jorden, hvorfor det ligger naturligt, at de ikke finder den særlig farefuld. Dog har Vespucci en meget splittet mening om naturen og skifter mellem at kalde den henholdsvis behagelig og farlig. Der findes altså i disse kilder en vis konsensus om, at naturen i den nye verden er meget smuk og frodig, hvor Vespucci dog mener, at dele af naturen kan fremstå som farefuld. Her er der især tale om de store skove, som er meget tætte og fyldt med vilde dyr samt det store åbne hav, der skal krydses, inden de når til den nye verden. Også de engelske kilder i form af Smith og Harriot lægger sig op ad forestillingen om naturen som værende prægtig. Disse to kilder har dog til forskel fra Columbus og Vespucci et større fokus på, at naturen er vild. Begge englændere taler om naturens mange vidunderlige planter, hvilket også Columbus gør. Disse tre kilder har et særligt fokus på, hvordan naturen kan udnyttes og benyttes. Smith og Columbus kigger på naturen som et sted, hvor det kan være muligt at slå sig ned, og taler derfor om, hvor frugtbar jorden er i forhold til at kunne dyrke sine egne afgrøder i området. Harriot lægger derimod større fokus på, hvordan naturen kan betragtes som en handelsvare for englænderne og dermed hvilke planter, vilde eller dyrkede, der kan have en værdi for englænderne. Alle tre, sammen med Vespucci, er dog enige om, at naturen rent udtryksmæssigt fremstår som meget smuk og til en vis grad indbydende.

Til forskel fra de fleste af de ovennævnte kilder mener Bradford, at naturen er vild og kalder den endda 'savage' for at understrege netop, hvor vild han finder den. Yderligere skriver han, at de store skove, som landet består af, er fyldt med vilde dyr, som han kalder 'beasts' for virkelig at understrege faren. Der er derfor for ham ikke noget at komme efter i denne natur, da den er for farlig og barsk at have med at gøre. Flere af disse elementer ser man også i Vespuccis fortælling. Han skriver, at skovene er umulige at gennemtrænge, mens de ligesom i Bradfords fortælling er fyldt med vilde dyr, der udgør en stor fare. Denne farefulde natur står dog i forholdsvis stor kontrast til, hvordan naturen er beskrevet i de resterende kildetekster, da naturen her virker temmelig indbydende på forfatterne.

Religion

Både Columbus og Cortés taler om at ville konvertere de indfødte til kristendommen. Dette skal ifølge Columbus ske gennem kærlighed frem for magt. Samtidig mener han, at dette kan gøres

let, fordi de indfødte ingen religion besidder. Her gør Cortés sig uenig, da han anerkender, at de indfødte er afgudsdyrkere og derigennem har en form for religion. Netop denne form for religion beskriver også Smith og Harriot. Ifølge de engelske kilder er de indfødtes religion meget mørk, hvor Smith går så vidt som til at sige, at de tilbeder djævelen og ikke en egentlig gud. Som Smith beskriver det, findes der flere guder i de indfødtes religion, og det er den vigtigste af disse guder, som han vælger at sammenligne med djævelen. I forlængelse med dette skriver han også, at de ikke tilbeder disse guder af kærlighed for dem, som det er tilfældet med den kristne religion, men derimod at de tilbeder guderne af frygt. Cortés anerkender de indfødtes religion på lidt andre præmisser end englænderne, da han ser religionen som sammenlignelig med kristendommen på nogle punkter. Her er der især tale om deres tradition med faste. Disse sammenlignelige punkter ændrer dog ikke på, at Cortés anser de indfødtes religion som værende forkert og barbarisk.

Både Cortés og Smith skriver, at de indfødte, som en del af deres religion, udfører menneskeofringer, hvor Harriot blot skriver, at de leverer ofringer til deres guder ved forskellige religiøse steder. Dette hænger derfor fra et kristent synspunkt godt sammen med kategoriseringen af religionen som værende mørk og til en vis grad djævelsk. Ydermere skriver Harriot, at de indfødte er meget interesserede i den kristne tro, hvilket kan give et indtryk af, at de ikke på samme måde er bundet af deres religion, men kan søge tilflugt i alt, der kan yde nytte til deres samfund. Denne 'villighed' til at acceptere kristendommen som religion ses også i kilden af Cortés. Her skriver Cortés, at han bevidst sletter alle spor af den forholdsvis barbariske afgudsdyrkelse for at opføre religiøse elementer fra kristendommen i stedet. Ifølge Cortés er der ikke stor modstand samtidig med at de indfødtes leder uden videre accepterer denne forandring. Det er derfor tydeligt, at både Harriot, Cortés og Columbus mener, at dette er et folk, der vil være lette at konvertere til kristendommen, om så de i forvejen har en religion eller ej. Smith skriver som den eneste ikke noget om at konvertere de indfødte til trods for at han finder religionen meget barbarisk.

Overlegenhed

Ifølge Cortés, Harriot og Smith opfatter de indfødte europæerne som værende overlegne. I Smiths tilfælde uddybes det ikke, hvorfor englænderne bliver anset som værende de indfødte overlegne, men blandt både Cortés og Harriot nævnes det, at de indfødte tror, at de kan være guder. Harriot fortæller, at de indfødte tror, at englænderne er guder, fordi de synes at være immune over for forskellige sygdomme, som de indfødte rammes af efter at have været i kontakt med englænderne. I denne sammenhæng mener nogle af de indfødte, at englænderne derfor er udødelige.

Ser man på Cortés, er fortællingen lidt anderledes, da denne bundler i de indfødtes egne legender, der får dem til at tro, at Cortés er deres tilbagevendende gud.

De Indfødte

De analyserede kilder viser meget forskellige indtryk af de indfødte. Hverken Columbus eller Vespucci er særligt negative i forhold til de indfødte. Begge skriver, at de indfødte er fredelige, venlige og er ivrige efter at handle med dem. Columbus skriver yderligere, at han ser dem som intelligente og hjælpsomme, hvorfor de vil egne sig godt som tjenestefolk. Med dette viser han, at han anser sig selv som et højerestående menneske end de indfødte. Senere i kilden ændrer han dog mening om de indfødte og fornærmer deres intelligens. Det er særligt i tilfælde, hvor de indfødte til en vis grad overreagerer eller fremstår som lette og simple mennesker, at Columbus ser dem som mindre intelligente end tidligere, hvilket blot bekræfter, at der er en stor forskel på de to befolkningsgrupper. Både Columbus og Vespucci ser således de indfødte som værende letmodtagelige overfor dem som fremmede mennesker, hvilket ifølge dem begge kan skyldes, at de er forholdsvis primitive. Her modsætter Cortés sig en smule, da han mener, at de indfødte er mennesker, som ikke skal gøres til mindre, end hvad de reelt set er. Dog oplever han, at nogle af de indfødte befolkninger kan fremstå brutale. Ser man på de engelske kilder, er det særligt denne brutalitet og vildskab, der fokuseres på.

Smith, Harriot og Bradford anser alle de indfødte som vilde mænd, hvilket vi især tilskriver deres leveforhold. Ifølge alle tre kilder lever de indfødte midt i vildmarken med minimal pastoral natur omkring dem. Ifølge den engelske opfattelse af spatial habitus lever de derfor uden for den civiliserede verden, hvilket gør dem vilde. Netop denne skildring synes ikke at findes blandt Columbus, Vespucci og Cortés. Harriot mener dog, at de indfødte er yderst modtagelige over for manipulation, hvilket også Columbus og Vespucci gør til en vis grad, hvorfor han ser det som en mulighed at påvirke de indfødte til at blive mere som englænderne. Dette tilslutter Smith sig delvist. Han er dog af den overbevisning, at de indfødtes regeringssystem fremstår mere civiliseret end flere af de europæiske samfund. Dette er dog også det mest positive, han har at sige om de indfødte. Som sagt er også Bradford meget skeptisk i forhold til de indfødte. Dette er dog kun indtil, de indfødte opsøger pilgrimmene. Herefter skriver Bradford om, hvordan de to befolkningsgrupper lever side om side. Han skriver blandt andet om, hvor hjælpsomme de indfødte er i forhold til at hjælpe dem med at skaffe føde. Denne hjælpsomhed nævner Columbus også.

Menneskelighed og Dyriske egenskaber

Ser man på Columbus, Vespucci og Cortés, er det ovenfor tydeligt at se, at netop disse skribenter vælger at tegne et billede af de indfødte, der tildeler dem en del menneskelighed. Dog ses det, at disse tre vælger at sætte de indfødte lavere i hierarkiet ved bl.a. at se dem som et folk, der har mindre midler end dem selv, og derfor er lette at 'snyde' i forhold til værdigenstande. Denne fremstilling er dog meget forskellig fra, hvordan de engelske kilder beskriver de indfødtes menneskelighed. Her bliver den nemlig i højere grad slettet, hvilket sker gennem en stor benyttelse af begreber som 'savage', 'barbarian' og 'wild'. På denne måde ses de altså ikke længere som egentlige mennesker men mere som en lavere art, der lever i den vilde natur. Ser man dette i kontrast til særligt Cortés, er det meget påfaldende, at han netop ser de indfødte som mennesker, der ikke skal gøres mindre, end hvad de reelt set er, mens alle de engelske kilder gør præcis det modsatte. Dog ses det i Cortés' udtalelser, at de indfødte også kan være brutale, hvilket på nogle områder kan være med til at tage noget af menneskeligheden fra dem. Her er det dog væsentligt at kigge på netop hvilken type mennesker, han taler om, da der er stor forskel på levevilkårene mellem de indfødte, han kalder mennesker, og dem, som han kalder brutale. Her er den største forskel leveforholdene, hvor de 'menneskelige' bor i en stor aztekisk by, mens de 'brutale' bor i et mere naturdækket område. På den måde kan man derfor argumentere for, at de mennesker, som Cortés møder, lever på en mere civiliseret måde, end hvad resten af kilderne taler om, hvilket kan have haft indflydelse på netop hans opfattelse.

I særligt Bradfords fremstilling af de indfødte ser vi dog, at ikke blot menneskeligheden tages fra de indfødte ved at kalde dem vilde, men at de yderligere bliver tillagt dyriske egenskaber. I denne forbindelse er det særligt lydende, der har en dyrisk klang, hvorfor de indfødte i starten bliver forvekslet med ulve. Dette vidner dermed også om deres primitive livsstil, der gør, at de er mere ét med naturen, end hvad Cortés eksempelvis oplever. Også Smith nævner, at de indfødte på nogle punkter kan fremstå dyriske, hvilket hovedsageligt sker under solojagt, hvor de indfødte ifører sig dyreskind og derefter imiterer dyret for at kunne komme tættere på sit bytte. Her er det særligt den primitive jagtmetode, der bliver lagt vægt på, da dette formentligt ligger meget fjernt fra hans egne erfaringer på området. Eksempler som disse ses ikke på samme måde ved Cortés, Vespucci og Columbus, fordi de netop vælger at se den mere menneskelige side af de indfødte og dermed har mere fokus på at fremhæve denne.

Konklusion

Vi har igennem analysen af vores kilder fundet, at menneskesynet er markant anderledes i de spanske kilder i forhold til de engelske. Måden, hvorpå de indfødte portrætteres, skifter markant karakter i de engelske kilder. Det første møde mellem europæerne og de indfødte sker mellem Columbus og de indfødte på Bahamas. Der berettes om mødet i Columbus' dagbog. Indledende ser vi, at Columbus ikke på nogen måder beskriver de indfødte som værende mindre menneskelige end spanierne. Han beskriver dem som pæne mennesker, der er godt formede, kloge og venlige. Der er hos Columbus et fokus på religiøs konvertering af de indfødte samt på muligheder for at oprette handelsruter, hvorfor Columbus vægter at behandle de indfødte pænt for således ikke at skabe konflikter. Vi ser dog i Columbus' første beretninger om den nye verden, at han ser ned på de indfødte og diskuterer deres intellekt. Ydermere synes Columbus at udvise et ønske om, at de indfødte skal underlægges spansk herredømme. Vespucci synes i sit brev *Mundus Novus* at male det samme billede som Columbus, når det kommer til de indfødte, han møder. Vespucci taler ligeså pænt om de indfødte og underminerer ikke deres menneskelighed. Dog undlader Vespucci kommentarer om, hvorvidt de indfødte kan konverteres og underlægges spansk herredømme. Cortés synes, i sine breve til kongen i forbindelse med erobringen af Mexico, ligesom i de andre spanske kilder at portrættere de indfødte som mennesker på lige fod med spanierne.

I de engelske kilder er der en konsensus om, at de indfødte er vilde og barbariske. Kigger man på Thomas Harriots tekst, handler det i høj grad om de indfødtes levemåde. Vi kan gennem brugen af spatial habitus argumentere for, at englænderne ser de indfødte som vilde og barbariske, fordi de lever uden for den civiliserede verdens grænse. På baggrund af dette kan Harriots brug af ordet 'savages' til at beskrive de indfødte forklares ved, at de anses som værende mere dyr end menneske og dermed en større del af naturen. På den måde tager han menneskeligheden fra de indfødte, hvilket vi også ser ved John Smith. Her er der også et stort fokus på de indfødtes levemåde som værende primitiv. I denne kilde ser vi samme begrundelse for de indfødtes manglende menneskelighed, som vi gør i kilden fra Harriot, men vi ser også, at Smith lægger stor vægt på de indfødtes jagtmetoder. For Smith er netop jagtmetoderne meget primitive og på flere områder dyriske, hvilket i høj grad er med til at få dem til at fremstå som en del af den vilde natur og dermed mindre menneskelige. På trods af denne manglende menneskelighed, mener han dog, at de har et civiliseret styre, der på mange måder overgår de samfund, man i den kendte verden anser som værende civiliserede. Bradford erklærer sig enig i Smiths opfattelse af de indfødte som værende dyriske. For ham handler det dog ikke så meget om deres levemåde men mere deres person. Han

lægger sit fokus på dyriske lyde, hvilket vi gennem vores teori 'dyr, sjæle og mennesker' kan koble sammen med en mindsket menneskelighed i en hvid mands øjne. Dog ser det ud til, at Bradford ændrer mening om de indfødte efter at have skabt en kontakt med dem, der synes at udvikle sig til venskab eller i det mindste en gensidig accept af hinanden.

Religion spiller en stor rolle i både de spanske og engelske kilder, og konvertering af de indfødte til kristendommen synes at have været en dagsorden fra Columbus til Bradford. Vi ser religion brugt i Spanien som et værktøj til at retfærdiggøre handlinger imod de indfødte, hvad end vi taler om en fredelig kolonisering for at sprede kristendommen eller en erobring for at forhindre dyrkelsen af hedenske religioner, som ofte portrætteres ved menneskeofringer. Vi ser, at Spanien havde et stærkt ønske om at bringe de indfødte ind i den kristne tro, hvilket skyldes en bulle fra paven, der overdrog denne opgave til Spanien. Vi ser i forskningslitteraturen et stærkt fokus på, hvad der skete i Spanien, samt hvad Paven udtalte, og hvordan dette påvirkede koloniseringsprocessen. I nyere forskningslitteratur ser man en tendens, der bevæger sig væk fra sådanne konklusioner, der tegner et billede af, at den hvide agerer således, fordi han har læst visse værker, og betragter koloniseringsprocessen som et net af sammenhængende begivenheder. Dette nødsager dog, at man må betragte det store billede, hvori vigtigheden af de enkelte kilder synes at gå tabt.

Columbus og Vespucci taler ikke meget om de indfødtes tro, men de udtaler dog, at de ikke synes at have nogen, hvorfor det vil være let at sprede det kristne ord. Cortés derimod, som han træder ind i Tenochtitlán, anerkender de indfødtes tro. Han går direkte til angreb på deres tro ved at ødelægge deres idoler og erstatte dem med kristne billeder. I Cortés' beretning er der et fokus på de menneskeofringer, der finder sted. Blodige beretninger om, hvordan nogle idoler er lavet af menneskeblod blandet med afgrøder, skaber et billede af en barbarisk religion, der udøver menneskeofringer. Cortés observerede menneskeofringer med egne øjne, da Moctezumas udsendige ofrer mennesker foran ham og tilsprøjter gaver af mad til spanierne med blod fra ofringerne. I forskningslitteraturen ser vi, at kannibalismen har været diskuteret, og at den sjældent har fundet sted. Disse begivenheder har dog hjulpet til at skabe en illusion om, at kannibalisme har været udbredt udøvet i Mexico.

Ligesom i de sydeuropæiske kilder, ser vi i Harriots tekst, at han ønsker at konvertere de indfødte til kristendommen. Til forskel fra Columbus og Vespucci, mener både Harriot og Smith, at de indfødte allerede har en religion. Ifølge Smith er denne en tilbedelse af djævelen, hvilket han især baserer på de indfødtes frygt for deres gud(er). Samtidig skriver han, at de indfødte årligt

udfører menneskeofringer. I denne sammenhæng ligger han dog vægt på, at det er bestemte indianerstammer, der gør dette, hvilket viser, at han skelner mellem de forskellige stammer. Harriot taler også om ofringer til guderne, men han uddyber ikke hvilken form for ofring, der er tale om. Til gengæld skriver han, at flere af de indfødte opfatter englænderne som guder. Samtidig mener han, at de er meget interesserede i englændernes religion, hvilket ifølge ham vil gøre det lettere at konvertere dem til kristendommen. Netop denne religion får de indfødte til at fremstå mere primitive i engelske øjne, fordi de indfødtes religion er fremmed for englænderne på samme måde, som naturen er fremmed for dem. Bradford omtaler hverken religion eller konvertering i et særligt stort omfang. Vi ser i Spanien en diskussion, der omhandler de indfødtes menneskelighed, der drager på deres hedenske religion. Her drages på læren fra Aristoteles, der udtalte, at de mennesker, som ikke var grækere, og derved var fremmede, var barbarer. Det er tænkeligt, at samme konklusion er blevet draget af forfatterne til de engelske kilder.

Vi ser i både Columbus' og Vespuccis kilder, at naturen spiller en stor rolle i deres beretninger. Vi ser i Columbus' dagbog meget få aspekter af vild natur, som traditionelt virker faretruende. Udover revene i det lave vand, præsenterer Columbus ikke nogle aspekter af den nye verden som truende eller vild. Dette sker, på trods af at tropiske øer, selvom de ser behagelige ud, falder under tropen *wilderness*, da naturen her er udyrket og kan være farlig. Da Columbus skriver utrolig positivt om den nye verden og dens natur, ser vi, at Columbus tilskriver ellers vild natur pastorale elementer, hvilket tyder på, at Columbus ikke har betragtet den ellers traditionelt vilde natur som værende vild. Vespucci præsenterer en lignende beretning om naturen i Sydamerika. Han har dog mere respekt for naturen end Columbus, hvilket i høj grad skyldes beretninger fra de indfødte, han møder. Disse indfødte fortæller om farerne i skovene, hvilket farver Vespuccis holdning til denne natur, som for ham virker faretruende. Dog har Vespucci et meget positivt syn på naturen, da han påstår, at denne natur er det tætteste, man kommer på paradiset have. Hans beskrivelse af naturen blander dermed pastorale og vilde elementer, hvilket tegner et interessant billede af naturen, som han møder, hvor det er svært at sige noget endegyldigt. Man kan dog få en opfattelse af, at Vespucci har betragtet naturen med et mere pastoralt syn, end man kunne forvente, da han i høj grad støder på utæmmet vild natur. Da han ikke beskriver naturen som blot dette, kan vi udlede, at Vespucci ligesom Columbus har set mere positivt på naturen, end hvad der ville give mening. Denne holdning til den vilde natur er noget, man først ser i rejselitteratur i slutningen af 1800-tallet mest populært ved John Muir. Vi ser ikke nogen bemærkelsesværdig beskrivelse af naturen i Cortés' kilde.

Til forskel fra de sydeuropæiske kilder, opfatter de engelske kilder, vi har arbejdet med, naturen som værende vild og farlig. Harriot og Smith beskriver naturen ud fra et ønske om at udnytte denne, hvorfor naturens forskellige planter beskrives. Dog er de begge enige om, at naturen vokser vildt, hvor Smith tilføjer, at der findes vilde og farlige dyr i skovene. Bradfords beskrivelse af naturen er dog anderledes fra alle andre analyserede kilder, da han mener, at der ikke findes noget brugbart i denne natur. Vi mener, at denne naturopfattelse er grundet i årstiden, hvor Bradford første gang møder den amerikanske natur. Han har på forhånd en idé om, at naturen skal være smuk og frodig, men da pilgrimmene ankommer i efteråret, virker naturen mere barsk end forventet. Samtidig mener han, inden han selv har begivet sig ud i naturen, at denne er fyldt med bæster, hvilket, vi antager, betyder, at dyrene i dette område er særligt farlige. Alle tre englændere er dermed enige om, at naturen fremstår vild og farlig dog i forskellige grader. Ligesom de alle nævner, at der inde i de tætbevoksede skove findes små oaser af dyrket natur, der tyder på, at de indfødte i løbet af året dyrker deres egne marker med diverse afgrøder. Både Harriot og Smith beskriver de indfødtes måder at klargøre jorden til afgrøder, hvilket beviser, at denne pastorale natur stadig i høj grad er en del af det wilderness, den omgives af. På den måde forbliver de engelske kilders portrættering af naturen i wilderness tropen, og deres syn på naturen bevæger sig ikke over i pastoralisme, som man ser det i særligt Columbus' dagbog.

Litteraturliste

- Andrien, Kenneth J. "The Spanish Atlantic System", i *Atlantic History: A Critical Appraisal*. redigeret af Jack P. Greene og Philip D. Morgan, 55-79. Oxford University Press, 2009.
- Barry, Peter. *Beginning Theory: An Introduction to Literal and Cultural Theory*. Manchester University Press, 2002.
- Bourne, Edward Gaylord. *American Journeys Collection: Journal of the First Voyage of Columbus*. Wisconsin Historical Society, 2003.
- Branch, Michael P. *Reading the Roots: American Nature Writing before Walden*. The University of Georgia Press, 2004.
- Chambers, Ian. "The empire visits the metropolis: the red Atlantic, spatial habitus and the Cherokee". *Atlantic Studies* 12,1 (2015): 67-89.
- Cortés, Hernán. *Letters of Cortés: First Letter, July 10, 1519*. Oversat af Francis Augustus MacNutt. Mesoamericas, 1908: 1-25. Konsulteret 28. april 2020.
<http://www.mesoamericas.com/books/1st%20Letter%20of%20Cortes.pdf>
- Ford, John T. "Aztecs and Conquistadores: The Spanish Invasion and the Collapse of the Aztec Empire – By John Pohl and Charles M. Robinson III". *Religious Studies Review* Vol. 23,3 (2007): 258
- Garrard, Greg. *Ecocriticism*. Routledge, 2012.
- Hanke, Lewis. *Aristotle and the American Indians: A Study in Race Prejudice in the Modern World*. Hollis & Carter, 1959.
- Harriot, Thomas. *A Briefe and True Report of the New Found Land of Virginia*. Project Gutenberg, 2019. Ebog udgave.
- Keegan, William F. "Columbus Was a Cannibal: Myth and the First Encounters". I *The Lesser Antilles in the Age of European Expansion*, redigeret af Robert L. Paguette og Stanley L. Engerman, 17-32. University Press of Florida, 1996.
- Knott, John Ray. *Imagining Wild America*. University of Michigan Press, 2002.
- las Casas, Bartolomé de. *In Defense of the Indians: The Defense of the Most Reverend Lord, Don Fray Bartolome De Las Casas, of the Order of Preachers, Late Bishop of Chiapa*. Oversat af Stafford Poole. Northern Illinois University Press, 1992.
- Leon-Portilla, Miguel. *The Broken Spears: The Aztec Account of the Conquest of Mexico*. Beacon Press, 2007.
- Levine, Robert S. *The Norton Anthology of American Literature – Volume A: Beginnings to 1820*.

W.W. Norton & Company, 2006.

Pagden, Anthony. *Lords of All the World: Ideologies of Empire in Spain, Britain and France C. 1500-c. 1800*. Yale University Press, 1995.

Madsen, Maria Lindequist og Anders H. Ravnsborg. *Det Amerikanske Natursyn og Oprettelsen af Nationalparker: En økokritisk analyse af 1800-tallets kunst og litteratur*. Utrykt projekt, Aalborg Universitet, 2019.

Muir, John. *Mountains of California*. Project Gutenberg, 2003. Ebog udgave.

Pohl, John og Charles M. Robinson III. *Aztecs & Conquistadores: The Spanish Invasion & the collapse of the Aztec Empire*. Osprey Publishing, 2005.

Scheese, Don. *Nature Writing*. Taylor & Francis Group, 2013. Ebog udgave.

Schmidt, Ethan A. "The well-ordered commonwealth: Humanism, Utopian Perfectionism, and the English colonization of the Americas". *Atlantic Studies* 7,3 (2010): 309-328.

Smith, John. *The Generall Historie of Virginia, New England & The Summer Isles*. Project Gutenberg, 2018. Ebog udgave.

Theoi Project. "Boreas." Konsulteret 10. maj.

<https://www.theoi.com/Titan/AnemosBoreas.html?fbclid=IwAR0236i4Tq9lZgXgx61xgzaI41yMq0NLdC66h7nI2MXEcLrFNT3KAwXBVqI>

Valencia-Suárez, María Fernanda. "Tenochtitlan and the Aztecs in the English Atlantic world, 1500-1603". *Atlantic Studies* 6,3 (2009): 277-301.

Cortés, Hernán. "Hernán Cortés to Emperor Carlos V., 1522" i *Hernán Cortés: Letters from Mexico*. Oversat af Anthony Pagden, 72-74. New Haven and London: Yale University Press, 1986.